

PUSTINKA - 6. díl
Lída Švecová (Zachařová)

1. kapitola

Dnes mám narozeniny, je mi osmnáct let. Je večer, skoro už noc, skončila rodinná oslava. Dostala jsem tento velký sešit v obalu z kovových destiček, protože rodinnou tradicí prý je psát si deník. Ani jsem nevěděla, co to je, ale vysvětlení mě nadchlo! Sedím tedy nad první stránkou a přemýšlím a nevím, jak začít. Tatínek mi řekl, že mám psát rovnou dnešní den, poslední hodiny, tuto chvíli, nemám se k ničemu vracet, leda že to vyplyne samo...

Začnu třeba takhle: Jmenuji se Mína a bydlím ve svazovém státě Lagia na severním území Perlet'ové planety. Existuje ještě jižní území, jsou tam také svazové státy, ale úplně jiné než ty naše. Jinak je celá naše planeta jen voda, oceány, ostrůvky poblíž pólů a také sem tam jinde, které si žijí po svém, většinou zcela přírodně, pokud jsou vůbec obydleny.

Obě velká území - severní i jižní - jsou úplně soběstačná. Mají všechno co potřebují, roste to ze země, dozrává to na stromech nebo to tryská z hlubin země, případně se to dobývá. Jenže u nás je všechno pro všechny, všichni se podílejí na správě země i na životních potřebách, zatímco na jihu všechny zdroje obsadili vládci a druzí nemají nic a musí těžce pracovat. Navzájem se nechápeme, a došlo už mezi námi k strašlivému konfliktu. Ale já teď píšu zeměpis, dějepis si nechám na jindy. Perlet'ová je naše planeta odjakživa. Od jisté doby máme my, severní, ještě jeden důvod k pojmenování po perleti, ale to by byl zase dějepis. Už mám popsanou celou stránku. Ale tohle přece není deník!

Tak zkusím psát o naší rodině. Na moje narozeniny tu byla má rodina celá. My jsme hrozně zvláštní a moc vzácná rodina. Můj otec Igor je Geman! Když to někde řeknu, že jsem napůl Gemanka, každý vykulí oči a prohlíží si mě. Ale nic nevykouká, vypadáme všichni stejně, dokonce i můj táta.

On se doopravdy od ostatních ničím neliší. Ani práci nemá zvláštní, žádné poslání, žádné jinohvězdné nadání. Má na střeše ateliér, dělá sochy které ničím nevynikají a nedostanou se jinam než do podřadnějších budov. To mě mrzí a mrzí to také maminku, která je vynikající, po celé vlasti obdivovanou herečkou. Není herečkou v pravém slova smyslu. Má hlavní role v dramatech, která se celá tančí. Před dvaceti lety ji prý tatínek potkal v nějaké společnosti a celý večer jí vykládal o tanci na jiných planetách a ona byla přesvědčená, že potkala toho jediného muže, který ji chápe. Na místě se do něho zamilovala a nepřešlo ji to, i když pochopila, že otcovy znalosti baletu vystačí tak akorát na ten jeden večer. Druhý večer se Igor už jen opakoval.

Maminka se jmenuje Ilva, a všechny holky mi ji závidí. Naši se k sobě chovají skvěle, alespoň přede mnou a před ostatními příbuznými, ale já tomu nějak nemohu věřit, pořád mi někde v nitru sedí divný strach, že to mezi nimi dokonalé není. To když některému z nich unikne pohled - chladný, netrpělivý, ironický - jsou to jen okamžiky. Ale mně to stačí! Žijeme sami tři. Maminka víc dětí nechtěla a nikdo ze sociologického institutu jí ještě nepřišel říct, že by další děti mít měla.

Našimi příbuznými jsou pouze teta Nakra a strýc Halbi. Nejsou to vlastně skuteční příbuzní, a ani spolu navzájem nejsou spřízněni. Oba pocházejí z Planety devíti měsíců. To je ovšem další bomba pro lidi. Ale také se neliší ničím od nás a oba zůstali svobodní a už je jim oběma přes čtyřicet let.

Teta Nakra žije v hlavním městě Perlenu a přednáší tam na Universitě politických věd. Napsala strašně slavné knížky, které málokdo četl, ale každý o nich ví. Má mnoho přátel a měla několik let milence, také politika. Ale ten odjel před deseti lety na jižní území, chtěl studovat tamní poměry. Jednoho dne přestal psát. Nikdo neví, co se s ním stalo.

Dnes, na mé slavnosti se jí má matka ptala:

"Nakro, ty opravdu o Basovi nic nevíš? Nic jsi ještě nepodnikla?"

"Nechci," řekla Nakra. "Buď je mrtvý a všechno je marné, nebo má důvod mlčet, a v tom případě chce mlčení i od nás."

"Znovu ti nabízím pomoc," řekl Halbi.

"Měla bys přijmout Halbiho pomoc," řekl táta. "Víš, že by mohl alespoň zjistit, kde Bas je, co se s ním stalo, a to s minimem nebezpečí. Kdybys nám řekla, s jakými plány tam jel, do kterých míst."

Ale Nakra vrtí hlavou. A tak ji všichni podezříváme, že ví víc než nám chce prozradit. Říkáme si to mezi sebou, ale ne před ní. Maminka říká, že by přece nezůstávala sama, vdala by se, měla by děti, kdyby opravdu ztratila všechny Basovy stopy.

Nakra se zasmála: "Zpovídáte mě, a já mám takovou chuť na tyhle zákusky, které jste mi ještě nenabídli!"

Strýc Halbi je stejně slavný jako maminka. Je architektem a po celém severu už stojí jeho originální stavby. K pobytu je hlášený v Lagii, má tu vlastní byt, ale ve skutečnosti je stále na cestách. Ten se přece jen od nás trochu liší. Má dlouhé vlasy, nestříhané a stále lesklé, svítivé. Jako já. Já si také nesmím vlasy stříhat, ani nijak upravovat, jako každý z nás do osmnácti let...

Mluvila jsem o tom s tatínkem. Po večeři jsme chvíli osaměli v pokoji. Za maminkou někdo přišel a Halbi s Nakrou si šli někam popovídat o samotě.

"Tak tedy, je ti osmnáct. A máš právo dozvědět se - ehm..."

"Všechna tajemství?" zeptala jsem trochu posměšně.

"Je ti to k smíchu?"

"Všichni, kterým v naší třídě už bylo osmnáct a byli poučeni, to pak vykládali nám ostatním.

A výklad o Nejbližší vyšší bytosti a o MeNě nám učinili učitelé hned na začátku školního roku."

"A nenapadlo tě, Míno, že já o tom mohu vědět víc?"

"Jakožto Geman?"

"Jakožto člověk, který se s Bytostí skutečně setkal. To může o sobě říct málokdo."

"Je to tedy pravda? Tebe, Nakru a Halbiho sem Bytost dopravila sama?"

"Kdo ti to prozradil?"

"Když bylo Laně osmnáct let, poučil ji v tom smyslu její otec."

"A tys tomu nevěřila?"

"Nevím. Učitel o tom nic neříkal."

"Ale o té pradávné válce s Jižním územím víš už dávno!"

"S tím, že teď o tom budeme poučeni do hloubky. Ale jakápak hloubka? Zaútočili na nás, protože nemají regulaci porodnosti, chudí se přemnožili, pro bohaté bylo málo privilegovaných míst, potřebovali území, vymysleli si zbraň, která nás zabije a nezboří města a továrny, a Bytosti jim to překazily!"

"A víš jak?"

"Záleží na tom?"

"Ptám se, jestli víš jak?"

"Zničily tu zbraň, snad ji spolckly, něco v tom smyslu."

"V přesně opačném smyslu, Míno. To ti druzí otcové neřekli?"

"Asi to nerozváděli. Někteří kluci se dozvěděli něco víc, dělali hloupé vtipy, a holkám říkali, že my to nepochopíme."

"Bylo to přesně naopak, Míno."

"No a?" řekla jsem lhostejně.

"To je rub blaženého života na této planetě. Nic vás nezajímá. Nic vás nevzrušuje. Jen málokdo z vás touží po nějaké určité práci, málokdo má cíl. Všechno je snadné, ať se namáháte či ne, všechno co potřebujete k životu, máte. Zadarmo."

"Zatímco třeba ty..." začala jsem posměšně na adresu jeho průměrného sochařství.

"Neměnil bych s tebou a tobě podobnými."

"No tak, promiň. Ale já opravdu nevím, proč mě má zajímat, jestli Bytosti, které možná ani neexistují, Jižany spolckly nebo vyplivly. Jiné věci - tedy pár věcí mě zajímá, opravdu. Tak co tedy s nimi udělaly?"

"Neudělaly nic s pumou, ta vybuchla, ale neublížila nám." Řekl to bez prvotního zájmu, se kterým za mnou přišel. Tak jsem se na něj usmála. "Mluv. Začíná to být napínavé."

"Spolckly, pozřely nás."

"Ne! Ty si děláš legraci!"

"Nebyl jsem při tom, ale znám to. Byl jsem pozřen mnohem později. Člověk se ocitne v Neznámu a ztratí vědomí. Probudí se, je jako mrtvý, je doopravdy spíš mrtvý než živý, a je z něj někdo jiný. Jako by v Bytosti byl stvořen někdo úplně nový. Perleťový, tvrdý a imunní vůči všem chemicko-bakteriologickým látkám. Seveřané byli přesně takoví jako Jižané, tak zranitelní, s tak rudou krví a rosolovitými mozky. Ti proměnění mají mysl jako dřív, mají paměť, mají jako kdyby přelity obsah mozku do stejných přihrádek jako dřív. A všichni jsou stejní. To přece víš, že já byl zlatý a Nakra s Halbim zelení."

Přikývla jsem. "A jak ta bytost vypadá?"

"Něco o ní víme, ale nikdo neví, jak vypadá. Setkávat se s ní znamená být pohlcen neznámým světem, potkávat se s její pamětí. Její myšlenky jsou obrazy, ona nemá naši řeč, nemá inteligenci a schopnosti v našem slova smyslu. A přece je Bytostí! Myslí! Má vůli! Ale my máme možnost pochopit jen dílčí aspekty z něčeho velikého, naprosto nepochopitelného v její existenci. Jen jeden člověk je schopen se s ní dorozumět. Valen, který nás tu přijal. Valen, který umí číst myšlenky, dlouhovlasý Valen, uzavřený, nikdo se ho nesmí dotknout, ani se nikdo nesmí dotknout jeho věcí. Setkal jsem se s ním, tehdy před dvaceti lety, víckrát ne."

"Valen? A co říkal? Řekl ti o ní něco?"

"Řekl, že ví mnohem víc než my všichni ostatní, a přece neví o Bytostech v podstatě nic. Neví, kde žijí, jak žijí, ví, že jsou dvoupohlavní, ale nic neví o tom, jak se rozmnožují. Neví ani, jestli jsou dobré nebo zlé, jestli... Kdysi napadly Gem a další planety. Ale Valen říká, že to bylo bez záměru. Jako když člověk šlápne do mraveniště aniž by chtěl, nebo když zahubí bakterie, když se myje. Co víme naprosto jistě je to, že nic nevytvářejí v našem slova smyslu. Mají

strašlivou mentální sílu. Nedovedou vytesat sochu, ale jejich mentální síla může přenést cokoli na jakkoliv vzdálené místo. Mohou přenášet hory, ale nemohly by vykopat příkop. A člověku, se kterým se setkají, ať už ho jen minou či pohltní, můžou darovat mentální náboj, a ten člověk pak může mít vyšší schopnosti než normální člověk. Také může přenášet hory a číst myšlenky, jestli ten mentální náboj má v tak velké míře jako Valen. Ale náboj musí být střežen. Je vysílán vlasy, jichž se nesmí dotknout kov, tělem, které nesmí poznat tělesnou lásku, a musí být alespoň časem o samotě a hladu."

"MeNa," vzdychla jsem.

"Ano. Kromě Valena znám jen jednoho člověka s MeNou osobně."

"Strýc Halbi!"

"Halbi má mentální náboj. Pomáhá mu při jeho grandiózních stavbách. Má jen tu přenášející moc, víc ne. Ale stejně musí nosit dlouhé vlasy a nikdy se neoženit."

"Táto! Ale potom je to nespravedlivé, že se nesmíme stříhat až do osmnácti a pak teprve se nechat zkoušet, jestli máme MeNu! My jsme se s Bytostí nikdy nesetkali, a kdybychom měli MeNu, přišli bychom na to, ne?"

"Za prvé nevíte, a nesmíte vědět všechno až do dospělosti. Za druhé nevíte, jestli jste se s ní setkali nebo ne, za třetí, při zkoušce se pozná i jen stopa MeNy a dál může být pěstována."

"Kdyby ji ve mně našli, zbavila bych se jí! Nebo bych se snad zabila! Já chci žít!"

"Průměrně je nalezena třikrát za rok."

"Bojím se! Jsem Gemanka!"

"Geman jsem já. A nedali mi ji."

"A podle čeho to vybírají?"

"To nikdo neví," řekl otec. "Míno, matka se vrací. Přemýšlej o tom o samotě, a já ti odpovím na všechny otázky, budeš-li nějaké mít."

Píšu si deník a nekladu si žádné otázky. Prchám před tím, co jsem se dozvěděla plná strachu. Čeho všeho se bojím! Lana se také bála po svých narozeninách a každou chvíli bledla. Ti ostatní možná taky, ale těch si tak nevšímám. Teď ji chápu! Má strach z MeNy! Zítřka s ní o tom promluví. Ona už nemá strach. Přejde to? Nebo zná nějaký způsob, jak nebezpečí najisto předejít? Zkouška bude na konci školního roku. To už je za měsíc!

2. kapitola

Mou první ranní myšlenkou bylo, že musím odejít z domova dřív a stavět se pro Lanu. Bydlí v téže ulici jako já. Každý den mi působí radost vyjít ze zahradní branky na tu naši nejkrásnější, nejširší a nejdelší městskou třídu s vilami bizarních tvarů, a přece sladěných jedna s druhou a působících jemně a konejšivě. Celá ta ulice je dílem velkého architekta, který zemřel někdy před padesáti lety, a který byl tou šťastnou spojkou tvůrčích a mentálních sil. Dovedl si vymýšlet úžasné věci a měl MeNu, takže sám jen napětím mysli dělal práci jeřábů a nákladních vozů. Na konci ulice vytvořil park, jaký nemá žádné jiné město v žádném ze svazových států, a v parku postavil divadlo, jaké není nikde v celém světě. To divadlo, v němž tančí moje maminka. Proto tu bydlí většinou divadelníci. Laniny rodiče jsou oba činoherní herci, a bydlí tu ještě jeden kluk

z naší třídy, ale s tím nekamarádíme. Je malý a hubený, vypadá na čtrnáct let, a je stejně dost uzavřený, takže ani on nestojí o nás.

Dům, ve kterém bydlí Lana, byl otevřený. Šla jsem rovnou do Lanina pokoje. Právě se probouzela, vymotávala se z vlasů, které má - právě tak jako já - dlouhé až po kolena. Musela si je odhrnout z očí, aby poznala, kdo přišel.

"To jsi ty?"

"Jsem to já, a není pozdě. Přišla jsem dřív, protože chci s tebou mluvit."

"No jó! Včera jsi měla narozeniny!"

"Uhodla jsi, jako vždycky."

"Tak ti všechno řekli?"

"To nevím, jestli všechno. Ale stačilo mi to."

"Jsi pěkně vyplašená."

"Tys byla taky! O to mi jde."

"Přešlo mě to."

"Jak tě to přešlo? Podnikla jsi něco?"

"Míno! O tom se ani nezmiňuj!" Opravdu se polekala.

"Ale já to musím vědět, Lano!"

"Je jediný zaručený způsob, jak si zajistit negativní výsledek zkoušky na MeNu, jediný! A za ten způsob je nejvyšší možný trest. Trest jako za vraždu! Hodnotí se to jako vražda MeNy!"

"I těžký žalář by mi byl milejší než doživotní MeNa."

"Jenže v tom žaláři bys nebyla ty, ale on!"

"Kdo on?"

"Muž, se kterým bys musela prožít manželskou noc. Ale žádný to neudělá! Míno, neblázni, vždyť je to tak nepravděpodobné, že bych právě já nebo ty byla s MeNou!"

"Můj otec je Geman."

"A má ji? Nemá! A v rodině tvojí matky také nikdo. Ví se o ušedřování MeNy strašně málo, ale to, že se vyskytuje v určitých rodinách víc, v některých málo a ve většině rodin vůbec, to se dokázalo."

"Tohle mi otec neřek!"

"Mně to můj otec řekl až když viděl, že začínám strachy bláznit!"

"Proto ses uklidnila?"

"I proto! A koukni se na naše vlasy! Máme je hezké, dlouhatánské, ale nemají ten oslnivý lesk, co mají lidé s MeNou už od narození."

"To máš pravdu!" Ulehčilo se mi.

"Všimla sis Míno," řekla Lana s posměškem, "že takové vlasy má v naší třídě jen špuntík San?"

San! To je ten kluk z naší ulice, ten, co má taky rodiče u divadla! Zasmála jsem se, ale ne proto, že mi byl k smíchu San, ale proto, že jsem měla předtím strach a Lana mě uklidnila.

Do školy jsme šly ve výborné náladě. Z naší ulice jsme se daly přes křižovatku do užší, ale o to živější obchodní tepny města, plné výkladních skříní. Šaty, brašny a kadeřnické oficíny - náš Sen o Budoucnosti! Nahlédly jsme tam a záviděly jsme ženám krátce ostříhaným nebo nakadeřeným a obarveným na všechny možné odstíny všech možných i nemožných barev.

V jednom kadeřnictví seděla i moje matka. Večer měla ještě vlasy ohnivě červené, a teď tam seděla s fialovým obláčkem nad čelem a kolem tváří. Oči měla zavřené. Vypadala unaveně,

a - já nevím proč - taky dost nešťastně. Rychle jsem se podívala na Lanu, jestli si toho nevšimla. Ale Lana byla zaujata jinou dámou, která si delší vlasy nechala stáčet do divného uzlu. Je to hrozné, ale je to tak, že nás sotva co může víc vzrušit než kadeřnictví, to tabu platicí do osmnácti let pro každého. Oblékat se můžeme jak chceme, ale s vlasy jsme ubozí. Když je nás hodně pohromadě, třeba jako ráno na školní zahradě, vypadáme asi jako praštění motýli, moderně oblečení a k tomu dlouhatánské vlasy všech představitelných délek od pŮlky zad až po kotníky, kluci i holky... A všichni je máme bezbarvé, jen o něco málo lesklejší a sytější než narůžovělou perleť pleti.

Měli jsme mít první část vyučování ve formě disputace na historicky politické téma, dost jsme se na to těšili, nikdy jsme téma neznali předem, a profesor tohoto předmětu je velmi zábavný. Ale místo něj přišla naše hlavní profesorka, psychologka. Mívá moc zajímavé přednášky, ale mluví strašně rychle, vždy se zajímala a zajímá se dodnes.

Není oblíbená. Každý o ní ví, že má o moc raději svůj předmět než nás. Nemiluje nás o nic víc než přírodovědné brouky, které napichuje do sbírek.

Stalo se co jsem čekala. Jen se po nás rozhlédla, už na mě volala:

"Míno, včera ti bylo osmnáct."

"Ano," řekla jsem.

"Poučili tě doma?"

"Ano, ale..."

"Tss," sykla a rukou mi dala rozkaz mlčet.

"Jsem poslední ve třídě," ohradila jsem se. Tím jsem chtěla říct, že pro nikoho už není tajemné tajemným, nicméně však že mnohé nám je ještě nesrozumitelné.

"Sedni si Míno".

Chodila chvíli mezi stolky, než začala mluvit.

"Ano, Mína byla poslední. Víím, že je vám ještě mnoho věcí nejasných a chtěli byste se na ně vyptávat. Ale není to možné. Nesmíte se ničím namáhat, ani tělesně, ani duševně. Ten poslední měsíc před zkouškami na MeNu nesmíte tančit, nesmíte pracovat, nesmíte číst, nesmíte přemýšlet, nesmíte ani mnoho mluvit. Budete chodit do školy, ale hodiny budete trávit ve speciálně vybaveném sálku a poslouchat speciálně vybranou hudbu a recitaci. Každý, kdo pocítí neklid, přihlásí se a dostane stimulační léky."

"Ach jo," povzdechl kdosi.

"Nevzdychajte! Zkouškou MeNu skončí střední škola, a pak přijdou vzrušující konkurzy, talentové průzkumy. Začne vám život."

Mnozí se začali usmívat, já byla mezi nimi.

"Paní profesorko!" hlásil se jeden chlapec.

"Na nic se neptej!" řekla mu.

"Ale vy jste se zapomněla zeptat Míny, po narozeninách, co chce po zkouškách dělat!"

"Napsala si geologii, konkurs na průzkum ostrovů a talentovou zkoušku na tanec," řekla profesorka odměřeně a dál nehodlala mluvit, ačkoliv mluvila dlouze se všemi ostatními, když měli den po narozeninách. Co všechno probrala třeba s Lanou, která má napsané dvě talentovky - na kadeřnictví a na herectví! Proč mě pomíjí? Obešla mě hrůza...

"A teď at' se přihlásí každý, kdo má někoho s MeNou v příbuzenstvu, byť sebevzdálenějším."

Přihlásil se jen San. Ten nejmenší a nejnepravděpodobnější na pohled - až na ty blýskající stříbrolesklé vlasy.

"Míno! Proč se nehlásíš?" křikla profesorka ostře.

"Protože nikdo v rodině mé matky MeNu neměl a můj otec, Geman, také ne."

"Ale setkal se s Bytostí!"

"Nikdo mi neřekl, že to něco znamená!"

"Předpokládala jsem, že ti to řekl on včera."

"Neřekl! Nic to neznamená! Je to nesmysl!"

"Co že je nesmysl?"

"To co říkáte! Že by mi mohl přenechat něco co nemá!"

"Není to nesmysl a on by to měl vědět."

"Nechodil tu do školy a neučila jste ho vy," řekla jsem to zle, protože jsem byla strašně nešťastná. Třídou to bavilo a leckdo se už smál.

"A mám také hlásit strýce Halbiho, který kromě toho, že není z naší rodiny, není ani z naší planety, není ani z tátova Gemu, a před znovuzrozením v Bytosti byl zelený?"

Celá třída se řehtala a profesorka se na mě mračila. V tu chvíli mě určitě nenáviděla. Pak řekla:

"Pojďme teď do sálku. Mína a San tu zůstanou."

Seděli jsme sami asi půl hodiny. Nemluvili jsme spolu. San přistoupil k oknu a mlčky se díval do zahrady. Já jsem zůstala sedět u stolku a na kus papíru jsem si kreslila hlavičky s vysněnými účesy. Pak přišel profesor psychotroniky, laskavý, ale trochu bláznivý starý pán.

"Sane, chlapče, napsal sis učitelství, nic jiného. Ale jestli máš MeNu, k čemu ti učitelství bude?"

"Nemyslím na MeNu jako na jeřáb, na překladač skal. Má i jiné, psychické aspekty. Myslím na váš obor, pane profesore."

"To by bylo krásné, ale tak hluboká MeNa je nesmírně vzácná. Nevím, co se děje v těch místech, kam obdařené posílají. Snad se dá mnoho vypěstovat, když tu ten základní náboj je."

"Tomu pevně věřím, pane profesore."

"Dívám se do tebe a vidím, že máš k té důvěře důvod."

"Ano mám. Ale jestli se ukáže mylným a bude jen jeřábem, budu po zasvěcení sloužit tam, kde to bude zapotřebí."

"Zasloužíš si MeNu, jsi schopen obětí. Ty si ji přeješ."

"Od dětství," řekl.

Profesora to dojalo: "Všechno je v pořádku Sane. Můžeš jít a připojit se ke spolužákům v sálku."

Osaměli jsme. Psychotronik a já...

I na mě se podíval s laskavostí. "Míno, já nemám zvláštní psychotronické vlastnosti, znám psychotroniku zvenčí, jen jako jev. Ale stačí mi k tomu, abych rozpoznal, že jsi velmi neklidná a nešťastná. Co je s tebou?"

"Nechci MeNu!"

"Zajímají tě ostrovy. Neuvědomila sis, čeho bys mohla s MeNou dosáhnout. Při znalostech geografie, geologie a místopisné historie bys mohla pomoci domorodcům v mnoha směrech, mohla bys nenásilně vybudovat..."

"Nechci nic budovat a být přitom nešťastná! Chci být šťastná a šťastná pracovat!"

"A ty víš, co je štěstí?"

"Vím co je štěstí pro mne!"

"To jsi tedy velmi vzácný jev."

"Nejsem! Jsem jako všechny ženy! Nepředstavím si štěstí bez manželství, bez lásky, bez rození dětí, bez soukromí domova! Jiné, některé jiné snad mohou, moje maminka by se možná i bez manželství a beze mne..."

"Dost!" přerušil mne. "Ty jsi o tom mluvila se svou matkou?"

"To nemám zapotřebí," řekla jsem hořce.

"Jdi, Míno, jdi také do sálku. Přinesou ti tam léky, pošlu ti je, musíš je užívat, rozumíš? Zatelefonuji tvé matce, aby na tebe dohlédla. Za několik dní si promluvíme znovu."

Díval se na mne znepokojeně. Podívala jsem se mu do očí, když jsem kolem něj šla ke dveřím. Měl v nich soucit.

Ale proč? Protože jsem hloupá? Protože jsem nechtíc prozradila něco, co vlastně ani sama nevím? Nebo proto, že poznal podle něčeho, že MeNu mám???

Je ještě pozdnější hodina, než byla včera, když jsem zde, ve svém pokoji, začínala psát svůj první zápis do deníku. Před chvílí ode mě odešla matka. Přišla před hodinou, po představení, ještě unavenější než byla ráno u kadeřníka.

"Doufala jsem, že budeš ještě vzhůru," řekla.

"Ačkoliv máme nařízeno co nejvíc odpočívat."

"Vyčítáš mi, že jsem za tebou přišla? Tak dávno jsme spolu nemluvily!"

"A dneska ti volal náš psychotronik."

"Cože?"

"Konstatuji," řekla jsem suše.

"Najednou, jako když to přede mnou vybuchne, se dozvídám, jak kritický máš ke mně postoj!"

"Žádnou kritiku jsem nevyslovila."

"Ale on to vycítil! Jemu stačí se jen podívat! Tak tobě se zdá, že ve mně není dost lásky! Že nemám dost ráda Igora a tebe! Že bych byla raději volná a jen tančila a tvořila snad dokonce nejraději s MeNou!"

"O MeNě ve vztahu k tobě jsem neřekla ani slovo! A ani jsem nikdy na nic takového nemyslela!"

"Já psychotronikům věřím."

"A mně?"

"Mám s tebou promluvit. Co ode mě chceš slyšet?"

"Chtěla jsi dceru?"

"A jak! Odjakživa!"

"Baletku?"

"Je na tom něco divného? Nebo dokonce špatného?"

"Nejsem motovidlo, ale nikdy nebudu tvůrčí umělkyní jako ty."

"To nebrání lásce."

"A porozumění?"

"Míno! Ty jsi mu říkala o touze po manželství! O touze po rození - ne o dětech, ale o fyziologii! Kde se to v tobě bere? Lásky a manželství! Jako cíl! Muž! V tvých letech!"

"Muž? To jsem neřekla."

"Nebud' hloupá! Řekla jsi láska!"

"Nemůžu za to. Jsi velká intelektuálka a máš přízemní pudovou..."

"Nepokračuj!"

"A otec myslí, že nemám zájem o nic. Jen brát a nic nedávat."

"A co chceš dávat?"

"Chci být šťastná! Když je někdo šťastný, tak všichni kolem něho jsou šťastní, leda by byl sobec, ale kdyby byl sobec, tak by vůbec nemohl být šťastný tak, jak si to představuji já."

"Jsi hloupá. Hrozně hloupá. To mě ničí a nevím, co ti mám říct. Co se s tebou stane?"

"Ládujou mě medikamenty, po nichž možná zmoudřím."

"Dost! Dost - tohle je nad mé síly!"

"Mami, možná, že jisté věci přeceňuji, protože jsem je postrádala. Nemám právo ti to říkat, snad vůbec není možné, abys to pochopila. Mami, já se především děším MeNy! To přece můžeš pochopit! A dnes mnohem víc, než dřív, než včera. Víš, co bych musela postrádat, kdyby byla MeNa ve mně objevena! Ve mně to tak rudě křičí po tom základním, primitivním, po tom co ty vůbec nejsi schopna docenit..." blábolila jsem, poddala jsem se svému smutku, své hrůze.

Začala mě hladit po vlasech a já najednou cítila, že mě konečně chápe.

"Nerozplakej se, malá, odpusť mi. Poslouchej, promluvíme si o tom s Halbim. Jestli se vůbec něco dá dělat, Halbi to bude vědět, zajde třeba i za Valenem, neboj se ničeho. Neopustíme tě, nesmí se ti stát nic, co by pro tebe bylo tragédie."

Rozbrečela jsem se. Ale když už byla pryč.

Jsem klidnější. To ty léky? Nebo její slib?

Nebo...

Co jsem to chtěla napsat? Zítřka si vzpomenu, teď už neudržím oči otevřené...

3. kapitola

Tak tedy nesedávám v speciálně zařízeném sálku ve škole a neposlouchám speciální hudbu. Maminka se rozhodla jednat! Ráno jako by nic povídá:

"Dnes nechod' do školy, odcestujeme, já mám týden dovolené."

"Ale mami, co divadlo?"

"Zastoupí mě ta nová."

"A není to nebezpečné?"

"Je to krajně nebezpečné, je o dvacet let mladší než já a je nadaná, až to mrazí. Ale na tobě mi záleží víc."

Zavalila mě tak prudká vlna radosti, úlevy po rozplynutí se obav z toho, že mě máma nemá dost ráda a že mi nerozumí, až jsem nevěděla, co si s tím štěstím počít. Napadlo mě, že to musím odmítnout. Ale nemohla jsem. Potřebovala jsem matčinu pomoc a věděla jsem, že nebezpečí, v němž jsem já, je dalekosáhlejší než to, co riskuje ona.

"Nesnaž se mě přemluvit, abych odvolala," řekla mi máma.

"Já..."

"Z jeviště už stejně musím pomalu zmizet, dříve či později."

"A kam pojedeme?"

"Za Halbim, za Nakrou, do hlavního města. Taky do divadla, a možná že i za Valenem, jestli nám to Halbi zprostředkuje."

"A co tatínek? Igor?"

"Těší se, že bude doma sám. Zase jednou má na dosah ruky své životní dílo, zas jednou se mu skutečně daří... Co je ti? Proč se najednou mračíš?"

"Ty si Igora vůbec nevážíš?"

"Míno, tuhle otázku jsem si nikdy nepoložila."

"Tak ti ji dávám já!"

"V tom, že jsem si ho vzala, že jsem se do něj zamilovala, nehrálo jeho sochaření žádnou roli."

"Tak si ho tedy nevážíš, ale máš ho šíleně ráda?"

"Zamilovala jsem se do poutníka po hvězdách, do Gemana, do vyprávěče, do krasavce - to chceš slyšet?"

"Chci slyšet, že se máte rádi, protože si často myslím, že se nemáte rádi, pořád mám strach!"

"Protože máš romantický pohled a romanticky příslušné hodnoty přeceňuješ."

"Proč mi neodpovíš přímo? Jasně?"

"Přímo a jasně? Tak poslouchej - bez přemýšlení bych se rozvedla s mužem, kterého bych nesnášela a tobě bych dala volnost, s kým z nás dvou chceš žít. A jsem si naprosto jista, že ani Igor by ti nedal jinou přímou a jasnou odpověď. A pokud jde o jeho umění, neposmívala jsem se mu prve, nebo alespoň ne zle. Je to Geman! Je, nebo alespoň byl před přetvořením v Bytosti nesmrtelný, a je v něm pořád to vědomí, že má čas, celá staletí času. Je strašlivý rozdíl mezi věčným tvůrcem s kamením a stárnoucí baletkou, která... Dost, dost, přestaň!"

Neptala jsem se už na nic.

Přišel za námi tatínek, měl dobrou náladu, a opravdu projevoval radost z toho, že bude několik dní úplně sám jen se svým dílem, které tutlal v ateliéru, a nechtěl nám o něm nic prozradit.

Byl horký den začátku léta. Jely jsme maminciným malým dvousedadlákem s vervou, která ve splnutí s lehkým vánkem vytvářela přímo rajské prostředí pro cestu našimi veselými městy a naší létem rozbujelou, všemi barvami třaskající přírodou. Verva, zachycující každý sebemenší pohyb vzdušných proudů, nám přímo na hlavu házela rozličné vůně, některé tak opojně sladké, že jsme musely vervu přitlumit, aby nás nerozbolela hlava. Bylo nám moc dobře. Byly jsme spolu a staly se z nás kamarádky - bylo nám dobře...

Do hlavního města jsme přijely kolem poledne. Projížděly jsme jím pomalu, protože je zde mnoho proslulých staveb od Halbiho, a my je chtěly všechny vidět. Lidé si je prohlíželi - kdykoliv přijedete do hlavního města, vidíte skupinky, které si ty Halbiho domy prohlíží. Ale je to možná také tím, že je zde většinu času horko a z Halbiho staveb vanou proudy nesmírně svěžího a jemně vonného ozónu. Nikoho před Halbim to nenapadlo, protože jsme na horko zvyklí, jenže Halbi je z planety mnohem studenější, a dost tu z počátku ve vedrech trpěl. Ale teď už tím ochlazováním rozmazlil i nás a musíme je mít prostě všude.

Nejdříve jsme zajely do hotelu, kde nám Igor telefonem objednal byt, z něhož budeme vyjíždět za dalšími cíly. Ubytovaly jsme se, vykoupaly, převlékly a šly jsme se najíst.

Mamince se ukláněla spousta lidí. Všude ji znají! Natočila plno filmů a její fotografie jsou ve všech magazínech. Dřív mi to dělalo dobře, celá jsem se tetelila blahem. Ale to jsem samu sebe nevnímala jinak než jako mamincinu součást. Ale teď už jsem velká a tak příšerně nápadná tím Účesem Nedospělosti, tou bezbarvostí vlasů! A nejen to! Uvědomuji si s trapným pocitem méněcennosti matčinu dokonalou postavu tanečnice a její obličej s velkýma očima vedle své nedozrálé nohatosti a své tváře, podobné tváři Igorově, která je sice krásná, ale mužská!

A už nejméně dva roky se mi zdá, že se lidi na moje vlasy dívají se soucitem a závistí zároveň, ačkoliv mi nemají co závidět, leda holé mládí.

Přišel za námi nějaký pán, matčín známý, maminka s ním na obědě měla schůzku. Představila mi ho jako choreografa místního divadla, já jsem byla v rozpacích, on se usmíval a zatahal mě za vlasy. To mám tedy ráda!

"Moc jsi mě potěšila, že chceš vidět mou novou Melvinu."

"Kdy můžeme přijít?"

"Zítra je nejlepší obsazení."

"Dobře, přijdeme zítra."

"Tvá dcera Melvinu nezná?"

"Zná hudbu. U nás se nestudovala od té doby, cos ji vytvářel ty."

"S tebou! Melvina s tebou! To je nezapomenutelné!"

"Už bych na ni neměla dech, i když bych ji dnes pojala trochu jinak."

"Jinak?" Choreograf se zatvářil dotčeně.

"Nezlob se, pojetí bylo tvoje, tak jsem to nemyslela, chci říct, že bych ji jinak cítila. Tehdy jsem se soustředila na ten spodní proud, na rytmus nesmlouvavého osudu, proti němuž se Melvina marně brání. Dodržovala jsem rytmus a záblesky naděje jsem vůbec nebrala na sebe, ty patřily jiným."

"Tak jsem to chtěl, Ilvo! Tak to chci i nyní! Melvina přece musí podlehnout a předurčení se naplní!"

"Ale divák by neměl odcházet s pocitem absolutního fatalismu."

"Jakého diváka máš na mysli?" zeptal se tiše.

"Například svoji dceru," řekla ještě tišeji.

Po obědě jsme v hotelovém bytě telefonovaly. Naším přátelům a ještě mnoha jiným lidem, které já ani neznám, a s nimiž si maminka domlouvala schůzky pro nás obě i pro sebe samu.

Nakře jsme volaly společně, ale nezastihly jsme ji. Telefon vzala její tajemnice. Ta nám řekla, že Nakra brzy ráno spěšně odcestovala.

"Kdy se má vrátit?" ptala se máma.

"Nevím."

"Je to možné? Vždycky to přece víte naprosto přesně!"

"Tohle je něco jiného. Dostala zprávu, dopis, ona říká poselství, něco soukromého, já vůbec nic nevím, paní Ilvo, nic mi neřekla! Byla rozrušená a řekla, že musí ihned odcestovat, to je všechno co vím."

"Rozrušená? Říkáte, že byla rozrušená? Není v tom Bas?"

"Také mě to napadlo. Obávám se."

"Jste v Oreně s Mínou, zavolejte mi hned, jak budete o Nakře něco vědět, nebo ať zavolá sama, až se vrátí. Prosím vás o to."

"Spolehněte se paní Ilvo."

Maminka položila sluchátko a další číslo nevytáčela. Seděla zamyšlená.

"Mami, tušíš nějakou tragédii?"

"Snad ne, ale něco se děje."

S Halbim jsme měly větší štěstí. Byl přesně tam kde jsme předpokládaly že bude. V panelárně nedaleko hlavního města.

"Přijďte hned! Přes den nemám vůbec čas, večer taky ne, ale pár hodin pro vás urvu. A s večerí se nezdržujte, tu u mě dostanete. A můžete tu i přespat."

A tak jsme se večer zastavily na veliké posečené louce, za níž stojí jen veliká panelárna, vyrábějící dílce plánovaného komplexu staveb pro úplně nové město, které Halbi vymyslel. Dokud se dělají panely, bydlí v panelárně, i když při jemné práci nástrojů může používat jeřábové MeNy jen minimálně.

Má jen pokoj s příslušenstvím a několika ložnicemi. Pokoj má útulně zařízený, celý zelený, protože se mu po zeleni stýská, a strakatost běžnou pro náš svět vylučuje ze svých děl jak jen může.

"Tak oč se jedná?" řekl na uvítanou.

Maminka se zasmála a řekla mu, co nás trápí, a že hledá pro mě pomoc.

Znepokojeně se na mě podíval.

"Míno, já tomu co říká maminka nemohu uvěřit. Jsi na tom opravdu tak zle?"

"Ještě hůř," řekla jsem lítostivě.

"Podívej se na mne! Mám MeNu, odříkám se, a přece žiju naplno, když mohu vyjít z dočasných klausur. A nejsem sám!"

"Já si svůj život představuju jinak!"

"Láska? Ale je ti známo, že veliká, silná a věčná láska je zázrak? Co když se s ní mineš?"

"Aťsi! Stejně budu moct využít své ženství!"

"Vidíš, jak je morbidní," děsila se maminka, ale uchechtla se.

"Ale může se stát, že se nedostaneš ani do konvenčního manželství."

"Ale Halbi, to snad ne," řekla maminka.

"Aťsi," řekla jsem já. "I tak můžu porodit pár dětí."

"Halbi, já půjdu spát, já tyhle řeči nedokážu podruhé poslouchat!" pravila maminka a skutečně se zvedla.

"Opravdu chceš jít spát?"

"Jsem celý den za volantem."

Přede dveřmi se otočila, na něco si vzpomněla.

"Halbi, mluvil jsi s Nakrou?"

"Ano, asi před týdnem."

"Tak to nic nevíš! Dostala nějaký dopis a někam odcestovala, ani tajemnici neřekla kam."

"Tak?" divil se Halbi. "Není v tom Bas?"

"Taky si to myslím."

"Mám žízeň," řekla jsem.

Halbi mi dal ovocnou limonádu a jako vždy vzpomínal při její přípravě na mízu a plody palvilů. Mají chuť a omamně voní a jejich svěžesti se nic nevyrovná.

"Tobě se stále stýská, vid'?"

"Ano. Rád bych se tam vrátil."

"Tatínek říká, že to nejde."

"Zatím. Já se tam musím vrátit! Čekají na mě v mém údolí."

"Tatínek říkal, že jsi tam byl tragickou postavou dějin."

"Tak? A co říkal ještě?"

"Že jsi byl na začátku trumbela."

"To jsem byl."

"A Nakra?"

"Ta tu našla to jediné, co pro ní mělo cenu i doma. Našla v Basovi to, čím mohl být její otec. Našla na této planetě uskutečnění Berensových vizí... Ale nejsi tu proto, abychom mluvili o Nakruun... Míno, ty nevíš, jak jsem často přemýšlel o tobě! O tom, že dostaneš MeNu a do mého údolí přijdeš se mnou. Protože jsem nesměl mít děti, byla jsi mým dítětem ty, byla jsi pro mě velikou radostí. Byla jsi šťastná, volná, hravá... Já jsem neměl žádné dětství, já... Ale to všechno víš..."

"Já tě mám taky moc ráda Halbi! Ale bych smutná, kdybych měla jen tebe a žila s tebou na cizí planetě, i když by mě to zajímalo. Vždyť jsem celá pryč jen z našich ostrovů, chci je propátrat, ale nic na světě by mě netěšilo, kdybych neměla zázemí, manžela, děti, domov."

"To už jsem ti uvěřil," hlesl smutně.

"Já dělám hrozný poplach, vid'?" A třeba zbytečně! Vždyť nemám lesklé vlasy, nedostanu MeNu!"

"Spíš ano, Minuun. Teď mě to mrzí. Já jsem o tobě mluvil vždycky, kdykoliv mě přijal Valen."

"Ty jsi na mě MeNu přivolával!"

Udělal bolestný pohyb zavřenými ústy. Neodpověděl.

"Tak něco udělej! Odvolej ji!"

"Míno, chud'átko, nevíš o čem mluvíš."

"Budu tě do smrti nenávidět, jestli..."

"Míno! Bytost je samovolná, jedná jak sama chce! Ani Valen neví o ní téměř nic, ačkoliv nedělá vůbec nic jiného, než že na ni myslí a chytá drobínky poznání. A to je jediný člověk, který je schopen přímého kontaktu s ní. Jenže ten kontakt je ještě chabější než ten, co má třeba zvíře s člověkem."

"Ale zvíře dovede člověku vzdorovat! Není vždycky jen poslušné a pokorné. Já se vzepřu bytosti! Nechci její MeNu, zabráním tomu, nebo se jí zbavím!"

"Nemluv tak! Bytost je přesila! Nemáš naději! Zahubí tě, když bude chtít! Nevíš, kdy tě slyší a vidí."

"Slyší a vidí?"

"Vnímá a pohlcuje."

"Pohltila tě a žiješ."

"Ale víš jak to bylo? Z materiálu mého psychofyzična vytvořila nového člověka."

"To znám. Nalila obsah mozku do připravených přihrádek. Jižané nás nemohou zabít jinak než oběšením, tohle všechno mi říkal Igor."

"Ale místo člověka s mou pamětí mohla vytvořit obludu nebo červa."

"Už se to někdy stalo?" zašeptala jsem v náhlém zděšení.

"Valen mi říkal, že na jakési planetě proměnila Bytost ve svém nitru lidi ve vodní tvory bez rukou a bez nohou, ve tvory podobné velikým rybám, dravé, masožravé, a přitom lidsky cítící a toužící a smutné. Nesmím ti říkat takové věci! Ale bojím se o tebe. Pro tu tvou chtivost po životě se můžeš zničit tak, jak si neumíme možná ani představit. Nikam Bytosti neunikneš. I bez MeNy jsi jí poznamenána, jsi z rodu proměněných. Jsí perleťová."

"Nemůžeš pro mne tedy vůbec nic udělat?"

"Promluví s Valenem, požádám ho o slyšení."

"Za tři týdny je zkouška!"

"Ty tři týdny buď zticha, kontroluj i své myšlenky! Vezmi si nějaké uklidňující prášky."

"Mám je, ale neužívám."

"Užívej je!"

Poslechla jsem okamžitě, otevřela jsem brašnu a spolkla dva prášky najednou. Ospalá jsem byla v několika vteřinách.

"A teď spát."

Chtěla jsem něco odpovědět, chtěla jsem vstát, ale ztratila jsem vědomí.

4. kapitola

Znám účinek prášků, které jsem na Halbiho příkaz večer spolkla. Proto mě překvapilo, jak mi ráno bylo špatně. Nemohla jsem se po probuzení ani pohnout. Necítila jsem své tělo. Bezbolestná nemohoucnost. Ale po chvíli to pominulo a byla jsem naopak tak svěží a klidná a spokojená jako už dávno ne. Po hrůze, kterou jsem prožila při Halbiho varování, mi zbyla jen neurčitá vzpomínka. Už jsem se nebála! Bylo mi všechno jedno! Toužila jsem však po klidu a po tichu.

Když jsem se sešla s maminkou a s Halbim, řekla jsem jim, že je prosím, abych směla ihned zpátky do školy. Sálek s hudbou byl to jediné místo, kde jsem chtěla být. Maminka souhlasila, ale mrzelo ji, že neuvidí balet v hlavním městě. Čekala, že řeknu, že ten večer ještě vydržím, ale sedět v divadle a dívat se na jeviště - ne. To by bylo pro mne v té chvíli nepředstavitelně nemožné. Halbi na maminku mrknul a ona mě pak už ani pohledem nepřemlouvala.

Jenže včera řekla v hotelu kam jedeme, a tak najednou zazvonil telefon, a byl to ten včerejší choreograf a prosil maminku úpěnlivě aby před baletem pronesla projev, je už to ohlášeno rozhlasem a plakáty, přijdou oficiální hosté a rozhodně doufají, že maminka s choreografem zatančí svůj slavný sólový výstup z Melviny. Maminka se u telefonu rozplakala. Halbi zasáhl. Vzal telefon, řekl, že maminka určitě přijede a pak řekl nám, že jestli se můj stav nezmění, odveze mě domů sám.

Halbi odešel a já jsem se dívala oknem za ním. Najednou se zastavil a zadíval se na oblohu v tu stranu, kam jsem neviděla. Ale slyšela jsem hukot letadla. Těsně nade mnou to zaburácelo, letadlo proletělo nad střechou a po chvíli už jelo po širokánském prostranství posečené louky.

Halbi k němu běžel. Vystoupilo několik lidí, tedy přesně čtyři tři muži a...

"Mami! Přiletěla Nakra!"

A pak jsme všichni seděli ve schůzovním sálku panelárny a dozvídali se, co se děje. Tak přece Bas!

Bas pracoval u Jižních, dělal svůj sociologický průzkum, ale musel se ukrývat, proto přestal psát když vzniklo podezření, že vzbudí pozornost. Tehdy se usadil v jednom průmyslovém středisku a navázal kontakty s pracujícími, dělal pro ně přednášky, pracoval s nimi a - no prostě radil jim.

Ale pak se stala děsná věc. Na jihu vypukla epidemie dosud neznámé choroby, při níž postupně ochrne tělo od nohou až po mozek, načež přijde smrt za strašných bolestí hlavy. Nezná se příčina nemoci, nezná se lék. Bas se spojil s jedním jižním mladým lékařem, a rozhodli se odvézt nemocné - tedy několik nemocných v prvním stadiu choroby, jejíž celý průběh trvá asi rok - na jeden z neobydlených ostrovů v příznivém pásmu. Pak povolal lékaře a ošetřovatelky ze Severu, protože zde jsme všichni imunní proti tělesným infekcím všeho druhu. Bas si pozval i Nakru.

Teď se Nakra vrátila, aby na ostrov přivezla vědecké pracovníky, protože naši lékaři nemají s tělesnými chorobami vůbec žádné zkušenosti, leda tak se zlomeninami a s porody. A hlavně přijela pro Halbiho, je nutné rychle postavit nemocnici. Tady musí být nasazena MeNa! Halbi by měl vybrat vhodné panely, dopravit je MeNou na ostrov a nemocnici z nich rychle postavit. Půjde to hladce, všichni známe jak snadné je přesouvání materiálu MeNou.

"Ale co bude s Mínou?" ptala se maminka se strachem.

"Vrátím se brzy," řekl Halbi. "Může na mě počkat."

"Ne," řekla jsem. "Já chci s tebou. Ostrovy jsou můj sen, podívám se tam s tebou a zase se s tebou vrátím."

"To vydržíš?" zapochybovala maminka.

Ale já byla už zase jiná - třetí stav od probuzení! Na výlet jsem se celá třásla nedočkavostí.

Halbi opět mrknul na Ilvu, a bylo rozhodnuto, že poletím.

Seděli jsme v letadle. Halbi mlčel, soustředil se. Vypadal stejně jako jindy, jen vlasy se mu rozzářily, slabě praskaly, jejich odlesk padal i na mé vlasy, bylo to tak sugestivní, že jsem měla pocit tepla i na vlastní hlavě. Byla bych to ráda Halbimu řekla, ale nesměla jsem ho rušit.

Za malou chvíli nastal rachot.

Z různých budov vypochoďovaly panely a jiné předměty, řadily se za letadlo, vznášely se chvějivě nad zemí. Bylo mi k smíchu, jak se jeden veliký panel s vodovody opatrně vyhýbal maminčinu autíčku, které nikdo neuklidil.

A měla jsem chuť říct Halbimu: Vezmi to auto sebou, bude se nám na ostrově hodit!

Hotovo.

Letadlo odstartovalo a všechno uvnitř se roztráslo.

Vzlétli jsme a pak už jsme nic neviděli. Zahlédla jsem jen maminku, dívala se zděšeně, mávala - byl to jen okamžik.

Cesta byla krásná.

A hlavně nad mořem a nad prvními ostrůvky.

Byla jsem šťastná, ačkoliv jsem si ještě nedávno myslela, že celý ten čas do zkoušek protrpím.

Ten blahý pocit mi vydržel až do konce cesty.

Slastně jsem se cítila i po výstupu z letadla, když jsem pozorovala, jak Halbi přikazuje panelům, kam mají dopadnout.

Vydrželo mi to přesně do té doby, než dopadl na zem poslední předmět a rozjel se směrem ke mně.

Tím předmětem bylo maminčino auto!!!

Zhroutil jsem se Nakře do náruče.
Tak tedy MeNu mám! A mám ji už teď...

5. kapitola

Halbi okamžitě pochopil, co se stalo. Ale promluvili jsme si o tom až večer, a také k seznamování s místními lidmi došlo až při pozdním večerním odpočinku, přes den nebyl čas na nic. Nemocní leželi v palmovém hájku na lehátkách, ještě se cítili dobře, ale už nemohli chodit. Jejich lékař, tedy ten jižní lékař, byl stále u nich se dvěma našimi ošetřovatelkami. Naši lékaři se vrátili letadlem domů a vědci odešli někam do nitra ostrova s Basem a s Nakrou.

Já a Halbi jsme se dali do práce. Halbi chtěl, abychom při tom byli sami, aby nás nic neodvádělo od soustředění. Dával mi stručné pokyny slovem, pohybem, a potom už ani to nemusel, rozuměla jsem mu, četla jsem jeho myšlenky. Halbi vybral vhodné místo, viděla jsem v duchu ohraničení půdorysu a jeho představu, jak bude výsledná stavba vypadat. A pak jsme zase společně zvedali a posouvali panely, které měly před dopadem na určité místo vysunuty jakési nože, které se naráz zasekly do půdy až po jakýsi krček, který držel podlahu maličko nad zemí. Když byla stavba budovy - spíše tedy malebné skupiny budov - hotova, poslali jsme do ní MeNou i nábytek, který tu byl dřív než my i s lůžkovinami a dalším prádlem pod improvizovanou stříškou z konopí. Pak přišly ošetřovatelky a uklidily uvnitř. Nemocné na lůžka jsme dopravili my - Halbi a já.

Ta stavba vůbec nebyla zamýšlená pro ostrov, byla pro to nově vznikající město podle Halbiho plánů, a přece tu vypadá hezky. Halbi ji udělal přízemní, uvnitř jsou pokoje pro nemocné, laboratoř ještě nevybavená - pro vědce, pokoj sester, pokoj lékaře, malý byt pro Base a Nakru, a celá řada malých ložniček.

K večeru přiletělo znovu letadlo s vybavením laboratoře a se dvěma kuchařkami a se zásobami jídla. Kuchyni s jídelnou jsme postavili kousek od nemocnice - také s ložnicemi pro kuchařky. Samozřejmě, vše je jemně zelené a bílé a zapadá to do krajiny, jako by to Halbi vymýšlel přímo sem.

Když jsme skončili a kolem nás bylo najednou plno lidí a plno hovoru a pobíhání, uvědomila jsem si, jak jsem unavená. Halbi byl také zšedlý v tváři, vlasy mu zhasínaly, mně asi taky, cítila jsem chlad v hlavě a postupně v celém těle, skoro jsem se třásla zimnicí.

"Pojď," řekl mi Halbi. "Musíme vypít něco teplého."

"Je ti taky taková zima? A jsi taky tak unavený?" zeptala jsem se ho.

"Ano, ale nic to není, síly se rychle obnoví."

Zamířili jsme k jídelně. Otočila jsem se ještě k nemocnici a uviděla jsem toho mladého lékaře z jihu, jak stojí mezi dveřmi a udiveně se na nás dívá. Musel to pro něj být skoro šok. Poprvé v životě viděl lidi ze severu při práci s MeNou, a musel to být pohled - na dlouhovlasé, kteří po práci zhasínají a v tropickém pásmu se klepou zimou!

Kuchařky, vyškolené pro všechny zvláštní případy, už měly pro nás připraveny posilující teplé nápoje, podaly nám je hned, jak jsme se posadili ke stolu.

"Ách," řekl Halbi, sotva poprvé polknul.

"Ách," opakovala jsem po něm.

"Ale kdyby," začal Halbi a já jsem s úsměvem pokračovala "tu byly palvily, šťavnaté a svěží!"

"Však je spolu ochutnáme!" řekl Halbi toužebně.

"Myslíš, že už Bytost nade mnou zvítězila? Definitivně?"

"Ale Míno," povzdech. "Copak nemáš radost z dnešní práce?"

"Mám," řekla jsem zamyšleně.

"Budeš se připravovat, odjedeš, ještě dnes pošlu zprávu Valenovi. Do školy už nemusíš! Po přípravě budeš studovat tu svou geologii."

Halbi mluvil, ale v mé hlavě se něco přepnulo, slyšela jsem jen hučení. Zadívala jsem se mu do očí, a ty se náhle nepřírozeně zvětšovaly a...

A vtom jsem uviděla veliké zelené údolí. Nejdřív bylo prázdné, jen široká řeka se v něm leskla a vznešeně hučela.

A pak - na stráních se objevily terasovité domy, kolem nich vyrážely ze země stromy a rostliny, které se pnuly po bledě žlutých zdech. Přes řeku se klenul lehký stříbrný most a na druhé straně řeky... Něco tak vynikalo, ale obraz se zamlžil. Slyšela jsem Halbiho. Neotvíral ústa, intenzivně vysílal myšlenku - Valene, chtěl bych, aby byla se mnou, chtěl bych, abychom oba směli ke mně domů...

A vzápětí jsem uslyšela i odpověď - Buď trpělivý Halbi, nespěchej, přijedu pro ni sám, ještě není čas, protože...

A dost - znění se ztratilo. Hlavou mi projela ostrá bolest.

Vzhlédla jsem k Halbimu. I jeho tvář se křivila bolestí.

U našeho stolu stála Nakra a Bas a něco hlasitě povídali. Měli dobrou náladu, sedli si k nám, a kuchařky přinášely večeři. Všechny stoly byly obsazeny.

Je už noc. Jsem sama ve své ložnici a píšu si dojmy z tohoto dne. Teď musím něco o lidech, kteří jsou tady s námi, většinou jsou docela zajímaví.

Nejlepší bude když začnu podle zasedacího pořádku v jídelně. U našeho stolu jsme čtyři. Já, Halbi, Nakra a Bas, čili rodinka. Base jsem měla v paměti jako revolucionáře z dávných bájeslovných časů, rozčuchané vlasy, klukovské kalhoty a vlající košili. Na ostrově sedí proti mně u večeře pán, blížící se padesátce, dokonale oblečený, vymydlený a dokonale vonící nějakou vodou po holení. Mluví spisovně, korektně a moc. Nakra vedle něj vypadá poněkud ošuměle a staropanensky, i když i její úbor je bezvadný, snad jen až moc střízlivý na její věk. Nakra je jen o dva roky starší než Ilva, ale vypadá jako by jí bylo víc nejméně o třicet. Vypadá starší než Bas! Stydlivě k němu vzhlíží, dotýká se ho jak jen může a vůbec se k němu celá vine. Ale má při tom divný, řekla bych ironický pohled - Víím jak vypadám, brzy mu půjdu na nervy, ale nemohu se ovládnout. Když Bas mluví, přerušuje ho souhlasnými výkřiky a obdivnými slůvky. Bas se k ní chová bezvadně, až příliš bezvadně, skoro jako k vlastní milované babičce.

V jednu chvíli se mi podíval do očí. A stalo se to! Jeho oči se rozšířily, přestala jsem vnímat řeč a slyšela jsem jeho myšlenku - Co se tak díváš děvenko? Neboj se, já Nakře nikdy neublížím, vážím si její oddanosti, je to skvělá žena a tolik vytrpěla. Kdyby nebylo epidemie, možná bych byl zůstal na jihu navždy. Ale když jsem se vrátil a setkal jsem se s ní...

V jídelně se rozlehl halasný smích a vytrhl mě ze soustředění. Bylo to od stolu, kde dva mladí vědci sedí s dvěma mladými ošetřovatelkami. Ti vědci jsou rozpustilí kluci, kteří se baví, vtipkují, a na rozdíl od Base nejsou nastrojeni a nemluví spisovně, nýbrž právě naopak. Strhli k veselí nejen mladé ošetřovatelky, nýbrž i třetí stůl, kde sedí stará ošetřovatelka, starý vědec, jižní lékař a ještě ten cizí pán z jihu. Vědec a sestra poslouchají pokřik od sousedního stolu pobaveně a nic je nepohorší, ani slova, při nichž Bas a Nakra trnou. Mladý lékař poslouchá, koutky úst mu to trhá, smál by se a připojil by se k chlapcům svého věku strašně rád. Ale ten čtvrtý u stolu ho nespustí z očí a lékař si je toho vědom. Neujde mu ani slovo, usmívá se - a to je všechno.

I o tom čtvrtém mluvil Bas u našeho stolu. Ale musím to říct od začátku. Nemocnice na ostrově je zřízena se souhlasem jižní vlády. Milostivě dovolili, aby naši lidé zdarma léčili vybrané nemocné, aby se pokusili najít lék a vůbec vymyslet terapii, což se na jihu nepodařilo. Za to pak jsou ochotni případně částečně zaplatit. Nedovolili, aby se nemocní odvezli do některé z našich nemocnic, ačkoliv nás epidemie nemůže ohrozit, protože se obávají politické demagogie ze strany severanů. Bylo jim pochopitelně nemilé, že iniciátorem je Bas, na jihu ilegálně působící a patřící vlastně do vězení, a že má za pomocníka jižního lékaře. Kvůli strašlivému nebezpečí, jež celému jihu hrozí, se přes to sice jižní vláda dokázala přenést, ale jen dočasně, a proto byl vyslán pozorovatel, který může celou akci zastavit. Ostrov je neutrální území.

"Na tebe přece už ten pozorovatel nemůže!" špitla Nakra.

"Hlídat bude všechny, hlavně nemocné, to jsme podepsali. A je velmi nebezpečný pro doktora. Ví, že ho nemocní znají, chápe psychologický aspekt terapie, ale při prvním náznaku nesolidarity s jihem ho může poslat pryč a pozvat si jiného."

"Mně se ten chlapec moc líbí," řekl Halbi.

Podívala jsem se na něj. Díval se na mladé vědce, usmíval se. Jižní lidé vypadají vedle naší perleti matně, chorobně, jsou bílí a při vzrušení zčervenají. Oči mají vodové a jsou celí jakoby z vody a z vosku. Jsou měkkí, zranitelní, choulostiví. Nevím, co se na něm mohlo Halbimu líbit. Leda ten výraz dítěte, které moc touží po hračkách těch druhých. Ale to není zalíbení, to je soucit.

Nakra a Bas se ze všech nejdřív zvedli a šli spát. Zeptala jsem se:

"Halbi, ty jsi poslal zprávu Valenovi, vid'?"

"Ano, jak jsem ti to slíbil, pokusil jsem se."

A dostal jsi odpověď - neptala jsem se, ale on to tak vzal.

"Jsem jen jeřáb! Neumím přijmout odpověď. Ale ještě se nestalo, že on by můj vzkaz nepřijal."

Ale já jsem Valenovu odpověď slyšela! Neřekla jsem to Halbimu. Nechtěla jsem být neupřímná. Cítila jsem však, že bojuji-li s Bytostí, mám právo na tajemství.

Ale bojuji skutečně? Neprohrála jsem už?

"Halbi, ještě budeš potřebovat mou MeNu?"

"Jistě! Ještě přivezou nějaké náklady! A ještě..."

"Počkej, na jak dlouho to odhaduješ?"

"Nejméně týden a potom..."

"Počkej, něco ti řeknu. Já tě samotného nenechám, pomohu ti. Byla jsem postavena před úkol, je to veliký úkol a já ho splním. Neříkej mi, co bude potom. Nechci na to myslet, nemůžu..."

"Bude ti to ulehčeno. Teď hned vyhledám vrchní sestru. Vezme si tě na starost, nebo povolá jinou. Víš přece, že se tě nesmí nikdo dotknout? Tvé vlasy především jsou tabu! Nikdo nesmí do tvého pokoje, nikdo nesmí použít tvé věci, a nesmíš se namáhat."

"Ano. Chci splnit úkol a všemu se podřídím."

Zaradoval se. Upřel na mne oči, a já jsem v té chvíli slyšela:

Má milá, po prvním úkolu vždycky hned následuje druhý, je to řetěz, já to znám, jsi má...

6. kapitola

Jsem už týden na ostrově, to to utíká! Všichni pracují. Jedničkami jsou vědci. Představovala jsem si, že starý vědec povede tým. Ale vůbec tomu tak není. Pracuje každý sám, každý se rozjel za něčím jiným, rozčilují se při práci, nadávají když jim sestry včas nepřipraví nějaký materiál, tím materiálem je krev a jiné vzorky od pacientů, kradou si to navzájem a pak se málem poperou. Myslela jsem, že vědecká práce je vznešené soustředění. Je tu taky. Ale až v noci, v jednotlivých ložnicích, oni snad vůbec nespí, zato hodně kouří a popíjejí. Do laboratoří vůbec nechodím, protože tam mají pokusná zvířata, a to nemohu vidět. Jednou v noci jsem napjala své soustředění na dálku, chtěla jsem vědět, co si takový vědec myslí. Představila jsem si toho nejmladšího, nejhezčího. Skutečně jsem slyšela jeho myšlenky, ale ničemu jsem nerozuměla. Byl celou myslí soustředěný na svůj problém, samé učený výrazy, kterým já nerozumím.

Sestry s nimi drží krok, lítají sem a tam, musí být šíleně unavené, ale neprotestují proti žádnému příkazu, a ještě se snaží smát se všem vtípkům a odpovídat na ně. Chodí mezi ně mladý lékař z jihu, sestrám se líbí a našly si pro něho jméno, říkají mu doktor Bledý, ačkoliv se v jejich přítomnosti dost červená. On se snaží pochopit práci vědců. Ale může se jen dívat na pokusy, vědci mu toho moc neřeknou. Asi by mu řekli leccos, ale Dohlížitel chodí všude za ním s bezvýraznou tváří. Chtěla jsem se dozvědět na co myslí on, ale vůbec jsem k němu nepronikla.

Pro mě a pro Halbiho si vědci vymysleli zvláštní úkol. Prý pro lepší psychický stav pacientů. Dvakrát denně je "vodíme" na procházku. Snese se je MeNou do přírody, postavíme je hlavou vzhůru, a kousek nad zemí je necháme letět rychlostí normální chůze. My jdeme, a oni letí za námi, stejně jako letěly panely za letadlem. Líbí se jim to. A také jejich doktorovi, tedy Bledému, který se k nám vždycky připojí. Jen musíme dát pozor, abychom ho nezahrnuli mezi nemocné, protože se už stalo, že jsme ho nechali taky letět, a on se strašně naštvál. Tehdy byl s námi také Dohlížitel a taky letěl. Ale s tím to bylo horší, ten se rozzuřil a křičel, že jestli to ještě jednou uděláme, vyvodí z toho důsledky a podá na jih zprávu, že ho zesměšňujeme. Halbi se jen smál a já měla radost že mám takovou moc, a byla jsem poprvé ráda, že MeNu mám.

"Neudělali jsme to úmyslně," řekl Halbi.

"Zesměšnili jste mně!"

"Nesmíte se vplížit mezi nemocné a schovávat se před námi. Vy taky, doktore, musíte jít s námi vpředu, nebo se alespoň přihlásit."

"No jasně, já už to chápu," řekl Bledý smířlivě.

Nemocní se tím bavili, někteří se smáli. Dohlížitel neřekl už nic, otočil se, odcházel. Pak už s námi nechodil, bylo pod jeho důstojnost se nám hlásit. Byl by rád zakázal Bledému tyto vycházky, ale dost dobře nemohl. Nemocní to potřebovali, být na vzduchu i mít svého lékaře s sebou. Bledý ale musel o každé cestě dohlížitelovi referovat.

Pro mě byly ty cesty zajímavé tím, že jsem mohla ostrov propátrat. Kreslila jsem si postupně jeho tvar a členitost, zapisovala jsem si jaké tu rostou květiny, kreslila jsem si ty úplně neznámé a také drobné živočichy, většinou různé strakaté ještěrky a hmyz, především veliké bzikající motýly. Velcí tam byli jen ptáci. Léтали vysoko a občas slétli k moři. Nehnízdili pravděpodobně na ostrově, jen ho přelétávali. To bylo zajímavé, protože nejbližší pevnina - malé souostroví - bylo vzdáleno asi sto kilometrů.

Seděli jsme na písčném břehu, na krásné přírodní pláži. Měla jsem blok na klíně a zakreslovala jsem si tvar formace, v níž ptáci létají. Ostatní blaze podřimovali, i Halbi. Doktor Bledý si přisedl ke mně a nahlédl do mého bloku.

"Vy se zajímáte o ptáky?" zeptal se.

"O ptáky ani ne. Zajímám se o ostrov, a ptáci k němu patří."

"Nepatří," řekl. "Jenom jej přelétávají."

"Vy je znáte?"

"Ve škole mě to dost bavilo. Je to druh mořských orlů. Hnízdí na osamělých kamenných výčnělcích, které trčí z moře. A živí se rybami."

"Děkuji, poznamenám si to," řekla jsem. "Orlí? A v hejnech?"

"Je to divné, ale je to tak. Rád bych zkoumal ostrov s vámi."

"Ale mně jde o přírodu až na druhém místě. Hlavně chci nasbírat horniny, kamínky, hlínu."

"Zajímá mě i to."

"Jenže nemůžeme chodit svobodně. Když jdu sama, znamená to, že se mnou jde stará sestra."

"A za mnou ten pitomý Dohlížitel."

Zasmáli jsme se tomu, ačkoliv na tom nic veselého nebylo.

Halbi uslyšel náš smích, zadíval se na nás a zavolal:

"Doktore, nechte ji na pokoji!"

"Jděte," zašeptala jsem. "Jsem tabu, tabu s MeNou."

Doktor vstal a rozběhl se k moři. Vstoupil do vody a zamyšleně se díval k obzoru.

Ke mně si přisedl Halbi.

"Víš co jsi mi slíbila! Splníš úkol! Nevíš, že tě všechno oslabuje? Rozhovor s mužem. A tohle kreslení taky! Máš spousty času na svou práci, na vzdělávání se. Teď máš odpočívat!"

"Cítím, že mě oslabuje tvé věčné napomínání!"

"Nedělám to rád."

"Tak mě nech. Nebudu mluvit, nebudu kreslit, budu spát."

U snídaně nám oznámil Bas, že odletí, a Nakra s ním. Tady jich už není zapotřebí, zato v hlavním městě je čeká neodkladná práce. Halbi souhlasil.

"V noci jsem volala Igorovi," řekla Nakra.

Igor! Jak mi byl vzdálený!!!

"Jeho práce pokročila od ideje k modelování podle živé předlohy. Je nadšený a rád, že je sám."

"Sám? Copak se maminka nevrátila domů?"

"Poslala mu lístek, hostuje v hlavním městě, má nějaké plány s choreografem. Její divadlo jí to povolilo a dalo zatím její role jiné tanečnici."

"A vědí naši, co se stalo se mnou?"

"Igor ví že jsi tady. Neřekla jsem mu nic o MeNě, abych ho nepřipravila o klid, který k práci potřebuje. Maminka si asi myslí, že jsi ve škole."

"A jí to řekneš?"

"Ty to chceš?"

"Potřebuje také klid, ne?"

"Nic jí neříkej," vložil se do řeči Halbi. "Klid potřebuje především Mína a veškerou rodičovskou zodpovědnost mám za ni já."

"Halbi má rozhodně pravdu!" uzavřel hovor Bas.

Přes všechno procházení po ostrově se dvou pacientů zmocnila deprese. Přestali jíst, odmítli jít ven, přepadaly je myšlenky na nevyhnutelnou smrt. Doktor Bledý žádal vědce o nějaký lék, nějaké atarraktikum. Vědci neměli nic speciálního, jen svoje vlastní prášky na povzbuzení, a jiné zase na spaní. Řekli mu složení a varovali ho, že pro bledé budou asi příliš silné.

"Dám jim menší dávku," řekl Bledý.

Ale pak si to rozmyslel a dal každému celý prášek. Chvíli po něm zůstali nehybně ležet, úplně neteční, přestali bědovat, ale k dobré náladě se neprobudili.

Bledý se na ně díval, Dohlížitele vedle sebe.

"Hlídej tu chvíli sám," řekl Dohlížitel doktorovi. "Co tu jsem, trpím nespavostí, už to nevydržím. Řeknu vědcům, aby mi dali ten lék na spaní, o kterém mluvili."

Doktor Bledý zůstal u svých nemocných. Asi po hodině se nemocní probrali ze strnutí, a pak začal tanec! Napsala jsem si už že jsou jižané mnohem křehčí, měkčí než my, mají odlišné vnitřní ustrojení, a prášek, který nám může způsobit jen zlepšení nálady, je pro ně úplná bomba rozjaření. Ti dva pacienti se začali chovat jako báječně podroušení, pokřikovali, zpívali, dělali vtipy, strhli ostatní nemocné.

Vědci uslyšeli ten řev ve své laboratoři. Podívat se tam nešli, nechali to na doktorovi.

Ale doktor přišel za chvíli sám. Klepala se mu brada, že nemohl chvíli ani promluvit. Celý se třásl, pak se bláznivě rozesmál:

"Oni jsou jako ožralí!"

"To jim neuškodí."

"Ale oni tancují! Postavili se a tancují!"

Všichni se vřítily do pokoje nemocných. Ti dva skákali mezi postelemi a řvali nadšením. Byly tam obě mladé sestry, seděly v koutku a jen přihlížely.

"Nemůžou jim ti dopování ublížit?" ptal se Bledý.

"Spíš ne, a kdyby něco, sestry se vyznají a nás stačí zavolat."

Muži se vrátili do laboratoře. Ale nepracovali. Z lihu a z nějakých trestí vyrobili ostré pití, tak akorát pro chlapy, a báječně se všichni opili i s doktorem Bledým, který konečně mohl táhnout s nimi, protože Dohlížitel spal tak tvrdě, že se měl probudit až druhý den večer. Ráno bylo ovšem kruté. Ne pro kocovinu doktorů, ale proto, že ti dva "vyléčení" pacienti už zase leželi neteční a na nohy se postavit nemohli.

Vědci říkali: Průšvih to je, ale ne zas tak velký, protože teď alespoň víme, že ta nemoc má s největší pravděpodobností psychický charakter. A v tom se perleťoví lékaři vyznají ze všeho nejlíp.

Procházka s nemocnými byla toho dne vynechána. Nejen proto, že byli všichni unavení, ale také proto, že začal pršet kouzelný teplý déšť. Šla jsem do toho deště sama, provázená jen starou sestrou. A udělala jsem objev! Z vlhké trávy se náhle vztyčil veliký had! Bílý a neznámý! Vztyčil se do výše mé hlavy, ostatní tělo stočené pod sebou. Nesyčel, nehýbal se, jen se díval. Sestra tlumeně vykřikla. Byla také fascinovaná nádherným zjevem toho tvora, dobře věděla, že i kdyby byl jedovatý, nám - perleťovým - to neublíží.

Podivná na hadovi byla jeho hlava, ne taková, jakou hadi mívají, ne úzká, ale mohutná, s velikou mozkovnou. A měl nesmírně lidský a mírný pohled v očích s lidskými víčky. Ztratila jsem se v těch očích, ale neslyšela jsem žádný hlas, nevnímala jsem žádnou myšlenku. Viděla jsem temnou travnatou step, plížila jsem se jí, něco jsem hledala, byla jsem smrtelně smutná, protože jsem nevěděla, co vlastně hledám a nenalézám.

Probrala jsem se.

Had byl pryč.

A sestra šeptala: "Pojďme pryč, nahnal mi hrůzu."

Cestou zpět jsme potkaly doktora Bledého, který byl na osamělé procházce. Jeho "stín" ještě spal. Sestra doktorovi vzrušeně vykládala o hadovi. Jeho to moc zajímalo. Podíval se na mě, a tak jsem mu řekla o těch lidských očích.

"Ale takový tvor sem nepatří!" divil se Bledý.

"To mě taky napadlo," řekla jsem já.

Byla bych si tak ráda s ním popovídala! S ním by mě to bavilo mnohem víc než se sestrou, která nepocítila to co já a co by určitě chápal on - a ještě možná hlouběji než já.

"Budu ho hledat," řekl doktor.

"Je to had smutného hledání," řekla jsem jako v transu.

Sestra se podívala nechápavě.

On ke mně vzhledl s velkým zájmem. Ale na nic se nezeptal.

U večere se mě vyptával Halbi. Dost ho objevení hada rozrušilo. Dokonce přizval k našemu stolu doktora, ptal se ho, jestli hada opravdu hledal a jestli ho našel.

"Ani stopu. A v tom vlhku by měla být slehlá tráva, alespoň tam, kde ho viděla Mína."

"Jakému druhu byl podobný?"

Řekla jsem mu, že žádnému, a doktor Bledý, podle mého popisu, můj názor potvrdil.

"Možná, že nám ho posílá Valen!"

Bledý nechápal. "Valen?"

"Nebo Bytost," řekla jsem já.

Bledý zřejmě o Bytosti slyšel. Neřekl nic, ale moc si toho myslel, to jsem na něm viděla.

"Zítřka ho budeme hledat všichni," řekl Halbi. "I nemocní!"

7. kapitola

Druhý den jsme skutečně byli všichni venku a hledali hada. Doma zůstaly jen kuchařky. A Dohlížitel. Ukázalo se, že se všech zvířat chorobně bojí, a vznášet se MeNou nad zemí spolu s nemocnými, to by ho uráželo. I tak nás bylo dost. Halbi všem vysvětlil co hledáme, ale dost dobře nemohl říct proč. Vědci reptali, že na vyšťourávání žízal nemají čas, ale když se Halbi patřičně tajemně zatvářil a naznačil souvislost hada s Valenem, či snad dokonce s Bytostí, ztichli, zaujalo je to. Tu jsem si teprve uvědomila autoritu, jakou mají lidé s MeNou a jak jim každý věří, když padne slovo o něčem tajemném a záhadném...

Proslídili jsme skutečně celý ostrov. Jenom já jsem nehledala, protože jsem měla na starosti nemocné. Nedržela jsem je pohromadě, dala jsem jim dost široký prostor, v němž se rozptýlili, a pozor jsem musela dávat na každého. Jestli je had jedovatý, je smrtelně nebezpečný pro všechny bledé. Po celou tu dobu jsem neviděla doktora a mrzelo mě to. Jednak jsem si myslela, že by měl být u svých nemocných a nenechávat je na krku jen mně, a jednak jsem se o něho bála. Jenomže on, jakmile se zbavil Dohlížitele, chytil se mladých vědců a sester a těšil se už předem na nějaké blbnutí.

A také blbli. Zpočátku, dokud jsme nebyli od sebe příliš daleko, jsem slyšela řehot chlapců a pískání ošetřovatelek. Ale nesměla jsem povolovat proudu svého vědomí, musela jsem se soustředit na nemocné, a tak jen jakási hněvivá rozmrzelost ležela pod mým soustředěním.

Teď bylo ticho. Nemocní hledali mlčky. Jen občas zapraskala nějaká větvička, jak o ni někdo zavadil a zlomil ji. K polednímu jsme se všichni sešli na východním břehu ostrova, který má téměř čtvercový tvar. Se svými svěřenci jsem přišla poslední. Halbi seděl ve stínu jediného stromu a poblíž něho stará sestra a starý vědec. Ti dva si něco vážně povídali, Halbi spal. Ne doopravdy, jen si tak hověl. Sotva kdo by mohl usnout při cákání, které šlo z vody. Všichni mladí se koupali a ječeli.

Zeptala jsem se vztekle: "Hledali vůbec?"

"Ale ano," odpověděla sestra. "Hledali a teď se baví. Vždyť jsou mladí."

Ta slova mě krutě zabořila. Já snad nejsem mladá? Nejsem z nich nejmladší? Ale já mám MeNu, takže mám autoritu a patřím k stařenám a starcům.

Záhadného hada nenašel nikdo. A nenašla se ani znamení jeho přítomnosti na ostrově. To vše jen potvrzovalo jeho metafyzickou existenci. Nemocní se snesli do písku jako unavení motýli. Měli zemdlené oči i nervy. Viděla jsem na nich, jak už nemůžou.

"Necháme je trochu odpočinout, že? A pak je uložíme," řekla mi stará sestra.

Křikla jsem směrem k vodě: "Ty Bledej, pojď si ke svým nemocným!" Využila jsem svého práva MeNy komukoliv tykat.

"Co je s nimi?"

"To musíš poznat ty!"

"Tak já jdu."

Mokrý, jen v plavkách, přišel k nám. Podíval se po nemocných, jen k jednomu se shýbl a vzal ho za zápěstí.

"Co otravuješ?" řekl mi. "Nic jim není."

Vtom otevřel oči Halbi a zařval: "Co si to dovoluješ? Co jí tykáš!"

"Ona s tím začala," řekl klidně.

"Ona může! Ty nevíš vůbec nic o lidech s MeNou?"

"U nás není. Ale když mi dáte zákoník povinností a práv ve věcech MeNa, naučím se ho nazpaměť."

Vědci a ošetřovatelky ve vodě tiše poslouchali, o čem se mluví. Doktor Bledý se k nim podíval, zřejmě čekal že se ho zastanou a ocení jeho vtípkování o MeNě, ale setkal se jen s tvrdou perletí v zrácích seveřanů, kteří drželi při sobě a při nás. Otočil se tedy ke mně a řekl: "Odpusťte, už se proti vám neproviním."

Byl hrozně smutný, měl po legraci. Za mladými se už neodvážil jít. Sedl si kousek od nás a určitě mu to všechno bylo líto. Má tu tak málo rozptýlení, téměř stále je hlídaný. Tak málo rozptýlení, a já mu to dnes zkazila. Vědci se sestrami odplavali dál do moře a hladina kolem nich se třpytila poledním sluncem.

Zdálo se, že všichni dřímají.

"Pojď ke mně," zavolal mě tlumeným hlasem Halbi.

"Dej mi pokoj!" odpověděla jsem vztekle.

A pak už nepromluvil nikdo.

Asi jsem usnula, protože jsem náhle, v polomrákotách, uslyšela zvláštní zvuk. Jako když zabublá pramínek. Voda a sklo, byl to zvuk, který se třpytil.

Vzpřímila jsem se a viděla jsem, že totéž se děje s ostatními.

Zírali jsme.

Před námi stáli na vlastních nohou ti dva nemocní, co předtím trpěli depresemi.

"Co se stalo?" To se jako první vzpamatoval Halbi.

"Had," řekl jeden z nemocných.

"Uštkl vás?"

"Ne. Z nozder mu vyšlehla záře, která se nás dotkla."

Obstoupili jsme je, setra a doktor je ohmatávali. A oni stáli a nechali si to líbit.

Něco na nich bylo až děsivě nápadného. Nechodili, neposkakovali, nedávali najevo vůbec žádnou radost. Prostě jen stáli a dívali se bezděčně smutným pohledem, který ve mně vyvolával obraz dlouhé, vlhké a temné stepní trávy...

A pak se strhla psychóza. Ostatní nemocní řvali, že se had musí najít, že se také chtějí naráz uzdravit, nechtěli zpátky do nemocnice, vzpírali se mému pohybu, kolísali ve vzduchu, točili se

tak, že chvílemi byli hlavou dolů a nohama vzhůru. To už u nás byli vědci a ošetřovatelky, ale nezmohli také nic. Museli jsme ten vzpírající se kolotoč dopravit do postelí násilím, a násilím do nich vpravit uspávací prášky. Všichni jsme byli vzrušení a s nervy napjatými, i sám Halbi. Jen uzdravení byli klidní a lhostejní. Šli za námi a bylo jim úplně jedno, co se kolem nich děje. Když jsme zklidňovali pacienty v nemocničním pokoji, čekali ti dva venku, před vchodem. Požádali Halbiho o jiný nocleh, a dostali každý jednu ložničku. Rozešli se i jeden s druhým a v ložničkách se zamkli. Upřímně řečeno, byli jsme rádi že je nemáme na očích, ani my, ani nemocní.

Po večeri byla veliká porada se zajímavou diskusí. Pokusím se shrnout názory jednotlivých lidí, celou rozpravu si samozřejmě slovo po slovu nepamatuji.

Dohlížitel se rozčiloval, že se špatně hledalo. Had musí být nalezen a musí mu být odebrána léčivá látka, která se jen zdála být září, a že se podle ní udělá lék pro všechny nemocné v Jižní zemi. Naznačil možnost, že had nebyl nalezen úmyslně. Za účelem zdržování celé akce. Naznačil politické pozadí tohoto záměru.

Starý vědec toho mnoho řekl o uražené cti vědce.

Na Halbiho tvrzení, že had je k nenalezení, udělal Dohlížitel: "Pchá! Pro nás tabu a autorita MeNy neplatí."

Mladí vědci mu začali nabízet pár facek. Několik minut se nadšeně vzájemně uráželi.

Doktor je chtěl usmířit. Zítra prý důkladně uzdravené vyšetří, samozřejmě spolu s vědci, třeba je to zase jen dočasné zlepšení stavu.

Na to mu Dohlížitel odpověděl, že je zrádce jihu.

Načež řekl Halbi, že posud bylo šetřeno jeho postavení, ale že je nám konec konců vydán na milost a zprávu na jih že může podat někdo z nás. Soudě podle doktora Bledého nejsou na Jihu jen samí blbci.

Nakonec to dopadlo tak, že Dohlížitele zamknuli v jeho ložničce, a zabavili mu vysílačku, kterou hodlal použít Halbi. Doktor Bledý se na to tvářil dost zděšeně. Báł se.

"Jestli nebudete mít nějaké výsledky, bude zle, až přijede další dohlížitel."

"Ale jděte," řekl mu starý vědec. "Takový blbec, jako je tenhle, to už být nemůže!"

"Všichni dohlížitelé jsou volové," odpověděl doktor a zatvářil se tragicky.

Všichni šli spát. Jen doktor Bledý zůstal sedět nad sklenicí své šťávy, a já u našeho stolku. Halbi se se mnou ani nerozloučil. Zlobí se ještě pro to, jak jsem ho odbyla na pláži, a jak ho znám, rozmýšlí si další způsob jednání se mnou.

"Doktore," zavolala jsem směrem k jeho stolu.

Vzhlédl ke mně, ale nic neříkal.

"Nemůžu jít spát, dokud neuslyším, že mi odpouštíte."

"Já vám?"

"Zkazila jsem vám radost, protože jsem měla zlost, že nejste se mnou u nemocných."

"Byla jste v právu!"

"Nebyla. Měl jste právo na trošku zábavy."

"A vy? Vy ne? Proč nejste nikdy mezi mladými?"

"Já nesmím. MeNa."

"Pořád ta MeNa," usmíval se, ale měl netrpělivost v hlase.

"Když vy o ní skoro nic nevíte."

"Před večerí jsem chtěl od vědců, aby mi všechno řekli."

"A oni?"

"Poslali mě na jedno moc ošklivé místo, nemají prý na to čas. Řekli mi - vůbec si nevšímej Míny a Halbiho, a vyhneš se nepříjemnostem."

"To bych si vyprosil," řekl přísným hlasem Halbi, který ve skutečnosti vůbec nešel spát. Stál mezi dveřmi, a pokynem hlavy mi dal příkaz opustit místnost.

8. kapitola

Druhý den jsem zjistila, že jsem v ložnici zamčená zvenčí. Halbi rozhodl, že mám strávit den o samotě a o hladu za účelem povinného odpočinku pro MeNu. Tak dobře, řekla jsem si, den o samotě se mi docela hodí, ale neznamená to, že nechám odpočívat i MeNu, naopak, udělám si pár pokusů.

Lehla jsem si zpátky do postele, uvelebila jsem se v ní, a hned jsem asi na dvě hodiny usnula. Probudila jsem se s příjemným pocitem že mám volno, a začala jsem snít. Myslela jsem na rodiče, na to, jak jsem k nim byla kritická, jak potom máma byla prima na té naší nedávné cestě. Ale co je s ní teď?

Ano! Právě teď, v deset hodin dopoledne! Začala jsem se soustředit, představovala jsem si její obličej, a po chvíli, se zavřenýma očima, jsem ji viděla živou. Seděla v našem hotelovém bytě před zrcadlem, byla už nalíčená - tak brzy! - a sčesávala si za uši vlasy, které už nebyly fialové, nýbrž uhlově černé, lesklé a bezvadně rámovaly její jemný narůžovělý obličej.

"Ilvo," slyšela jsem hlas, ale nikoho jsem neviděla, viděla jsem stále jen ten mámin obličej, nyní už ne u zrcadla, ale v křesílku. Něco mezi česáním a křeslem mi uniklo. Mámin obličej reagoval na hlas vážnou pozorností.

"Ilvo, neodcházej odtud, zůstaň v našem divadle, zůstaň se mnou."

"Na to je už pozdě. Zestárla jsem, jak dlouho ještě budu tančit?"

"Je rozdíl přestat tančit zde a tam. Tam se staneš jen ženou v rodině! Igorovou ženou!"

"S tím musí každá tanečnice počítat."

"Záleží na tom, jaké má manželství, Ilvo."

"Mám dceru."

"Která se za dva týdny osamostatní! A tobě zbude jen ten Igor."

"Má veliká romantická láska."

"Která už dávno vyhasla. Mlč, vyhasla! A nejen v tobě!"

Ilva neodpověděla. Obličej vyjadřoval souhlas a touhu. Chtěla zůstat!

"Jestli zůstaneš se mnou, budeš mi pomáhat, budeme tvořit! V mé práci nezáleží na věku - Ilvo, já tě potřebuji, já tě postrádám dlouhá léta. Už nemohu."

"Já... Věř mi, já taky ne, ale těch čtrnáct dní počkej! Mína podstoupí zkoušku na MeNu. Stejně se s ní budu muset rozloučit, jestli bude zkouška pozitivní a... Asi bude..."

V matčině obličeji teď byla bolest. Myslela si: Tak moc Míne přejdu, aby se MeNě vyhnula a dosáhla štěstí, po kterém touží. Tolik toužím být volná a odejít od muže, kterého...

Dál jsem se dívat nemohla. Chápala jsem ji, ale strašně mě to bolelo.

Chudák Igor! Nic se mu nedaří, nic mu nevychází, žije na naší planetě jako zaprodaný a neřekne ani slůvko o tom, že se mu stýská! Snad se mu ani nestýská a žije usmířený s tím málem, co má.

Snažila jsem se vybavit si ho, ale místo Igorova obličeje se mi v mysli vynořila žena. Vysoká, kouřově namodralá a nahá, v póze ženy, která stojí modelem.

A Igorův hlas: "Kdybys věděla! Vidím tě modrou, modrou jako šedý ďábel, jako dívku z mého domova!"

Ale já jsem ji také viděla modrou! Jak to?

Žena sestoupila z pódiu a oblékla si šaty.

Pak jsem uviděla podnos s množstvím lahůdek a jemnou ruku modré ženy, která nandávala z mísy na talířek. A její hlas: "Celou tu dobu, co pracujeme, celé ty dny, jsem vás neviděla jíst."

"A nevidíte, už nikdo mě tu nevidí jíst."

"Chcete umřít hladu? Mistře! Tohle je vaše největší dílo! Je to první dokonalá socha. Proč?"

"Později se najím, až potom, potom," mluvil horečnatě Igor, a mě přejelo mrazení, protože jsem začínala chápat.

Žena dál mluvila, ale já už jsem ji neslyšela. Igorův hlas ano. Ale jistě to byla jen myšlenka, zatímco neposlouchal slova ženy.

Kdybys věděla! S Ilvou se už dávno nemilujeme. Udělám dobře, když odejdu. Nemiluji se s Perleťovou planetou, s tímto dokonalým, tvrdým světem. Možná, že umřu, protože - co vlastně vím o substancí perleťových těl? Ale musím to zkusit. Žít tady dál nemůžu, předpokládám se - to ti nemůžu vyprávět. Nemůžu tu být. Ani pro Mínu ne!

"Až dokončíme Modrou ženu, dejte, prosím vás, mé dceři tento dopis. Já hned odejdu a nechci, aby si myslela něco nesprávného."

Tohle modelka slyšela. V jejích rukou se objevila obálka.

"Spolehněte se. Ničemu nerozumím, ale můžete mi důvěřovat."

Probrala jsem se k vědomí s poznáním, že jsem právě ztratila rodiče. A že v budoucnosti budu mít pro sebe jen Halbiho.

Ale já nechci MeNu!

Nebo ano? Nebylo by opravdu lepší, kdybych si zachovala schopnosti, které v sobě nyní objevuji? Teď jsem přece právě slyšela v co se může proměnit veliká láska! Ten útěk jednoho od druhého! Představa manželství mi rázem zošklivila. Je to břímě, jsou to pouta, je to vězení, z něhož nelze uniknout bezbolestně.

Na tváři jsem ucítila slzy.

Smím plakat? Dnes naposledy! Ty slzy jsou loučení s domovem a se vším, co k němu patří a co už tam není.

Usnula jsem znovu. Nic se mi nezdálo. Od té doby, co mám MeNu, nemám žádné sny. Můj spánek je hluboký jako bezvědomí.

Po druhém probuzení jsem, bez soustředění, spontánně uviděla Halbiho. Byl ve své ložnici, na posteli ležela pohozená vysílačka Dohlížitelova, on seděl v křesílku, na stolku telefon, volal.

"Vysílačku nepoužiju! Já se nemám co dohadovat s ústředím dohlížitelů, dejte mi ministerstvo zdravotnictví, samotného ministra, tady jde o životně důležitý problém vaší země!"

Nezajímalo mě, co povídá, raději jsem vstala a oblékla se. Tak jsem vidinu smazala.

A teď píšu do deníku, blíží se večer. Jsem přespaná, už se mi tu nechce být. Chtěla bych jít do jídelny, poslouchat hovory u stolů, a docela mám chuť se i zasmát nějakým vtipům.

9. kapitola

Tehdy večer mě pustil Halbi ven až po večeři, když už všichni byli z jídelny pryč a šli spát nebo se bavit. Jídelnou jsme jenom prošli a usadili jsme se v bytě, který Halbi postavil pro Base a Nakru, a který teď sloužil jako salonek. Myslela jsem, že mi dá Halbi něco k jídlu, ale nedal, jenom otevřel konzervu s mléčným nápojem, a nalil mně i sobě do malých skleniček.

"Občasný půst je nutný," řekl s omluvným úsměvem. "Já jsem dnes taky nejedl."

Trošinku jsem se napila. "To je dobré, Halbi."

Překvapeně se na mě podíval. Čekal nějakou odmluvu, nějaký protest, ale já už byla v té chvíli jiná.

"Nebudu už vzdorovat proti osudu."

"Proti Bytosti?"

"Proti vyvolení. Ještě jsem ti to Halbi neřekla, ale má MeNa je mocnější než tvá. Dovedu číst myšlenky, dovedu se dívat do dálky, jsem vědma. Přijímám svou velikost. Ať se děje co je povinností obdarované!"

Zamrkal, poškrábal se na bradě. "Není ti špatně? Nemáš horečku? Poslouchej, dám ti přinést večeři, něco v kuchyni jistě zbylo."

Znaveně jsem se pousmála. "Nad všechno jsem se povznesla, milý Halbi, nad jídlo, nad požitky i nad lásku, štěstí... Najednou si uvědomuji..."

"No? Co?"

Chvíli jsem se tvářila tajemně a pak jsem zašeptala:

"Že mám poslání, že mé poslání je tak velké jako Valenovo! Že se setkám s Bytostí tváří v tvář a porozumím jí!"

"Mínuun, co se stalo?!"

"Viděla jsem do dálky, Halbi! Manželství mých rodičů se rozpadá."

To jsem řekla obyčejným tónem, a hned mně to přišlo líto, protože jsem byla rozhodnutá úplně změnit své chování a mluvu. Halbi chvíli mlčel.

"To jsem čekal," řekl pak smutně.

"Tys je taky viděl na dálku?"

"Ne, to ne. Ale vím to už dávno. Míno, oni za to nemohou. Co jsi viděla?"

Vůbec žádná senzace! Vzal to docela normálně, že jsem v MeNě víc než on!

"Maminka chce zůstat u choreografa. A Igor - Igor mi pošle dopis. Ne hned. Máme spolu tajemství, já a Igor. Ale možná, že ti ten dopis dám přečíst."

"Chce na Gem," řekl nevzrušeně, i když posmutněle Halbi.

"Vždyť vůbec nikomu neřekl!" křikla jsem a hned mě to zamrzelo. Vůbec nikdy nesmím zvyšovat hlas!

"To máš pravdu. Neřekl."

"Ale když ho sem Bytost přivedla, jistě s ním měla nějaké záměry!"

"Minuun, nikdy se nesnaž uhodnout co a jak a proč Bytost dělá. Bytosti jsou absolutně nevyzpytatelné!"

"Ale jak to? Já vím, že si prohlédla několik Gemanů, a z nich všech si vybrala právě Igora s tebou a s Nakrou a přinesla vás sem!"

"Dělá si co chce. Třeba to má všechno smysl, ale nám se to moc často jeví jako náhodné a bezcílné."

"Mně ne! A já jsem Bytostí osvětenější víc než ty! Třeba ji lépe chápu. Přivedla Igora, aby se on, Geman, krásný a z rodu vašeho Modrého Jana, stal otcem posvěcené Míny. Ty to nechápeš? Jakmile jsem přijala své veliké poslání a slíbila Bytosti poslušnost, odříkání, hotová přijmout úkoly a zasvěcení vyšší a vyšší a ještě vyšší, Igor cítí, že smí odejít, a matka je zaplavena neodolatelnou touhou po novém životě s jiným mužem. Já patřím Bytosti a oni jsou volní!"

"Já se vzdávám. Valen ti to vysvětlí."

"Ty mi nevěříš?"

"Míno, nezačínej s fanatismem. Ten dovede pokazit v člověku i to nejlepší a nejcennější. I to největší se musí sdružit s rozumem, jinak i nejjistší pravda páchne falší."

"Rozum! Všechno s Bytostí a MeNou je nad rozumem."

"Tobě nejde o rozum. Prožila jsi kvůli svým rodičům citový úraz, bojíš se. Myslíš, že se ti rozpadá tvůj dosavadní svět, že ztrácíš zázemí. Hledáš iracionální únik."

"To si myslíš? Jak se mýlíš! Nebo snad soudíš podle sebe? Ty unikáš?"

"MeNa je pro mne realita a plním reálné úkoly. Nikam neunikám. Můj sen o údolí na Planetě devíti měsíců, ten také není mimo rozum. Nechápeš ten rozdíl?"

"Já myslím, že jsem se dostala do takových hloubek MeNy, že nikdo, ani ty - nemůže chápat mě."

"Já ti přece jen přinesu něco k jídlu. Sed' tady a čekej."

Čekala jsem. Zatím ještě musím poslouchat Halbiho, i když Valen určitě na první pohled pochopí, že by to mělo být spíš obráceně. Protože mi poroučí, tak budu jíst. Ale jen poslechnu rozkaz, sama bych překonala silou vůle svůj hlad. Bez zájmu jsem přijala talíř s obloženými chleby, které mi kuchařky připravily, a nejvíc mi chutnaly ty s vařenými vejci a s majonézou.

Halbi nejedl, ale otevřel další plechovku s pitím, a zase nabídnul i mně.

Odstrčila jsem prázdný talíř. "Splnila jsem tvůj příkaz."

"To jsi moc hodná," řekl.

Ale teď musím napsat, co nového se tu za několik uplynulých dní stalo. Je toho dost, a ze všeho nejvýznamnější je to, že jsem si objednala velkou bílou řízu, jakou prý nosí dívky s MeNou u Valena, a teď v ní chodím, mlčím, a když promluví, tak jenom tichounce, mužům se vyhýbám a velice dbám na důstojnost. Věcmi tohoto světa - i s tou nestoudnou láskou - pohrdám čím dál víc, směřuji k vznešenosti. Nic se mě nedotkne, jen Halbi mě tuhle hrozně urazil, div že jsem se s ním nezačala hádat. Řekl:

"Když tě tak vidím, stydím se do krve za své mládí."

"Ach, můj Halbi, proč?"

"No, byl jsem jako ty teď, na jiný způsob, ale taky tak velký a vznešený pitomec."

Ubohý Halbi! Přerostla jsem ho a unikám mu do sfér, do nichž mě on nemůže sledovat!

Ti dva pacienti, co se uzdravili hadí září, byli odvezeni na pozorování do naší nemocnice v hlavním městě. Stalo se tak se souhlasem jižního pověřence ministerstva zdravotnictví. Ten tu je místo dohlázele, jenž byl poslán domů. Prý je to úplně převratná věc na jihu, totiž to, aby místo komandanta fungoval odborník v příslušném oboru. Pověřenec je lékař, je stále s vědci, doktorovi Bledému dal pokoj a sprátelil se se starým vědcem. Ti dva nejčastěji zabírají Nakřin salonek a nemohou se nabažit rozprav. Takové přátelství mezi jihem a severem ještě neexistovalo, ani Bas mezi jižními opravdového přítele neměl.

Starému vědci se něco podařilo! Já tomu nerozumím, mohu jen zaznamenat, že začal dávat třem nemocným nějaké injekce, které mají něco společného s těmi léky proti depresi, které tehdy dočasně postavily na nohy ty dva, co jsou teď pryč. Tihle tři ještě nechodí, ale ožívá jim něco v nohách, slyšela jsem povídat něco o regeneraci buněk. Jeden mladý vědec začal s nějakými obklady, ale jeho nemocným se jen změnila - přesně řečeno zrudla - barva kůže, chvíli cítili bolest a jinak nic. Druhý mladý vědec nedělal s nemocnými nic. Jenom si objednává další a další knihy, studuje, už se ani s nikým nebaví a na vlastní pěst hledá každý den hada. Doktor Bledý chodí s ním.

Já vodím nemocné na procházku, ale jen ty, které má na starosti hledač hada. Laskavě se na ně dívám a vlídně jim odpovídám, když se na něco zeptají. Mám trpělivost s trpícími.

Jednou, když odpočívali na břehu na pláži, jsem se procházela u křoví, a jak jdu, najednou něco zašustí, a já vidím, že z trávy zvlhlé po dešti - zase po dešti! - se opět vztyčuje bílý had!

A je zase nehybný a dívá se těma smutnýma lidskýma očima. Je to bílý had a přece - je trochu jiný! Mozkovnu má větší a trochu posunutou vzad.

Zadívám se mu do očí a nic nevidím, než tmavé, ale ne docela černé prázdno. Před mýma očima se zatmělo. A když se rozjasnilo, had byl pryč.

Večer jsem to hledači hada řekla. Byl zoufalý z toho, že se mnou nebyl, rozhodl se, že bude chodit se mnou.

"Nemohla jste ho zvednout MeNou a přivést sem?"

"Když on je tak neskutečný."

"Neskuteční hadi nemůžou uzdravovat nemocné!"

"To je možná váš omyl."

"A vy to víte? A vysvětlujete si nějak změnu jeho hlavy? Měla jste dojem, že roste? Nebo se deformuje?"

A tu mě napadlo, tu mi bylo dáno, nebo jsem domyslela dřív nedozrálý dojem...

"Teď si uvědomuji, že to bylo, jako když tatínek tvoří! Jeden den vypadá socha tak a druhý den na ni něco přibude, něco se zploští, něco protáhne! Přesně tak!! Díval se a přece nebyl živý. Prázdnota! Viděla jsem prázdno a přitom smutek, hledání... Nemocné neuzdravil had, ale tvořivá síla sochaře! V sochách je síla a smutek a hledání umělce, který - rozumíte mi?"

"A kdo je tím tvůrcem hada?"

"Nechápete, že mluvím inspirována Někým?"

Chtěla jsem ho oslnit a přitom zůstat záhadná. Proto jsem už víc neřekla.

Večer před spaním se vždycky podívám za našima. Maminka už napsala Igorovi, že je to silnější než ona, že nemůže déle odolávat osudové lásce, největší lásce svého života, a že tančí z posledních sil ty nejkrásnější role jaké vůbec existují. A že chce, abych - až bude po zkoušce ve škole - měla naprostou volnost, s kým z nich dvou chci žít, nebudu-li MeNa. Ona mě s láskou přijme u sebe, ale taky pochopí, když si budu chtít udržet domov a bydlet s Igorem. Igor jí napsal, aby si dělala co chce, a že dokončuje sochu Gemanky. Já jeho modelku už nevidím modrou, ale obyčejnou, perleťovou, protože už všechno, čím ho inspirovala, přešlo do sochy. Igor vypadá hrozně. Je vyhublý, tvář mu zarůstá plnovousem, je malátný, na nic už nemá sílu, jen při práci na soše vydává ze sebe něco nepochopitelného, co mu dává schopnost pracovat a pracovat...

Nechtěla bych žít ani s ním, ani s Ilvou. Igorovi přeju aby se dostal na Gem, jsem strašně nesobecká, a Ilvina láska k choreografovi je hnusná. A vůbec - každá láska je hnusná, když směřuje jen k tomu objímání a vzdychání, na které jsem se jednou z dálky dívala. A mně už je jasné...

Nechci, aby mi to bylo jasné! Nic o tom nechci vědět! Já jsem čistá a zasvěcená výšinám ducha a svatosti!

Čtu si, co jsem napsala předevčírem. Nejsem příliš zlá na lidi s obyčejnou láskou? Není to někdy jiné a jinak? Sama bych nebyla schopná milovat. A co když mě budou nešťastně a nábožně milovat jiní, aniž by mě přemlouvali, jako choreograf Ilvu?

Dnes večer, když jsem v jídelně jedla vedle Halbiho, jsem ucítila upřený pohled. Ohlédla jsem se a setkala se s vážnýma očima doktora Bledého. Neuhnul před mým pohledem, neusmál se, byl strašně vážný a nevšimavý k svému okolí. Chtěla jsem vědět co má v mysli, stačilo se maloučko soustředit, a uviděla jsem - SEBE! Svůj obličej! Ale tak krásný, jak ve skutečnosti není a nikdy nebyl. Měla jsem přivřené oči, pootevřené rty, a do vlasů mi vjížděly Bledého ruce, pak se mi položily na tváře, moje rty se otevřely ještě víc - to všechno ta druhá, ta, kterou si vysnil. Já nic, já jsem TABU, já necítím vůbec nic!!! A jak si to říkám, hrudí mi projede neznámé zatnutí, teplé, vlahé - jako... Jako ta řeka v Halbiho údolí.

10. kapitola

Nemohu přece pořád myslet na toho chudáčka Bledého a vyčerpávat své síly na soucit. Miluje mne, je nešťastný, touží po mně a nemá se komu svěřit, a nikdo mu nevysvětlil, že na dívku s MeNou nesmí ani pomyslet a představit si, že by se jí dotkl. Rozhodla jsem se, že mu to vysvětlím jednou provždy sama a pozvu ho na procházku. On už nemá dohlázele a já už nemám starou sestru, je jí potřeba v nemocnici, a Halbi už nepovažuje za nutné, aby mě hlídala. Řekl, že mě od všeho zlého ochrání můj fanatismus!

Ten den zase přišlo, a to se na procházku s nemocnými nechodí. Řekla jsem Bledému po obědě, že mu chci něco říct, něco vysvětlit, jestli mu nevádí déšť, že bychom mohli jít spolu ven.

Měl tak strašně velikou radost, že mi ho bylo až líto.

"Jsem rád, Míno! Já už myslel, že se mnou nikdy nepromluvíte! Hněvala jste se na mě?"

"Já už nejsem schopna se na někoho hněvat," řekla jsem s nadhledem.

"A co mi chcete vysvětlit?"

"To, co vám odmítli vysvětlit vědci a co je třeba, abyste pochopil."

"To je zajímavé," řekl s radostnou nadějí.

"Ach, neradujte se předčasně."

Šli jsme a já jsem se nějak nemohla dostat ke svému tématu, pořád se mi zdálo, že nenastala ta pravá chvíle. On byl přesvědčen, že mě ještě zajímá to co dřív, pořád mě upozorňoval na své objevy, prostudoval si nějakou mineralogii a myslel si chudáček že mě zaujme upozorněním na výskyt zkamenělin - nejužasnější pro mě bylo, jak hodně jich je na určitém místě a jak jsou velké a jak zřetelná je kresba těl zaniklých hmyzích druhů. Blahosklonně jsem mu řekla, že je pro mě může nasbírat a roztrídít, mně že je to jedno.

"Co vás tak změnilo?" zeptal se najednou uprostřed povídání o zkamenělinách.

"Víte přece, že mám MeNu. Prohloubila se."

"No, moc toho o MeNě ještě nevím. O tom mi chcete něco - co mi chcete vysvětlit?"

"Dívka s MeNou je tabu. Nesmíte se jí dotknout, nesmíte si představovat, že ji hladíte po vlasech! To jste dělal! Já čtu myšlenky!"

"Skutečně? Čtete všechny moje myšlenky?"

"Červenáte se hanbou! Nečtu myšlenky vždycky, jenom když chci."

"Tak prosím vás nikdy nechtějte vědět, co si myslím večer."

"Jsem nad všechno povznesena! A všemu rozumím! Styďte se!"

"Ne!"

"Zamiloval jste se do mě!"

"Ano."

"Ale já jsem tabu!"

"Tabu neplatí, když to nikdo nevidí. A já vidím jen krásnou perleťovou dívku se zvláštními psychickými schopnostmi. My nemáme MeNu, ale jasnovidce a telepaty a kdovíco máme taky. A žádný není povznesený nad lásku a skoro všichni jsou ženatí. A vdané. Ženy jsou mezi nimi také."

"Ale vy nechápete! MeNa je něco mnohem víc!"

"Podívejte se mi do očí."

"Nechci!"

"Léčíte naše nemocné z nemocí těla, a vy byste si měli nechat od nás vyprat mozky!"

"Ničemu nerozumíte!" Vzhledla jsem k němu, a jeho oči mě polapily. To, co jsem v nich uviděla, bylo strašně podobné té scéně mezi Ilvou a choreografem. Ale bylo to úplně jiné. Viděla jsem se, jak k němu vztahuji ruce, jak se osvobozuji z prokletí k životu. Pocítila jsem něžnou touhu. Podlomila se mi kolena a on mě zachytil.

Dotkl se mě a já jsem vykřikla: "Cos to udělal?"

"Ještě nic," řekl.

Měla jsem ještě MeNu, nebo už tím jediným dotykem byla ztracena? Obraz z jeho očí se mi ztratil.

"Nikdo nás nevidí," zašeptal.

"Teď už je to asi jedno," zakvílela jsem.

"Ne, nic není jedno! Teď teprve na nás dvou strašně záleží. Ty mě máš taky ráda! Vím to od samého začátku! Tykám ti! Neokřikneš mě?"

"Už je to jedno," opakovala jsem.

Obejmul mě. A já, s náhlou úlevou, já jsem věděla - Tohle je láska! A ne nějaká malá a obyčejná! Ale ta velká, silná a věčná! A začala jsem padat... Už jsem ho neviděla. Byla jsem v nekonečné hloubce tak daleko, cítila jsem, jak nepřekonatelně daleko jsem od svého vlastního života, obzor letěl proti mně a podjížděl pode mnou, pak se se mnou všechno točilo v kruzích, širokých jako celý vesmír, světýlka, obrazce a pak... Vidím sebe, jak sedím s Halbim v panelárně. O čem jsme to spolu tenkrát mluvili? Ach ano, o vzdoru proti Bytosti! Teď vidím, jak беру prášek - a pak letím těmi světýlky, šikmo shora dolů, ale nikde není nahoře a nikde není dole, ta světýlka mnou proudí, prosvětlují mě, přivlastňují si mne...

Pád.

A konec.

Ležím v trávě a probírám se.

Bytost mě uchvátila a vyvrhla. Ležím v trávě.

Ale kde je Bledý?

D Ě S !!!!

Byl pohlcen se mnou!!!!

A proměnil se!!!!!!

Je perleťový!

Je veliký!

Je krásný...

Ale had...

11. kapitola

"Miláčku, můj ubohý miláčku, Bytost nás potrestala! A připravovala se na to, postavila si model, věděla všechno předem - znala mou lásku dřív než já."

Ležel nehybný a z očí mu proudily slzy.

"Slyšíš mě? Rozumíš mi?"

"Jsem s tebou a jsem daleko... Hledám tě."

"Jsi had smutného hledání, já vím. Pojď, musíme se vrátit k našim lidem."

"Nemohu, neumím lézt jako had a nemám žádnou sílu. Zdvihni mě MeNou."

Zkusila jsem se soustředit, ale věděla jsem předem, že to bude marné.

"Ztratila jsem MeNu, když jsi se mě dotknul. Musím tě nést."

Dala jsem si ho kolem krku. Byl nepředstavitelně hebký a nebyl tak těžký, jak jsem si myslela. Zavřel oči, a kdybych necítila vlhost jeho těla, musela bych si myslet, že nežije.

Někdo mě uviděl z okna. Když jsem přišla před nemocnici, byli všichni venku, před hlavní budovou, kromě kuchařek a nemocných.

Jásali. "Nese ho! Hleďte! Je perleťový! Kde byl? Já to říkal, že ho najdeme jedině po dešti!"

Každý něco věděl a něco už dávno říkal.

Jen Halbi mlčel a upřeně mě pozoroval.

"A je mrtvý!" vykřikl hledač hada.

"Není mrtvý, probudí se," řekl Halbi. "Je to doktor Bledý! Bytost ho pohltila a proměnila."

Had pozdvihl hlavu: "Zabte mě," zaprosil, a znovu zhasl.

Uložili hada do jeho ložnice. Halbi slíbil, že povolá Valena, a zatím se o hada postará sám.

A pak? To Halbi nevěděl. Budeme o tom mluvit, strašně moc o tom budeme mluvit, ale ten večer jsme byli všichni omráčeni. Zatmělo se nad námi. Strach z Bytosti byl tím mračnem, proti němuž nebylo v nás nic než bezmocnost, bezradnost a strach. Báli jsme se slov, ba i myšlení. Mlčky jsme jedli ale spíš nejedli večeři, a pak se každý odplížil do své ložnice, nikdo nešel pracovat, a vzali jsme si poslední prášky proti depresím a na spaní.

Jen Halbi chtěl ještě mluvit se mnou.

"Počkej ještě, Míno."

"Chceš být na mě zlý?"

"Myslíš, že si to zasloužíš?"

"Já už nic nemyslím! Já nic nevím! A co víš ty? Víš něco? Jak jsi vůbec poznal, že had je Bledý?"

"Vyšla jsi odpoledne s ním, a večer jsi se vrátila s hadem a bez MeNy."

"A myslíš, že je nějaká naděje na nové proměnění se?"

"Věřím, že Valen brzy přijede a poradí nám."

"Spíš pomůže, ne?"

"Poradí, co s tebou."

"Mně záleží jen na Bílém!"

"Tak vidíš! Neměl jsem pravdu s tím fanatismem?"

"Jak to?"

"Ráno chceš být rovna Valenovi a s milovníkem máš jen soucit, v poledne si s ním chceš lehnout, a teď večer abys mu šla nachytat myši k večeři..."

Ráno přistálo před nemocnicí malé letadýlko, a z něho vystoupil mladíček, nevelký, buclatý, a s vlásky jako chmýříčko. Pilot zůstal v letadle, a tak si to mladíček namířil statečně sám přes širokou dvoranu k hlavní bráně.

Měl na sobě řízu Valenových adeptů, a kráčil tak, že bylo jasné, jak krátkou dobu si je své MeNy a důstojnosti s ní spojené vědom. V bráně se střetl s jedním vědcem. Ten se zeptal mládenečka uspěchaně a nevrle:

"Co tu chcete?"

"Nevidíte, kdo jsem?" divil se návštěvník.

"Jo vidím. A co račte?"

"Doved' mě k Halbimu!"

Vědec obrátil oči v sloup, ale musel si tykání nechat líbit.

Uvedl tedy hosta do salonku, kde jsme s Halbim právě usedli po skončené snídani, měli jsme otevřené dveře, vědec k nim hosta přivedl, neřekl nic a zmizel.

"Dobré jitro," řekl mladík.

Halbi vstal a řekl: "Já jsem Halbi."

"Jmenuji se Ferb," představil se chlapec.

"A jdete od Valena, chápu. Posad'te se."

"Ale Halbi, jsme přece bratři v MeNě, nebudeme si vykat."

Halbi se přes vážnost situace usmál. Posadil se a pozoroval toho druhého, jak se v hábitu skládá do křesla. Já už jsem řízu neměla, a byla jsem ráda.

"Co mi vzkazuje Valen?" zeptal se Halbi.

"Víme všechno, to je ti snad jasné. A nezaují jsme posud stanovisko k problematice Perlet'ový had."

"A dál?"

"Přijel jsem si pro toto děvčátko."

"Nesmysl! Já už MeNu nemám a nehnu se odtud," vykřikla jsem.

"My víme, že se ti vrací."

"To má odjet hned s tebou?" ptal se Halbi.

"Zajisté!"

"Halbi, musím?" podívala jsem se na něho plačtivě.

Halbi nestačil odpovědět, protože už zase mluvil host: "Ubohé dítě, víme, že toho na tvou hlavičku bylo příliš."

Halbi se na něho podíval ustaraně.

"Poslyš, kolik je ti vlastně let?"

"Osmnáct."

"Už tolik? To znamená, že se ti MeNa probudila u zkoušek na škole a že jsi Valenovým adeptem už celé dva dny!"

"Tento den je už čtvrtý!" řekl hrdě, a já jsem se rozesmála a poprvé po události s perlet'ovým hadem se mi ulevilo.

"Ubožátko, povolily jí nervy," politoval mě Ferb, a to už se rozesmál i Halbi. "To je od tebe moc hezké," řekl, snažíc se o dojatý tón.

"Jsou všichni adeпти takoví jako ty?" zeptala jsem se Ferba.

"Všichni jsou moc milí, a ty budeš třetí dívka, chlapců je pět."

"Je mezi vámi San? Takový maličký, hezký."

"San? Ach ano! Poněkud nevýrazný, ale hodný a skromný. Má naši plnou důvěru."

"Jen osm lidí ze všech svazových států?" podivil se Halbi.

"Proto na každém záleží a naše zodpovědnost je nesmírná."

"Co budeš dělat, až ti na konci léta období adeptství skončí?"

"Půjdu mezi prosté lidi, do lesů, budu pomáhat při dřevorubectví, má MeNa zastane tu nejtěžší práci a moje psychická síla bude oporou prostých lidí, budu je vzdělávat, postarám se o ušlechtilou, nemravností prostou zábavu, budu lidi utěšovat v bolestech."

"A sám se už vzdělávat nebudeš?"

"Ovšem že budu! Pečlivě budu vybírat knihy a časopisy sobě i prostým lidem! Ale nebudu svou průzračnou mysl zatěžovat vědou, prostotu zatemňující filosofií, deprimujícím moderním uměním - tím pohrdám, pohrdám filmy plnými smyslnosti - poletím jako svítící brouček, poslušný svého poslání a budu svítit, svítit - dokud nezemru."

"To je krásné," řekl Halbi. "Jen mám strach, že už není moc těch prostých, vzděláním a kulturou nezatížených lidí."

"Já si je najdu!"

"Tvůj fanatismus je strhující!" řekl Halbi uznale.

"Ale, co když," řekla jsem já, "na tebe v té prostotě přijdou prosté touhy? Já jsem to poznala, když jsem včera..."

"Ó, zadrž!" vykřikl Ferb zděšeně. Ale pak se uklidnil.

"Řeknu ti, co udělám. Vezmu sekeru, půjdu s prostými lidmi do lesa a dám si zabrat!"

"Jen se obávám," vložil se do toho Halbi, "že kromě toho, že už nejsou prostí lidé, nejsou ani ty sekery. Valenovi jsi to říkal?"

"Ne. Nebyl jsem ještě u soukromé audience. Byli u něho teprve jeden hoch a ty dvě dívky. Snad mě povolá dnes večer."

"Jistě se zaraduje, až tě uslyší. Řekneš mu to tak jako nám?"

"Ach, já jsem málomluvný, to vidíte. Měl bys, Halbi, poučit i svou neteř, má sklon k povídavosti, že?"

"Mám samé strašné sklony," řekla jsem.

"My ti budeme nápomocni, milé dítě, zbavíš se jich."

"Vroucně děkuji předem," řekl Halbi. "Nemáš hlad, nebo žízeň?"

"Nad potřeby těla jsem povznesen. Ale mám prý u vás dostat mléko a chléb."

"Dobře. Pojďme do jídelny."

Kuchařky mu přinesly spoustu jídla. Ferb je přesně ten typ, kterému všechny ženy světa snášejí dobroty, a šťastně se usmívají, když ho vidí a slyší papat. A on papal, děkoval, vysvětloval nám že člověk s MeNou musí přijmout vše co mu prostí lidé nabízejí, aby je potěšil. Ještě dobře, že slova o prostých lidech neslyšely kuchařky, které získaly nejvyšší možnou odbornou kvalifikaci...

A pak jsme museli letět. Pilota nám vzbudil jeden z vědců, musel jím zatřást - my s MeNou jsme se ho nesměli dotknout. Pilot jen zavrčel, když jsme se ho ptali, jestli se nechce jít najíst.

Říkám - My s MeNou. Ale mám ji? Zkusila jsem v jídelně zdvihnout skleničku a nepodařilo se mi to. Ale zase na druhé straně, když jsem se soustředila a zahleděla se do Ferbových očí, úplně mě oslnila zář, kterou jsem spatřila, a ve které - ve Ferbových myšlenkách - tonula vlastní Ferbova idealizovaná postava a tvář.

Při cestě jsme nemluvili. Mně bylo strašně smutno. Toužila jsem po Bledém, po takovém jaký byl před proměnou, a konec jeho lidské existence mě deptal k čirému zoufalství.

V letadla jsem se také poprvé rozbrečela. Cítila jsem se opuštěná, nechtělo se mi k Valenovi, bylo mi hrozně z toho že nemám vedle sebe Halbiho. Uvědomila jsem si, že po celý můj dosavadní život byl Halbi někde blízko, vždy v dosahu. Ale až já budu u Valena, bude on nepředstavitelně daleko, a já poznám syrovou vnitřní osamělost. Ferba můj pláč nerušil. S hlavičkou na stranu, s pusinkou otevřenou spal a chrčel.

Píšu v pokojíčku před ložnicí dívek. Rádkyně mě přišla už podruhé upozornit, že se za chvíli zhasíná a že bych se měla jít uložit k spánku. Děším se té chvíle, těch myšlenek, které se mnou hupnou do postele!

Ty druhé dívky spí. Nepromluvila jsem s nimi, ony mají od Valena příkaz mlčení. Nemluví ani mezi sebou. Jen pořád uklízejí, rovnají si věci a chvílkami čtou tlusté knihy, zřejmě uloženou povinnou literaturu. Chlapce jsem neviděla vůbec. Jak jsem přijela, převzala mě rádkyně a strčila mě sem. Dovolila mi psát deník. A večer mi přinesla mléko a koláč. Potom mě poslala do koupelny, kde jsem viděla ty druhé dvě adeptky. Za pár dní je už mezi nimi kontakt, spřátelily se, a jsou i v mlčení spolu. Na mě se vlídně usmívají, ale cítím, že jsem vetřelec.

Rádkyně je žena středního věku a je to jen moje rádkyně, má na starosti jenom mě. Řekla mi, že si zítra pohovoříme. Nemám chuť se jí svěřovat, ačkoliv to zřejmě očekává. Zatím se jen zeptala, jestli mám nějaké přání.

"Chci zůstat vzhůru, jak dlouho budu chtít."

"Jen do zhasnutí v celém domě."

"Vám to taky zhasne?"

"Ano."

"A Valenovi taky?"

"Valen tu nežije. Na Valena se teď ptát nesmíš."

"Nechci se ptát na nic! Nechci tu být!"

"To se stává," řekla bezvýrazně a odešla ode mě bez pozdravu.

Je druhý večer mého uvěznění. Mám už zase bílou řízu. A mám MeNu. Pozbyla jsem té jeřábové MeNy, už bych nemohla vodit nemocné na procházky, ale zůstala mi ta psychická, kterou jsem si už vyzkoušela, ale kterou nepoužívám, nikdo mě tu nezajímá.

Nezajímá mě Ilva, nezajímá mě Nakra s Basem, Igora je vidět jen při práci nebo ve spánku, a na všem z ostrova mi leží divná clona, kterou moje zření nemůže proniknout.

U snídaně jsem viděla ostatní adepty. Obě dívky, jeden chlapec, a spolu s nimi už i další chlapec - náš známý Ferb - a snídali jen chleba a vodu. Zbývají tedy tři hoši, s kterými bych mohla mluvit. Jeden z nich, hubený dlouhán, je z pokoje číslo dvě, do něhož patří také Ferb a ten druhý mlčí. Dlouhán je s nimi solidární, drží se jich a mlčí s nimi. Mě si u stolku se zájmem prohlédl, ale nepromluvil.

Moc srdečně mě přivítal San, vyrovnaný, klidný, starý známý. Jeho spolubydlící z pokoje číslo tři je moc hezký, příjemný, nevadilo mi, že se Sana drží.

"Nejdřív mi řekni, jak to dopadlo ve škole! Co je s Lanou?"

"S Lanou je to výborné! Udělala talentové zkoušky na herečku i na kadeřnici. Ale určili jí herectví. Lana bude studovat na akademii v hlavním městě, a tebe moc pozdravuje. Když nám oznámili, že se tvá MeNa projevila ještě před zkouškou a na čem pracuješ, na jak velkém úkolu celoplanetárního významu, nevěděla, jestli má mít radost, přát ti to, nebo plakat, že tě postihlo to, co jsi nechtěla."

"Vždyť se sejdeme. Ještě se sejdeme a všechno si řekneme."

"Nebud' smutná," řekl mi San.

"Něco z toho, co jsi chtěla, ti jistě vyjde. Jako nám všem," řekl ten druhý.

"Veliký Ferb utěšující - tvůj vzor!" zasmál se San.

"Sane, to už jste ho všichni poznali?"

Začala jsem líčit, jak se choval u nás, ve stylu - Já a Valen jsme se usnesli - a jak jsme Ferba tak pomlouvali a jak jsme se tomu smáli, bylo mi hned o trochu líp. San je prima kluk a já to nevěděla!

Ferb se na nás jednu chvíli podíval sklíčeným pohledem. Co se asi s ním dělo při včerejší audienci u Valena?

Po snídani si nás rozebrali rádci a rádkyně. Ta moje si mě vedla do své pracovny. Čekala jsem buď svatyni nebo pokoj s čalouněnými pohovkami. Ale byla to obyčejná kancelář. Úplně jako u Nakry! Jen sekretářka tady chyběla. A chybělo tu také zákoutí s konferenčním stolem. Rádkyně si sedla k psacímu stolu s deskami plnými nějakých listin v rukou, a já si musela sednout proti ní na tvrdou židli.

Rádkyně se zeptala:

"MeNu jsi uvítala, s MeNou ses smířila, MeNu nevítáš."

"To si mám vybrat?"

"Máš říct pravdu."

"U mě se to mění. Teď je to tak mezi dvojkou a trojkou."

"Zachovej vážnost!" napomenula mě.

"Jsem vážná! Jestli se nedá nic dělat v případě trojky, pak dvojka."

"Napíšu - s MeNou se smiřuje. Rozsah MeNy?"

"Jasnovidnost bez jeřábu," řekla jsem vážně.

"Nebud' vulgární! Nikdy nesmíš použít slovo jeřáb!"

"Ale vy jste mi rozuměla, že?"

"Tykej mi! Ano, rozuměla. A říká se mentální fyzikální potence."

"Zapamatuju si to."

"Tak dál. Tady je listina ze školy. Nedělala jsi talentové zkoušky, ale uznalo se, že máš mimořádný zájem o zeměpis a geologii, lze to spojit, ale rozhodlo se, že když už na ostrovech pracuješ, bude to ta geologie. Ostrovy je potřeba prozkoumat."

"Ano, je tam mnoho zkamenělin, které ještě nejsou popsány."

"Správně. Je to neutrální území a zprávu o zkamenělinách už poslal na jih nějaký lékař."

"Našli jsme je spolu."

"Neměla jsi ho k tomu pustit."

"To nešlo."

A najednou jsem v duchu viděla tu scénu zas. Jdeme, hledáme, mluvíme a myslíme jen na jedno, jen na...

"Přestaň!" vykřikla rádkyně a byla celá rudá. Viděla na co myslím!
"Ten lékař a ten člověk, co se proměnil v hada, jsou jedna a tatáž osoba?"
"To se nevědělo?"
"Víme co potřebujeme vědět!"
"O mně, že?"
"Jsi tu jediná mravně narušená! Já budu mít nejtěžší práci!"
"Tak to tě lituju," řekla jsem zkroušeně.
"Doufám, že projevíš dobrou vůli."
A pak mě propustila.

13. kapitola

Tak už jsme nemlčící a nepostící se jenom tři. Já, San a jeho přítel Helgen. Ten stav trvá již tři dny a Valen se nemá k tomu, aby někoho z nás zbývajících k sobě povolal. Zvykli jsme si, my tři, že se před zhasnutím sejdem v pokojíčku před ložnicí číslo tři a tam se spolu bavíme. Rádci tam nahlížejí, nelíbí se jim to, rádkyně mi v pravidelných ranních audiencích radí, abych od toho upustila, i když to nemám zakázané.

Ptám se jí: "Tak povoluješ mi to, nebo ne?"
"Já bych ti to zakázala! Ale smím ti jen radit."
"Radíš mi, abych s chlapci nemluvila?"
"To nesmíš nikde říct!"
"Komu to nesmím říct?"
"Téma hovoru určuju já!"
"A jaké bude?"
"O čem spolu mluvíte?"
"A to smím říct, žes ses mě ptala?"
"Na každou otázku mám právo!"
"A nevidíš nás, když s námi nejsi?"
"Máte clonu."
"Prosím tě, kdo dělá tu clonu? Mám ji když se chci podívat na ostrov!"
"To ten Vyšší."
"Valen?"
"Nesmíš se ptát na Valena, ale není to Valen."

Večer jsem o tom říkala chlapcům. San mi vysvětlil, že mezi Valenem a rádci je ještě několik MeNa-hodností, a už ti nejbližší vyšší jsou nám nedostupní, to už pochopil ze slov svého rádce. A měl dojem, že ani rádce se v tom dobře nevyzná.
"A já," říkal Helgen, "pochybuju, že mlčící byli přímo u Valena, nemohu tomu uvěřit. Můj rádce mi naznačil, že právě proto musí mlčet."
"Ale Halbi - můj strýc - ho zná!"
"Jsi si tím jista?"
"Jsem. Můj otec se s ním také setkal, když ho sem přivolala Bytost."
"A bylo to tady?" ptal se San.

Odpověď jsme neznali a na chvílku jsme zmlkli.

"Kluci, teď mě něco napadlo! O čem vlastně mluvili, dokud mluvili, ti druzí?"

"Ááá, máš pravdu, jestli pátráš po rozdílu mezi nimi a námi! Nešťourali do věci jako my. Byli pohoršení, když jsme s něčím takovým začali," řekl Helgen.

"I když nebyli tak prostí jako je Ferb," dodal se smíchem San.

"Zkrátka, přijali MeNu celkem s nadšením, půjdou s ní do světa přesvědčeni o velikosti posláním, i když nemluví o světylku na prdelce," ujasňovala jsem si situaci já.

"No, v postatě máš pravdu," řekl San. "A jedna věc mi tady nehraje. Je spousta rádců, ten první den jich za námi přijelo asi dvacet. Naši kolegové dostali za rádce takové usměvavé dobráky, kteří přesně padnou na míru jejich úrovně. My dva - Helgen a já - jsme dostali filosofy. Ale proč ty patříš kyselé ženě, která vypadá jako sekretářka z velkoobchodu?"

"No, musím se vám k něčemu přiznat," řekla jsem zahanbeně. "Řekla mi, že jsem tady jediná morálně narušená."

"A opravdu jsi?" zeptal se Heglen. "Jestli nám to nechceš říct, tak nemusíš."

"Vlastně... Teď chci, už ano. Na ostrově jsem se zamilovala a skoro jsme se už objali a ztratila jsem schopnost být jeřábem. Mám už jen jasnovidnost."

"Ale já byl také už jednou zamilovaný!" řekl Heglen.

"Počkej! Jsme my to šťouralové! Hlavní věc Mína právě řekla! My jsme jasnovidní! Ti ostatní mají jen jeřáb!" zvolal San.

"Vy máte obojí?" zeptala jsem se, a oni přikývli.

Pak se celá rozprava zvrhla na povídání o jeřábu a o jasnovidectví a o cloně, a že nikdo nedovede říct odkud se to bere...

Povšimla jsem si, že si moje spolubydlící posílají z postele do postele psaníčka a čtou si je, když se začne rozednívat. Jsou ohromné! Dodržují i v úplném osamění příkaz mlčení, ale obcházejí jej, protože popovídat si nějak musí! Řekla jsem jim, že si je mohou dávat přede mnou. Jsem sice morálně narušená, ale žalovat nebudu. Jedna dívka si dala dlaně na oči a pak je odtáhla do daleka. Naznačovala mi tím, že jejich rádkyně by je mohly vidět díky jejich jasnovideckým schopnostem!

Chudinky, myslí si, že v noci, ve tmě to nefunguje?

Odpoledne se vždycky příšerně nudím. Nebaví mě rovnat si věci, jako to baví mé spolubydlící, a čtení jsem žádné nedostala. Na společnou procházku jdeme až těsně před večeří, jen na zahradu, a musíme při ní mlčet. A nemohu jít na návštěvu ani MeNou, už mám clonu a nevidím vůbec nikam, už ani do těch, co stojí přímo přede mnou. A tak jen celé odpoledne bloumám po pokoji a píšu, pokud je co, ale není co, leda ty hovory s kluky, které jsou stále o tomtéž. Najednou slyším kroky, a už poznám, že se nejspíš blíží moje rádkyně.

Byla to opravdu moje rádkyně, a přišla mě pozvat k sobě do kanceláře. Řekla mi, že za mnou přijela - vyslovila nějaké jméno, ale neznala jsem je - a že se mnou nesměla setkat. Rádkyně ji přijala sama a všechno, co se od té ženy dozvěděla, mi teď chce vyřídít.

"Dík, ale já jsem to jméno v životě neslyšela."

"Není to sekretářka tvého otce?"

"Otec nemá sekretářku - ááá - vysoká, hodně vysoká a hubená?"

"Ano."

"Tak to byla otcova modelka! Ta za mnou přijela?"

"Modelka?" zeptala se rádkyně tónem ženy, jejímž oborem je mravnost.

"Mrzí mě, že jsem s ní nemohla mluvit! Dokončili tu sochu?"

"Řekla, že tvůj otec dotvořil své životní dílo."

"Mám z toho radost."

"Ne, Míno, nebudeš mít radost. To není ta hlavní zpráva. Zachovej klid a důstojnost dívky s MeNou. Tvůj otec včera zemřel a ty nesmíš odjet. Smíš jen napsat matce dopis."

"Matka je doma?"

"Samozřejmě!"

Mně se to nezdá tak samozřejmé. Co by doma dělala? Ledaže zařizuje stěhování a uvolňuje byt, ale to je otázka jednoho dne, protože Halbi jí může veškeré zařízení, které ona bude chtít, do hlavního města přesunout naráz. Ale myslím si, že spíš nic chtít nebude a všechno prodá, jen moje věci někde uskladní a náš domov přestane existovat. A pohřby byly zrušeny už dávno před tím, než jsem se narodila. Bývaly to prý nervy drásající davové trýzně. Teď se dá tělo do společné lednice, a každý měsíc se pak všechna společně spálí. O známých lidech se napíše něco do novin, sejdou se přátelé a zavzpomínají. Ale nikdy v přítomnosti pozůstatků po něčem, co přestalo existovat. Jestli se otci zdařilo přepodstatnění a neumřel při něm doopravdy, podaří se mu zmizet z lednice, aniž vzbudí pozornost.

"Modelka dostala od otce pro mě dopis! Máte ho?"

"Mluvila o tom dopise. Již před týdnem ti ho chtěla přivést, pořád ho měla. A včera se jí ztratil. Nedovede si představit, jak se to mohlo stát."

To byla zpráva!!!! Otec mi toho řekl dost, abych si nyní mohla dělat naděje! Z nějakých důvodů si ten dopis vzal sám! Otec žije! Usmála jsem se.

"Jsi statečná. Chválím tě."

"Mám napsat matce? Ona mi napsala?"

"Ano, ale ten dopis ti nemohu dát. Vrátili jsme jí ho. Tvůj dopis pro ni budeme nejdřív číst my."

"Musím jí psát?"

"Můžeš se povznést nad všechny city."

Rádkyně byla najednou se mnou spokojena. To bych nebyla čekala!

Bylo ve mně napětí.

Nevěděla jsem, jak to doopravdy s otcem je. Vždyť mohl umřít docela normálně, a dopis se také mohl ztratit nějak jinak, než jak si myslím já! Kdyby ho tak někdo četl! Rozmluva s chlapci toho večera mi dopřála na tyto starosti trochu zapomenout. Neřekla jsem jim o otci, ale bavili jsme se o morálce.

Začala jsem: "Myslím, že moje rádkyně převádí úplně všechno na morálku. Ale mně se nezdá, že MeNa a Bytost jsou morální hodnoty, nebo že z nich morální hodnoty vyplývají, i když všechno, co by MeNu zrušilo, se dá nazvat nemravností. Ale vždyť se to mění! Myslím všechno mimo! Před třiceti lety bylo mravné truchlit pro zemřelé, teď je mravné se usmívat a zapomínat. Před třiceti lety museli lidé s MeNou truchlit nejvíc, teď musí být nejlhostejnější."

"Říkáš tvoje rádkyně, ale není to jen ona," řekl San.

"MeNu pomínu," řekl Heglen. "Ale pokud jde o Bytost, myslím, že z ní neplyne vůbec nic morálního. Nemorálního taky ne."

"Z Bytostí!" opravil ho San. "Třeba Bytosti mezi sebou nějaké moralisty mají taky, ale nikdy nemůžeme..." nemohl najít to správné slovo. Domyslet? Spekulovat? A už vůbec nechtěl říct: Pochopit...

"Já myslím, že je vůbec nemůžeme se sebou srovnávat," řekla jsem já.

"Můj rádce," zamyslel se San, "mi řekl, že z nich vždycky poznáme jen část, jen to, co pronikne našimi nazíracími formami, naším časoprostorem. Třeba taková banálnost! Víme, že jsou mužští a ženské, ale ony jsou ještě mnoho dalšího, a to všechno se už vymyká našim představám. Třetí pohlaví, samozřejmě nezrůdné pohlaví, je pro nás stejně nepochopitelné, jako čtvrtý rozměr."

"Ten můj rádce," promluvil Heglen, "mi řekl také zajímavou věc. I to málo, co někdy z Bytosti poznáme, může být úplně falešné, i když to vnímáme úplně reálně."

"Když něco vnímám úplně reálně, tak je to reálně."

"Ale vůbec ne! Kdybys nikdy v životě neviděla slona a setkala se s ním v úplné, ale opravdu úplné černočerné tmě, a sáhla bys mu na chobot a jinak nic, byla bys potom reálně přesvědčená o tom, že slon je pohyblivá, funivá roura!"

"No víš, tak hloupá bych nebyla! Byla jsem pohlcena Bytostí, a přece neříkám, že Bytost je světelný déšť."

"Já taky," řekl Heglen. "Pro mne byla Bytost ujíždějící a podjíždějící horizont."

"A já," přidal se San s úsměvem, "bych řekl: odploouvající minulost."

Byli jsme zabrání do své rozpravy a tak zaujati myšlenkami, které se nám začaly rozvíjet, že nás najednou překvapila tma. A my jsme zůstali sedět a hovořili jsme dál. Hovořili jsme tak dlouho, až se před námi náhle objevili naši rádcí, se svítilnami v rukou, a přísně nám poručili, abychom s nimi šli. Těžce jsme se provinili a ještě teď v noci nás přijme Vyšší.

Podívali jsme se po sobě.

Ale neodvážili jsme se ani si něco pošeptat...

14. kapitola

Zašli jsme do křídla domu, které jsem posud neznala, nastoupili jsme do zdviže, a rychle vyjeli - nevím jak vysoko. Rádcí s námi už nepromluvili a my navzájem jsme se neodvážili se na sebe ani podívat. Přímo z výtahu jsme vstoupili do síně zalité světlem. Tady žádný zhasínací řád neplatil a rádcí odložili své svítilny. Ze síně vedly široké dveře do pracovny Vyššího. A zase - kancelář! Jenže zde nechybělo pohodlné posezení kolem oválného naleštěného stolku. Rádcí nám nařídili, abychom se tam posadili, a pak nás opustili, budou prý čekat v síni.

Seděli jsme, a mně bylo jako u zubaře, a pak brankou v pozadí vešel Vyšší. Je to menší pán s růžovými tvářemi a bohatými šedými vlasy až po pás, zvlněnými a živými, jako háďata. Tvářil se velebně, my jsme vstali, on si sedl k nám a pokynul nám rukou, že se můžeme také usadit.

"Kapánek jsme to přehnali, co?" řekl vážně.

"Byli jsme zaujatí diskusí," odvážil se odpovědět San.

"A dokonce o Bytosti."

Podíval se na mě a odpověděl na mou myšlenku: "Ovšem, slyšel jsem všechno, pro mě žádné clony neplatí. Tak vy tedy popíráte veškerou morálku. Nezdržuj," řekl obrácen k Heglenovi. "Bytost je podle vás morálně indiferentní, a možná že nejste tak daleko od pravdy. Ale něco jiného je pochybovat o morálce lidské společnosti. Promluv." To se obrátil na Sana.

"Já jsem si všiml, že každý od člověka s MeNou očekává mimořádnou cudnost a mimořádnou laskavost a obětavost. Důraz kladu na slovo mimořádnou, proti rozumné míře nemám námitky. Já vám dám příklad - Stavitel s MeNou musí postavit městu dům, to je povinnost, a konec konců i radost. Ale proč se od něho požaduje, aby třeba v lékárně dal všem přednost a přišel na řadu až poslední, když ho bolí hlava, a staré ženy, které si jdou jen pro sladký sirup, vůbec nemají naspěch a zůstanou klábosit před lékárnou. To jsem viděl! Anebo proč nesmí poslat do háje lidi, kteří ho otravují a musí být, pokud nemá klausuru, pořád jen vlídný a trpělivý?"

"Ale někdo má na to povahu!" řekla jsem. "Já jsem pro to poslání do háje, ale ráda jsem nosila nemocné. To mělo smysl! Ale to, co chce dělat Ferb, je otrava. A myslím, že otráví i plno lidí."

"Nesmíte být tak zlí na Ferba," řekl Vyšší.

"Vždyť nejsme," řekl Heglen.

"Povyšujete se nad něj! On je skromný, dovede se chovat skromně. Ale vy jste pyšní, budete mít ze všech nejvyšší vzdělání, a přivlastňujete si předem výsady. Víte, čím vším se od vás liší ti druzí? Vybrali si skromná povolání, obětavá povolání! Jen dva chlapci budou staviteli, a to ještě na náš příkaz. Ostatní jsou pomocníci v ústavech, dřevorubci, služba v horách. A všichni chápou MeNu jako povinnost služby lidem. Lidé, především lidé trpící, jim stojí za všechny ty oběti, za všechno to odříkání. Vy myslíte především na sebe, myšlenky nadřazujete realitě svého poslání!"

"Myšlenky jsou naše příprava na život," řekl San tiše.

"Nejsou i myšlenky pokrm a lék? Všimla jsem si, jak zdůrazňuje Ferb slova prostí lidé, ale těch je mnohem méně, jestli vůbec jsou někde tak prostí, jak o tom Ferb sní, než těch, kteří nutně potřebují, kteří hladoví - po knihách, po umění," řekla jsem zamyšleně Vyššímu. Vzhledla jsem k němu a setkala se s jeho zacloněným pohledem. Mlčel, ale kluci mi přikyvovali. Bylo to řečeno jednoduše a každý to ví.

"Já jsem s vámi hotov. Řekl jsem vám, co jsem musel. Ostatním jsem uložil mlčení sám. Vám je neuložím, předám vás výš. Sám vás k pokoře nepřiměji. Můžete jít."

Zvedli jsme se, zaraženi náhlým skončením audience.

"Míno, ty tu ještě okamžik zůstaň."

Kluci tiše vycouvali ven.

Znovu jsem se posadila.

"Musím ti sdělit jistá fakta, než tě předám. Máš právo je vědět, byl bych ti všechno řekl při normální osobní audienci."

"O otci?" šeptla jsem.

"Ne. O něm víš všechno, co bylo potřeba. Mluvím o ostrovu."

A pak mi svými stručnými větami vylíčil, co se tam událo a co se tam právě teď děje. Injekce starého vědce skutečně léčí! Ale pomalu. Ukázalo se, že perleťový had, v něhož byl proměněn

lékař z jihu, má schopnost vydávat ze sebe záři, která postaví na nohy nemocného, ale jen toho, kdo byl předtím léčen injekcemi. Tím skončil výzkum a všichni vědci vyrábějí ampulky. Na jih bylo oznámeno, že je možno začít léčit všechny nemocné. Epidemie tam nepolevila. Ale had řekl, že nemá sílu na cestování, že potřebuje prostředí ostrova, jeho vlhkost, jeho traviny a určité rostliny, jimiž se živí, a z nichž se v jeho těle tvoří léčivá záře. Denně přilétá několik letadel s nemocnými, Halbi postavil další dvě nemocnice, povolalo se množství lékařů a sester, vyléčení trvá dva až tři dny. Pověřenec jižního ministerstva zdravotnictví vypracoval mezistátní smlouvu a poslal petici své vládě na revizi vztahů mezi oběma zeměmi. Ostrov se stal ohniskem nových řádů světa a bytosti jsou velebeny jako mírotvorná síla. To ony stvořily hada a daly světu lékařství proti nejstrašlivější chorobě, jaká kdy existovala.

"To zní optimisticky a přímočaře," řekla jsem.

"Snad to nemyslíš ironicky?"

"To ne! Byla bych šťastná, kdyby teď propuklo jásání a bratření! A Bytosti... Třeba si s námi jen tak pohrály. Teď je baví léčit, a co pak? A jih teď těší být s námi zadobře. To jim úplně přestal vadit náš řád? Přestali se bát vlivu našich Basů a Naker?"

"Skončil jsem!" řekl Vyšší, tentokrát opravdu přísně.

"Vás pohoršilo, co jsem řekla?"

"Politika není můj zájem, a nemá být zájmem pro nikoho s MeNou! Co se o to staráš? Raduj se z dobrých zpráv a nepitvej je! Odejdi, okamžitě odejdi!"

Řekla jsem klukům všechno. Až druhý den večer, pochopitelně. Byli méně skeptičtí než já - nemají politiky v rodině - ale v zásadě se mnou souhlasili. A pochválili mě, že jsem dokázala Vyššího tak naštvat, že mě vyhodil!

15. kapitola

Rozešli jsme se ještě před zhasnutím, a zůstala jsem pak sedět sama v pokojíčku před ložnicí dívek. Zhaslo se, a já jsem seděla dál. Zachytila jsem vlnu něčeho krásného. Bylo mi lehký a začala jsem se důvěřivě těšit, nevím na co - ale bylo to blažené vanutí, a já se do něho choulila a povznášela jsem se nad všechno co bylo kolem viditelné i neviditelné. Zavřela jsem oči a vše se začalo se mnou pohupovat - závrat! Ale kouzelná.

A tu slyším hlas: "Míno."

Otevřela jsem oči.

Přede mnou stál Igor! Ale jaký! Celý běloskvoucí, zevnitř prozářený, ta zář pohlcovala v sobě i bělostný, třpytivý oděv.

"Igor! Povedlo se ti to!"

"Ano. Chtěl jsem, abys to věděla."

"Nedostala jsem tvůj dopis!"

"Zničil jsem ho. Tady by si ho přečetli a nedali by ti ho."

"Igor, oni nás vidí! Teď nás vidí! A všechno slyší!"

"Ne Míno. Dovedu se skrýt i s tebou před každým člověkem. Předpodstatnění je vyšší řád než perlet!"

"A kdy odejdeš na Gem?"

"To zatím nemůžu. Nevím proč. Nemůžu překročit práh, nemůžu odtud."

"Bytosti?"

"Jsem o tom přesvědčen, ale nevím, proč mi brání, nevím, co ode mě chtějí. Nevím jestli jsou dobré či zlé. Nesetkal jsem se s nimi po těch prvních dnech, kdy mě proměnili."

"A co budeš dělat?"

"Netrap se, Míno, budu ti nablízku. V něčem ti mohu být nápomocný."

"Byl jsi i u matky?"

"Ne. Nepotřebuje mě."

"A u ostatních?"

"Jen Halbi. Pozdravuje tě. Chtěl jsem se setkat s tvým hadem, ale Halbi měl obavy, že by nepochopil, co se se mnou stalo. A nikdy mě ani neznal. Nic ho teď nesmí oslabovat. Pomoci mu nemůžu. I když bych tak rád."

"Přišel jsi za mnou poprvé?"

"Ano, Míno, a přišel jsem ti také říct - opatruj si MeNu. Nic nevím, ale tuším, že budeš své psychické schopnosti potřebovat. Dobrou noc, jdi spát, a nedráždí zbytečně ty, kteří ti nyní vládnou..."

16. kapitola

Hned po snídani nám rádci oznámili, že jdeme k Ještě vyššímu. Jiné křídlo, jiný výtah, jiná síň, ještě komfortnější kancelář. Vše se opakovalo. Rádci zůstali na chodbě, a k nám brankou zpoza kanceláře vstoupil tentokrát Ještě vyšší. Byl to mladý člověk. Dělal rychlé pohyby a řekl nám pouze: "Sedněte."

Vypadal na to, že se na nás zlobí, nebo že jsme mu odporní. Sedl si také a řekl ostře:

"Nemyslete si, že budu s vámi diskutovat. Vaše názory mě nezajímají."

My jsme mlčeli a on se podíval překvapeně. Poznali jsme, že od nás očekává nějaké řeči, s úmyslem nás pořádně zpražít.

"Ehm, tady na stole je literatura, kterou musíte pročíst. Nic nevynechávat! Nic nekritizovat! To přenechejte povolanejším! Je u toho seznam, v jakém pořadí knihy budete číst a předávat si je."

Zase čekal. My jsme si knih ani nevšimli, i když jsme pochopitelně zvědaví byli a po čtení už jsme byli vyhládlí. Začal být z nás nervózní.

"Pamatujte na to, že všechno budu vidět!"

A my zase nic.

"A mlčet!" To už křičel. "Jak opustíte tuto místnost, začíná vám mlčení! Rozuměli jste?"

Řekli jsme sborově: "Ano."

Začalo nás to bavit. Mlčel a rozmýšlel se. Těžko uhodnout, co by se stalo, kdyby...

Kdyby se náhle nezačal prostor kanceláře plnit modrými kouřovými trojúhelníky a bílými o sebe cinkajícími koly a kdyby uprostřed toho najednou nevisel ve vzduch bizarní zjev starce s vlasy tak zlatými, až přecházel zrak, a visícími mu až téměř k zemi.

Ještě vyšší změnil výraz tváře, zatvářil se poníženež a lísavě jak pejsek, a vykřikoval: "Jaká to pro mě pocta, Nejvyšší! Jaká pocta!"

Obrazce se rozptýlily a stařec zůstal stát uprostřed místnosti. My jsme také stáli, proti němu, ve vzdálenosti asi tři metry.

"Mám zde ponechat všechny adepty, nebo si přeješ mluvit jen s některým z nich?"

"Mlč," řekl mu Nejvyšší.

A pak nám pohlédl do očí, každému zvlášť, a řekl: "Jsem Valen."

Bezděčně jsme se uklonili.

"Chci vám říct několik slov na cestu. Až domluvíme, budete volní. Než vám začne studium, můžete být kde chcete."

Podívali jsme se po sobě a zatetelili jsme se blahem.

"A také vám odpovím na otázky."

"Zatím mlčte!" okřikl nás Ještě vyšší.

Mlčeli jsme a Valen se chystal k řeči.

"Dozvíte se pravdu, protože jste pravdu hledali. Zajímali jste mne od první chvíle, kdy jsem se dozvěděl, že budete obdařeni MeNou. Říkám vám, že Bytost je nepochopitelná, nevyzpytatelná, nevyjádřitelná nám známými kategoriemi. Vane si kam chce, jedná podle vlastních zákonů. Bytosti, z nichž jsem ve spojení jen s jednou, nepoznáte jinak, než skrze mne. Stal jsem se součástí svého přítele, a on je ve mně. To je všechno, co vám o Bytosti mohu říct. My o všem říkáme, že je to buď ANO, nebo je to NE. Ale Bytost není ani ANO ani NE, nýbrž další možnost, kterou nechápeme, kterou já sám také nechápu, protože ve mně je jen její část, ta sféra Bytosti, která je mi srozumitelná, ale nic dalšího! Líbíte se mi, že jste se přiblížili pravdě o Bytosti víc než kdokoliv jiný kromě mě. Jděte a hledejte. Studujte co chcete, čtěte co chcete, mluvte co chcete. Jen se nikdy proti Bytosti a MeNě a svému poslání nosit MeNu nerouhejte."

Protože zmlkl, odvážil se San říct: "Děkujeme ti, Valene."

"Neustavil jsem žádnou instituci, ani jsem neurčil toto adeptsství. Jen tím trpím."

"To jsme právě pochopili," řekl San.

"Pro bytosti je všechno neskutečné, a jen dočasné."

"Tomu nerozumím," řekl Heglen.

"Proto se dostaneš nejdál. Jsi jakoby můj syn."

"A já?" ptal se San.

"Pracuj," řekl mu Valen.

"A já?" byla jsem zvědavá.

"Ty jsi pokořený Gem. Vrať se na ostrov."

"Nebud'te drzí!" vnutil se do hovoru Ještě vyšší.

Ale Valen mu nevěnoval pozornost.

"Na otázky budete každý sám. Zůstane tu Gemanka."

"Hoši na chodbu!" organizoval Ještě vyšší.

"Ty taky," řekl mu Valen pokojně.

"Posadíme se," poručil Valen, když jsme osaměli.

Sedli jsme si. Přemýšlela jsem, jak se mám začít ptát. Ale on začal sám.

"Bytosti nemají rády Gem. Nevím proč. Chceš vědět, proč brání tvému otci odejít? Můj Přítel ho sem přivedl, aby rodinu Modrého Jana na Gemu rozdělil. Jinak ho nezajímal. Nevěnoval by mu pozornost, kdyby byl žil nenápadně, jako dřív. Předpodstatnění v tom nehraje roli. Hlavní věcí je, že vytvořil dílo, které je Gemem v tomto světě. Je sugestivní, je fascinující, už nyní je předmětem debat, odsudků a obdivu. S tím budeme muset něco udělat."

"Chcete sochu zničit?"

"Není k zničení, musela by se zabít."

"Nechápu."

"Ovšem, že ne. Ptáš se na perleťového hada? Až vyzáří, zemře. Zde je snadné Gem zabít."

"Gem? S tím nemá Gem nic společného!"

"Ty jsi Gem. Miluje tě tak, jak lidé tohoto světa milovat neumějí. A nikdy by nepřestal."

"A pak zabijete mne?"

"Byla jsi obdařena MeNou a máš větší psychickou sílu, než by negemanský člověk snesl. A budeš sloužit nám! To co ti říkám je do jisté míry varování. Ale jsi spolehlivější než si sama o sobě myslíš. Nikdo jiný než ten, kdo se stal perleťovým hadem, tě nesvede k citům."

"Když tě slyším mluvit, začínám si Gemu ještě víc vážit. Je to planeta lásky."

"Jen se nemyl. Je to planeta násilnických šedých d'áblů."

"A..."

"Třetí otázka? Dobrá. Mezinárodní situace ve světě se teprve tvoří.

A já sám za sebe mu věřím. Bude klid."

Ztichnul a ponořil se do sebe. Opět kolem něho pluly obrazce, a on se chvíli chmuřil a pak se zase usmíval - snad na mě zapomněl. Ještě vyšší stál najednou vedle mě a ukazoval mi dveře.

Bez prodlení jsme ihned po skončení audience nastoupili do letadla, ani jsme se s nikým nerozloučili. Kluci byli Valenem nadšení. Dal jim za pravdu! Bytosti jim fandí! Předháněli se v radostných plánech. Instrukce může jít do háje, hlavně že je Valen senzační chlap!

Přítakávala jsem jim. Snažila jsem se nedat na sobě nic znát. Jak daleko jsme se dostali od sebe! Oni a já! San na cestě navrhoval, abychom všichni tři jeli k němu domů. Pozveme kvůli mně Lanu a uděláme si večírek! Mejdan bez kontrol, bez zhasnutí světel, zato se vším možným jídlem a pitím. Byla jsem vděčná Heglenovi, když řekl, že on už nás má dost, že on chce být co nejdříve doma a mezi svými knihami a sám.

Přistáli jsme v hlavním městě. Heglen hned přesedl do jiného letadla a já se Sanem jsme si vzali auto a jeli jsme do centra. Zbavila jsem se Sana, sotva jsme vystoupili z auta.

A co teď? K matce? Rozhodně k Nakře, a od ní zavolám na ostrov a zjistím si, kdy mě může některé letadlo na ostrov dopravit.

Šla jsem ulicí v bílé říze adeptů, s rozevlátými vlasy, a lidé si mě prohlíželi. Zašla jsem do restaurace a požádala jsem o dovolení telefonovat. Matku jsem zastihla v divadle.

"Miláčku! Jsi to opravdu ty?"

"Ano, propustili nás a do začátku školy jsme volní."

"Nastěhuješ se ke mně! Budu tu ještě asi tři hodiny, sedni si někde v restauraci a pak přijď do divadla."

"Ne, mami. Musím na ostrov."

"Říkala jsi, že jsi volná!"

"Volná. Ale Valen říkal, že mám být volná na ostrově. Jak se ti vede, mami?"

"Jsem vdaná, jsem šťastná, mám milion plánů. Ale to si řekneme později. Podívej, broučku, zavolej mi z ostrova. Až budu mít volnější den, přijedeš za mnou a všechno si řekneme. Teď už musím končit."

"Nepřijela bys na chvíli za mnou hned?"

"Ne, už jsem manželovi slíbila, že budu na zkoušce."

A zavěsila.

Bylo mi tak nepříjemně z pozornosti lidí na ulici, že jsem znovu zastavila auto a dala jsem se odvést k Nakře. Zazvonila jsem u jejího bytu, a hned jsem dostala strach, že nebude doma. Měla jsem si předem zjistit, jestli bude doma! Co si počnu, jestli nebudu mít kam jít? Bez peněz, jen s několika mincemi v kapsách řízy. Už jsem se začala třást, když se konečně dveře otevřely a Nakra, usměvavá a milá, povídá: "Už před hodinou jsi tu měla být!"

Čekali mě! A vím proč věděli, že přijdu. V pokoji seděl Halbi. A taky Bas. A... Igor!

S úlevou jsem se složila do hlubokého křesla.

"Jsem venku z vězení, lidi, tam to bylo strašné!"

"Musíš nám všechno vyprávět, nic nevíme," řekl Halbi. "Valen mi poslal zprávu, že tě posílá domů. Představ si, poprvé se mi podařilo jeho vzkaz zachytit!"

"Bude povídat, ale ne hned. Máš hlad, Míno?" přerušila ho Nakra.

"Hlady umírám!"

"A co si dáš?"

A všichni tři muži řekli sborem - Vajíčka s majonézou.

"Mám jich v kuchyni velikánskou mísu," řekla Nakra a spěchala pro ni.

17. kapitola

"Co je nového na ostrově? Povídej, Halbi."

"Je toho hodně, co víš ty?"

"Že výzkum skončil, injekce starého vědce a záře perleťového hada léčí, a že se tam střídají skupinky nemocných."

"O mladých vědcích nevíš nic?"

"Nedokončili svůj výzkum a pomáhají na tom, co uspělo."

"A nic víc?"

"Něco zlého? Mám clonu, vím jen to, co mi řekli! Mluv!"

A Halbi začal vyprávět. Měla jsem pocit, že jsem znovu na ostrově, viděla jsem vše co popisoval, jako kdybych byla přímo na místě. Jednou večer nepřišli mladí vědci k večeři. Tím se nikdo nezneklidňoval. Všichni věděli, že si chodívají po práci zaplavat a mohli se zdržet, nebylo by to poprvé. Dokonce byli žertem podezříváni, že jídelna - nyní přeplněná zástupy nových

spolupracovníků - je láká méně než pozdní pohoštění v kuchyni, které je vždycky zajímavější a pestřejší než běžné menu.

Ale přišla tma, hodiny přibývaly, o půlnoci se měly píchat injekce a mladí vědci měli pomáhat při kontrole nemocných - a byli posud pryč. Halbi nařídil pátrání. Šlo se na břeh, na pláž, osvětlovala se hladina, volalo se. Byla strašná nálada! Lidé se už začínali bát že se vědci utopili, když tu jeden z nových lékařů doslova zakopl o dvě mrtvoly. O dva mrtvé perleťové hady.

Halbi hned pochopil, co se stalo. Bytost je pohltila a proměnila. Zdvihl je MeNou a odnesl je do jejich pokojů. Lidé z jihu byli úplně šokováni. Poprvé viděli dílo Bytostí na vlastní oči! U doktora Bledého jim to ani tak nepřišlo, protože ho neznali před proměnou. A byl také veliký rozdíl v tom, jak se s osudem smířili. Klidný, vždy především na jiné myslící doktor Bledý, a tihle dva prudcí egoističtí vědci. Hadími ústy a s poněkud deformovanou výslovností používali slova, která nejsou v žádném slovníku. Zuřivým zoufalstvím málem zemřeli. Starý vědec jim násilím píchl uklidňující lék.

Pak už to bylo trochu lepší, nesmířili se, ale ukázali se natolik, že pomohli při léčbě nemocných. Měli také tu léčivou sílu jako Bledý. Bledý jim ostatně velmi pomohl svou chápací účastí. Odměnili se mu nepěkně. Přiměli ho aby se s nimi doplazil do laboratoře, kde potom společně zlikvidovali velkou láhev čistého lihu. Bledý na to jen tak tak že nezahynul! Vědcům to nevadilo, jen se vesele motali. Jejich situace jim pak připadala ještě i jiná než jen a jen tragická. Dokonce žertovali s nemocnými, které pak ráno ozařovali. Pro pacienty to bylo osudné. Po ozáření s příměsí alkoholu se sice postavili na nohy, ale velmi vratce, neboť byli bez vlastní viny opilí jako jejich zázrační léčitelé, a pak se zpěvem táhli po celém areálu, provázeni perleťovými hady. Hadi se jim motali pod nohama a velice nadávali, když na ně někdo šlápnul.

"Ale došli jsme k názoru, že se celkem nic nestalo. Mladí vědci se odpoutali od svého neštěstí a nemocní vystřízlivěli. Uzdravili se a už byli odvezeni domů. Vědci věří, a my taky doufáme, že po skončení léčby je Bytosti osvobodí. Je to logické, ne?"

"Je to logické," řekla jsem. "Ale já vím, že alespoň Bledý má potom zahynout."

"To... To ti doslova u Valena řekli?"

Přikývla jsem. "Prý kvůli mně. Ale nemají důvod zabít vědce!"

"Jestli jim to není lhostejné. Co se s nimi stane?" ptal se Bas.

A Nakra si povzdechla: "Člověk se musí ptát, komu vlastně pomáhají."

"A jestli vůbec konají akci pomoci, jestli si jen tak od samého počátku nehrají. Myslím už od vypuknutí epidemie," opakovala jsem svoji myšlenku.

"A jsme proti nim úplně bezmocní," vydechl Igor.

"Nebud'te takoví pesimisté," prosil nás Halbi. "Bytosti byly vždycky při nás, jsou víc než lidé, jsou moudřejší! Ptáte se - komu pomáhají? Tak se rozhlédněte kolem sebe! Vezměte si světovou situaci! Nikdy nebyly tak dobré vztahy mezi oběma svazy! Vždyť se konečně můžeme dočkat přátelství a volných hranic!" Halbimu došla řeč, neměl dost nadšených slov, dodal už jen: "Jestli nás zbaví toho věčného nepřátelství, jímž je planeta rozdvojena, dělají dobro! A to stojí za oběti!"

"My bychom ti rádi věřili," povzdech si Bas.

"No tak!" řekl Halbi a rozhodil rukama.

"Ale nevěříme jim!"

"Zas do toho pletete politiku," řekl Halbi znechuceně.

"Měl by sis přečíst jižní noviny. Ohromný dík za léčbu! A potom klovnutí - musel být zničen náš doktor z jihu? Proč Bytosti vykořistily právě jeho a ne někoho ze severních? Když došlo na mladé vědce: Surový, barbarský čin! Proč severané likvidují právě vědce? Proč nepromění lidi méněcenné?"

"Oni si myslí, že my Bytosti ovládneme?" zeptal se zaražený Halbi.

"Stačí, že to prohlašují," odpověděl Bas.

"Ale pravda přece musí..." začal zase Halbi.

"Jim vůbec nezáleží na pravdě! Přečti si to, oni prý touží po velikém míru, klenoucím se nad planetou jako věčná duha! Oni mají srdce na dlani! A my? My tu stojíme se smrtelnou hrozbou vůči nim, s legií Bytostí, namířených proti nim jako pumy. Nebude skvělé duhy, dokud si jih nevybuduje účinné obranné prostředky!"

"Co blázní? O co jim jde?" děsil se Halbi.

Bas se zasmál. "Ty jsi opravdu politický analfabet! Jde jim o hmotné bohatství! O to, aby zůstalo v rukách, v kterých je teď. Bojí se našeho vlivu, našeho zřízení, svých chudých kteří touží po spravedlivém životě. Takovém, jaký je u nás."

Halbi byl upřímně nešťastný.

"To potom celé moje dílo na ostrově..." zmlknul.

"Je nádherné! Lidi byli nemocní a jsou zdraví," řekla Nakra.

Osaměla jsem na chvíli s Igorem. Byl ještě prosvícený zevnitř, ale trochu již přizpůsobený našemu způsobu existence.

"Igore," řekla jsem. "Jsi moc nešťastný?"

"Nešťastný?" promluvil jako ze sna.

"Bytosti tě nechťejí pustit z nenávisti ke Gemu. Já to nechťela říct před ostatními. Ale - i já jsem dostala MeNu jen kvůli tomu. Valen řekl, že jsem pokořený Gem. Že musím, ač jsem Gemanka, sloužit odříkavě a v neštěstí právě zde."

"To jsem nevěděl."

"Igore, probud' se! Co budeme dělat?"

"Nic. Gemané jsou jen lidé, přes všechnu svou moc. Bytosti jsou v přesile. Musíme se s tím smířit."

"To nemůžu! Vždyť ty sám ses nesmířil!"

"Nejsem tak nešťastný, jak ty myslíš. Vytvořil jsem konečně absolutní dílo."

"Gemanku. Viděla jsem ji."

"Všude se o ní píše, všude se o ní mluví! Na výstavě v hlavním městě jsou kolem ní pořád zástupy. Ilva je obléhaná novináři! Chodím na výstavu neviditelný. Mluví se o Gemu! Tou krásou, v níž je zachycena velikost a síla Gemu, všechny uchvacuje."

"Ano, to vím. Ale chtějí tvé dílo zabít."

Zůstali jsme mlčky sedět. Dolehlo to na nás, a mysleli jsme asi každý na něco jiného v tom jediném stínu našeho společného zatracení.

Nakra nás vytrhla. Přišla celá rozrušená, bledá a rozechvělá.

"Poslouchala jsem rádio! Kdybyste věděli, co se stalo! Dnes večer se všichni nemocní na jihu postavili! Bez léčby, bez ozáření! Způsob, jakým se to stalo a jak jej shodně popisují - to vypadá

na pohlcení Bytostmi! Ale jen se uzdravili! Žádné proměnění! Byl dán příkaz, aby všichni jižní okamžitě opustili ostrov i se svými lékaři a se zmocněnci ministerstva. Lidi, já se toho děším!"

Vzbudili jsme Base a Halbiho, kteří už spali. A okamžitě jsme se všichni rozhodli letět na ostrov. Za hodinu jsme už byli na letišti a odstartovali malým letadélkem. Řídil Bas.

Přistáli jsme ve tmě. Hvězdy svítily a měsíc byl v úplňku. Tím zřejmější bylo, že je ostrov prázdný. V budovách celého areálu bylo temno, ačkoliv měly svítit laboratoře a pokoje nočních sester. I když odjeli Jižní, mělo tu přece zůstat ještě několik našich lidí, kteří měli připravit věci k odstěhování! Všichni měli čekat na Halbiho! Tak to alespoň hlásilo rádio, jak říkala Nakra. Proto jsme také spěchali, abychom ty, kterých bude zapotřebí jinde, nezdržovali. Kde jsou?

"Obávám se, že je jižní unesli," řekl Bas.

"Neunesli!" vykřikl Igor, který první prošel brankou na dvoranu. "Pojďte se podívat!"

Na dvoraně stálo veliké přepravní letadlo z jihu. Prázdné, s dvířky otevřenými, se schůdky spuštěnými.

"Podívejte, v kuchyni se svítí!" zjistila Nakra.

Klepali jsme, ale kuchařky nás nejdřív nechtěly pustit. Museli jsme se jim ukázat v okně.

Konečně jsme byli uvnitř a ve světle. Kuchařky byly téměř v šoku. A bylo by s nimi ještě hůř, kdyby si nebyly včas vzaly léky z opuštěné laboratoře. Jinak by to vůbec nebyly přežily.

"Prosím vás! Zítřka vám to řekneme podrobně! Teď nemůžeme..."

"Ano, samozřejmě," těšila je Nakra. "Ale něco nám musíte říct už dnes."

"Ani jsme to neviděly," řekla ta druhá. "Byly jsme obě v lednici. Přistálo letadlo, chtěly jsme připravit pohoštění na rozloučenou, protože měli odjet úplně všichni z jihu. Něco padalo. My to moc nevnímaly. V lednici je jen škvírka."

"Byl to takový déšť barev a cinkání," řekla druhá.

"Bály jsme se. Vylezly jsme z lednice, až když to přestalo a venku byl zase obyčejný den. Vyšly jsme ven a ..."

Začala se třást, nemohla mluvit a druhá zatápala rukou, Halbi k ní přiskočil a přistrčil jí židli. Vzpamatovala se.

"Ten pohled! Ze všech pokojů, z jídelny i z letadla lezli hadi."

"Perleťoví?"

"Ano. Kolik tu bylo lidí, tolik hadů."

"Kde jsou?" zeptal se Halbi.

"Kde je doktor Bledý?" křičela jsem já.

"Všechno to uteklo ven, je to tu na ostrově," řekla jedna kuchařka.

A druhá pravila: "Večer jich pár přilezlo pod okna kuchyně."

"Copak nezmrtevěli?" divila jsem se.

"Vůbec ne!"

"A co říkali ti, co přišli ke kuchyni?"

"Nic! Chňapali po mně! Já tomu nechtěla rozumět! A jeden mě kousnul! Oni nejsou jako byli ti první páni doktoři, ti tři. Jsou úplně blbí! Jsou to zvířata. Jsou to nebezpeční hadi! A určitě zblbli i ty první tři hady, ti by byli přece při nás a u nás!"

"To je příšerná situace," vyděsil se Halbi."

"Ale je to jen příprava na situace ještě mnohem příšernější," pravila Nakra, a my jsme jí to uvěřili...

18. kapitola

Nemělo smysl zůstat na ostrově. Ve tři hodiny v noci jsme odletěli i s vděčnými kuchařkami a s neviditelným Igorem. Byl to hrozný pocit, opouštět ostrov, na němž jsme toho tolik prožili, jako zamořené území, jako ostrov zlých, kousajících hadů, v jejichž nadměrných mozkovnách nebylo nic z lidské paměti a z lidských citů...

Brzy ráno jsme vzbouřili ministerstvo zdravotnictví a před polednem jsme se již zúčastnili narychlo svolané porady. Nedovedu přesně popsat, kdo všechno byl přizván, zaznamenala jsem si jen přírodovědce, fyziky a politiky - zástupce ministerstva zahraničí. Zachytit celou diskusi jsem nedovedla, ani jsem všemu nerozuměla, a tak mi zbývá zapsat si jen to málo, co jsem si zapamatovala, co mě zajímalo.

Vyvstaly problémy - co si nyní myslet o Bytostech, o Valenově instituci, a co z toho všeho vyplyne pro další vztahy mezi severem a jihem.

Dlouhá léta jsme Bytosti brali na vědomí jako samozřejmost, jako dobráky, kteří jsou nám nakloněni a na něž ani nemusíme myslet, když nechceme. Žili jsme pod nimi s pocitem bezpečí a tak, jak se žije pod sopkou, která už nesoptí. Ale sopka může být znenadání vraždící pohromou a Bytosti znenadání začaly proměňovat lidi v hady. Proč? Na to nikdo nenašel odpověď. Nenašel poté, co přestal platit argument, že záře z hadích nozder léčí epidemie a hadi si při tom zachovávají lidskou psychiku. Ta hromadná pohroma nastala současně s úplným vymizením epidemie.

Přírodovědci prohlásili, že už dávno mají podezření, že Bytosti jsou ve skutečnosti slepá a nemyslicí přírodní síla. Pomůžou-li, pomůžou jen náhodou, ublíží-li, ublíží rovněž náhodou. Jsou jakousi neznámou, nezkoumatelnou, tabuizovanou energií. Jde o to, že by se měl založit výzkumný ústav na Bytosti. Chtělo by to pozvat do něho statečné a předsudky nezatížené vědce.

Hned po přírodovědcích se přihlásil psychotronik a řekl, že totéž platí o lidech s MeNou, které nebylo možné vyšetřovat, protože se stali Autoritami v tom nejvyšším slova smyslu. Někdo namítnul, že dotknout se jich by znamenalo o MeNu je připravit. Psychotronik odpověděl, že neměl na mysli vyšetření těla, nýbrž vyšetření psychické, neurologické, psychiatrické. A co se vlastně děje při jejich tajném zasvěcování v Instituci?

Tak jsem se přihlásila já a řekla jsem, že nejde o nic tajemného. Řekla jsem, že se drtivá většina adeptů vůbec neseťká s Valenem, nýbrž s úředníky, ti jim přikáží mlčet a číst knihy, které jsem neviděla. Jen jsem jednou tajně nahlédla na stránku, kterou četla má spolubydlící, a tam nebylo nic než předpisy, něco jako hygiena pro osobu s MeNou. A že já jsem se s Valenem setkala, že vlastně on se od Instituce odtahuje, nezaložil ji, neztotožňuje se s jejími zákoníky. Trvá pouze

na tom, že on a Bytost jedno jsou, konkrétně se jedná o jednu Bytost mužského pohlaví, o jeho Přitele.

"Podle toho, co jste tu řekli, soudím, že se Valen cítí být nějakým transformátorem energie Bytosti, a my, osoby s MeNou, že jsme tou energií nabitě," uzavřela jsem svůj projev.

"Je to legračně zjednodušené, ale docela by se z toho dalo vyjít, jako z hypotézy," řekl jeden fyzik s prvním úsměvem, který se na poradě objevil.

"To nevím," řekla jsem. "Ale neosobní energie by sotva byla schopna nenávisti."

"Ale řeklo se, že budeme předpokládat náhodnost pozitivních i negativních účinků Bytostí! Totiž podle zákonitostí, které teprve musíme objevit," pravil nedůtklivě mluvčí přírodovědců.

"To jsem nemyslela. Myslela jsem na to, jakou nenávist vyslovil Valen na adresu Gemu."

"Gemu?" podivili se všichni.

"Ale proč by kdokoliv nenáviděl nebo miloval Gem? Promiň, leda v tom případě, že by měl Gemanu v rodině, nebo za přítele." To řekl sám ministr zahraničí.

"Jestli to není další samozřejmost pod sopkou," přihlásil se jeden zoolog, který posud mlčel.

"Gem nikdy nedělal žádné zázraky!" okřikl ho mluvčí přírodovědců. "Naopak, zázrak by byl, kdyby se zárodky života ve vodách a v půdě udělaly samy, z ničeho, a nebyly odnikud přineseny! A že to pokračovalo po určité době dál, že Gemané jako genetici a mnohem později jako urbanisté a sociologové pomáhali urychlit vývoj... Ale tohle všichni víme! Vlastně kladný poměr ke Gemu je na místě... Asi tak jako máme kladný poměr ke slunci a k vodě. Valen ti výslovně řekl, že Gem nenávidí? A že jej skrze něj nenávidí Bytost?"

"Třeba Valen něco ví!" řekl psychotronik. "Jeho především bychom měli vyšetřit, sundat ho z piedestalu božství. Ať nám všechno vyloží, ať nám všechno vypovídá!"

"Mě tím poděsil," opáčila jsem. "Řekl mi, že jsem pokořený Gem, Bytostí pokořený Gem, a že otcova socha musí být zabita."

"Rozumíte tomu někdo?" zeptal se ministr.

Nikdo neodpověděl.

"Tedy nerozumíte."

Ale to už se o slovo hlásili politici. Jak Jihu oznámit proměnu lidí na ostrově v hady? Pod nynějšími zdánlivě přátelskými vztahy mezi oběma svazy doutná na jihu nepřátelství. Víme dobře, že Jih neustále přemýšlí o zbraních, jimiž by sever dobyl. Na jihu se dělají pokusy se zbraněmi a nepřestalo se s nimi ani ve chvílích rozplývání se v pocitech vděčnosti a v mírových slovech. Jsme prý pro ně stálou hrozbou. A co teď? Řeknou, že jsme jim ukradli letadlo, řeknou, že Bytosti začarovaly jejich nejlepší odborníky na naše přání, a kdoví co dalšího, čemu sami nebudou věřit?

"Bát se jich přece nemusíme!"

"Jestli to ovšem není další sopka! Veškerá naše síla a naše převaha jsou Bytosti a perleťová tělesnost. O obojí, jak se právě ukázalo, můžeme přijít, ani se nenadějeme."

"Tak co navrhuje?" naléhal ministr.

Tak byl Jihu napsán dopis obsahující pozvání na ostrov. Ať se k našim zoologům, kteří budou sledovat hady, připojí zoologové z Jihu. Letadlo jim dovezeme. A ještě zde byla řada dalších podnávrhů a diplomatických zdvořilostí.

A ten názor přírodovědců - o Bytostech jako přírodní síle, záměr prozkoumat MeNu, Instituci a Valena - bude zveřejněn. Lidé se všechno dozví. Ještě dnes večer promluví do televize mluvčí přírodovědců.

Vracím se k svému zápisu. Přírodovědec se zmínil v televizi také o Gemu. To jsem nečekala! A ačkoliv to není žádný znalec umění, pochválil životní dílo mého otce - Gemanku! Je prý jakýmsi klaněním se slunci, síle životadárné! Gem si to zaslouží, a Valen je šílený, jestli hodlá vyvolávat odpor proti Gemu a dokonce snad ve jménu Bytostí, které nejspíš Bytostmi vůbec nejsou!

Jsem doma. Halbi mě a Igora odvezl do domu, který matka ku podivu ještě neprodala, asi čeká na můj názor. A tak tu ve třech hospodaříme.

Už jsme týden doma, i s Halbim, který čeká na povolení vstupu na ostrov, aby si mohl odvézt panely. Sedíme u televizoru a posloucháme všechny zprávy.

Jih překvapil smířlivostí a ochotou společně prozkoumat ostrov a hady. Už tam jsou týmy našich i jejich zoologů, psychotroniců a dalších. Ale zatím neposlali žádnou zprávu k zveřejnění.

Zato prohlášení o Bytostech a Valenovi vzbudilo bouři rozhořčeného národa. Bylo přijato jako rouhání, jako urážka nejsvatějších hodnot! Lidé vykřikují, že Valen, náš Otec Valen je pronásledován! Lidé mu přísahají věrnost! Budeme ho chránit! Část národa je už zfanatizována. A i ti rozumní, přístupní novým názorům, se děsí - Co když si Bytosti a Valena rozhněváme? Co když nás přestanou ochraňovat? A Gem? Jestli je to vůbec pravda, že je Valen proti Gemu, jistě má důvod! Objevily se první pochybnosti o umělecké hodnotě Igorovy sochy Gemanky! A já se sama sebe ptám - co to vlastně je, zabít estetickou Gemanku?

Je noc. Sedíme u stolu a žádný z nás nemluví. Obrazovka je temná. Už se nevysílá. Ale ta strašná, strašná poslední zpráva! Na ostrov přijely zvláštní delegace obou států! A nenašly na ostrově nikoho z vyslaných vědců. Našly jen divoké a útočící zlé hady...

19. kapitola

A nastal klid. Je ticho, plné ustrašeného šeptání. Je mír bez jednání, beze zpráv. Není zpráv o Instituci. Bytosti se neprojevují. Snad se toho mnoho děje v zákulisí států. Ale my nic nevíme. Halbi je u nás. V panelárně byl, ale dal tam svým lidem jen plány pro výrobu nových panelů. Rýsovací prkno má u nás a pracuje zde, soustředěně a mlčky.

Igor chodí s lesknoucíma se očima. Ví, co to znamená, má nějaký nápad, chystá se k nové práci. Zavírá se do ateliéru, ale ještě skutečnou práci nezačal, to bych na něm poznala. A chodí také dost ven. Ptala jsem se ho kam, a on řekl, že do zoologické zahrady, sledovat hady.

Poděsila mě představa, že chce dělat sochu s hady a že by ho mohlo napadnout jít na ostrov. "To nesmíš! Valen o tobě přece všechno ví! Bytosti taky."

"Neboj se Míno, tohle dobře vím."

A to mi muselo stačit.

Navštívila jsem Lanu. Potřebovala jsem si už promluvit s někým normálním, s někým, kdo v podstatě nic neví. Uvítala mě s radostí, a také její matka mě hezky přivítala, až na to, že se divila, že tu není se mnou moje matka.

"Má moc práce a já bych ji zdržovala."

"Má moc práce v divadle?" divila se paní.

"Pracuje s choreografem, tancovat už nebude," řekla jsem.

"To je tím i o prázdninách tak zaujata?"

"Ano. A má plné ruce práce s milencem."

"Snad s manželem! Míno, takhle mluví dívka s MeNou?"

"A jak by to měla říct dívka s MeNou?"

"Dívka s MeNou by tomu vůbec neměla rozumět," řekla, radostně pohoršena svým chováním a zprávou o matce, se kterou honem pospíchala ven.

Lana se smála. "Ty jsi senzační! Ty ses v Instituci vůbec nezměnila! Pořád stejný drzoun!"

"To jsem ráda, že tě to těší."

"Zato San přišel úplně jiný!"

"Vznáš se ve svatosti?"

"Právě naopak! Dřív byl samá nemluvná vznešenost, a teď je samá legrace, pořád má báječnou náladu a organizuje večírky! Teď má na návštěvě kamaráda a už zase plánuje nějakou další akci!"

"Ten kamarád se jmenuje Heglen?"

"Ano! No jo, vždyť ty ho vlastně musíš znát!"

Dneska odpoledne přišli za mnou. San a Heglen. Tvářili se ale úplně jinak, než jak mi je popisovala Lana. Ani jediný úsměv! A oba byli v řízách, zatímco já doma běhám v kalhotách a košili, podobná spíš klukovi před zkouškami, než jako dívka, která je už odsouzená. Ale nevyčetli mi to ani pohledem. Malicherní nebyli.

"Co si dáte?"

"Nic," řekl Heglen.

"Neblázněte! Jste moji kamarádi a já jsem ráda, že vás tu mám!"

"Šťávu a zákusky," řekl San, jako by mi uštědřoval milost.

Když jsem se vrátila s podnosem, viděla jsem, že jsou oba zachmuření, že ani mezi sebou se o ničem nebaví.

"Proč ty duchaplné tváře?" zeptala jsem se. Chtěla jsem, aby se se mnou dali do řeči, aby rozvinuli debatu, aby se smáli!

Četli mé myšlenky. Heglen vzhlédl.

"Situace je příliš vážná."

"To vím, ale my nemůžeme nic dělat."

"My musíme něco dělat! Proto jsme přišli k tobě," řekl San.

Zaraženě jsem řekla: "Tak mluvte."

"Nemůžeme se dovolat Valena," řekl Heglen téměř šeptem.

"Skutečně? Myslíte, že se skrývá?"

"Je to strašně sprosté! To co se tady děje!"

"Co máš na mysli?"

"Ty pomluvy Instituce, to vměšování se státu, to pochybování o Bytostech!"

"Ale to všechno jsme dělali i my, nepamatuješ se?"

"To bylo něco jiného!" rozčílil se San. "Teď musíme být solidární. Musíme stát při Valenovi!"

"Ale chápete správně situaci?" zeptala jsem se jich.

"Chápeme, že Valen je ze všech nejmoudřejší a že Bytosti jsou možná mravně indiferentní, ale Valen ne! Valen je samo dobro! A všechno ve Valenovi je Bytost! Jeho přítel! Musíme zbavit národ pochybností! Pochybností a strachu!"

"Valen je člověk," řekla jsem nešťastně.

"Správně! A člověka ve Valenovi se musíme zastat! Abys věděla, všichni lidé s MeNou, a adepti jako první, musí všeho nechat a rozjet se po celém Svazu. A mluvit a přesvědčovat, uklidňovat! Víš snad, co se říká? Že nás Bytosti zradily! Že nás Valen opustil a někam zmizel!"

"Co když opravdu zmizel? Nehlásí se vám," řekla jsem.

"Proč by měl zmizet? My věříme, na smrt mu věříme, že se vrátí včas!"

"Jdou všichni s MeNou s vámi?"

"To já nevím, jen doufám. Nemluvili jsme zatím s nikým jiným než s Ferbem. Ten už začal! Víš, že je to takový skvělý řečník, lidi za ním jdou!"

"Prostí lidé?" zeptala jsem se posměšně.

"Míno!" okřikl mě Heglen. "Teď není na posmívání čas!"

"Omlouvám se," řekla jsem vztekle.

"Zítřka ráno buď připravena vyrazit!" poručil Heglen, zatímco San setřásal drobečky z řízy a zvedal se.

"Už zítřka?"

"Vzorovou řeč dostaneš natištěnou."

"To už jste tak perfektně zorganizovaní?"

"Ano!" vykřikl San. "To už jsme zařídili!"

"Já nepůjdu."

"Míno, nežertuj, mohlo by se ti to nevyplatit."

"Nepůjdu, protože je to proti mému přesvědčení."

"Tak jsi zrádce!"

"Ne, nemyslím. Kdybych vám mohla říct všechno... ale já nemůžu."

"Jsi zrádce! Vzdoruješ nejmocnějším silám! Budeš litovat!"

Odvrátila jsem se od nich.

Ještě tentýž večer ukázala televize Ferba, jak řeční, a byl přečten komentář o akci, která byla zahájena a k níž se přidávají další a další. Komentátor varoval lidi před podlehnutím demagogii. Snad je dobré všechno, co lidi uklidní. Pak byly zprávy hluboce mírové, hodnocení žní, sklizeň letních plodů, a také ukázka z divadla v hlavním městě, kde vůbec nejsou prázdniny. Mluvili s maminkou. Byla skvělá!

Ale dlouho ne! Naskočila tma! A pak oznámil vzrušený hlasatel, že se do studia dostavil sám Valen a chce promluvit k národu. To se ještě nikdy nestalo! Téměř nikdo nezná jeho tvář! To je teda senzace!

Začala hrát hudba pod nehybným obrazem hlavního města. Pak hlasatel znovu oznámil, že promluví Valen. A zase hudba.

Valen!

Jeho tvář bez efektů, při kterých jsem ho poznala nedávno já, byla lidská tvář. Stará lidská tvář, zlaté vlasy. Bylo vidět právě jen obličej. Díval se upřeně do kamery. Teprve po chvíli hypnotizujícího pohledu začal pomalu mluvit:

"Můj vroucně milovaný národe! Tvůj Valen mluví s tebou! Valen jediný je v Bytosti a Bytost je v něm. Nikdo nemůže poznat vůli Bytosti jinak, než skrze mne. Mluví k tobě Valen a skrze Valena celý zástup Bytostí. Národe slyš! Ty se ptáš - Kdo způsobil všechno to zlo, které tě děsí? Kdo vyvolal epidemii v Jižním svazu? Proti komu musely ochránit Bytosti muže a ženy proměněním v perleťové hady? Proti komu musí bojovat i dnes a zítra? A já vám odpovídám - odvěký nepřítel lidstva, odvěký násilník a vrah - Gem!!! Ptáte se - Jak je to možné? Gem je daleko a Bytosti nás před ním ochrání! A přece mluvím pravdu. Geman je mezi námi! Přijali jste ho mezi sebe, milovali jste ho! Ale čeho se můžeme dočkat od ďábla, od zrudného, děsuplného šedého ďábla? Ano, uhodli jste! Je to Igor. Sochař Igor, jehož sochu - dar pekel - oslavujete a přivoláváte neštěstí na své domovy! Sochař Igor, který chce vyvolat strašlivou, ničivou válku mezi svazy! A já vás přesvědčím, že je mezi námi!"

Pak byla tma. Ale matně se rozsvětlovala. V lednici mrtvých se Igor zvedal a mátožně odcházel. Igor v bytě Nakry a Base! Igor s námi všemi na ostrově do té doby, než zneviditelněl! Igor doma u stolu se mnou a s Halbim!

Zhroutil jsem se. V bezvědomí jsem zůstala ležet před hračícím televizorem...

20. kapitola

Byla jsem v mrákotách, dostávala jsem nějakou injekci, nevím od koho, ani kdo byl při tom, a zase jsem upadla do bezvědomí.

Dnes ráno jsem se poprvé probudila. Byla jsem v neznámém pokoji, ale v nemocnici to nebylo. Nikdo u mě nebyl, ale když jsem slabě zavolala, otevřely se dveře, nahlédla do nich nějaká dívka, zase zmizela, a za chvíli přišel Halbi.

"Tak co? Jak se cítíš?"

"To sama nevím. Kde to jsem?"

"Zařídil jsem několik pokojů v panelárně. Poslouchej, pamatuješ se na to, co se stalo, než jsi omdlela?"

"Měla jsem příšerný sen! Že Valen mluví do televize! To je ale pitomost, vid'?"

"A pamatuješ si, o čem mluvil?"

"Ano... Všechno sváděl na Gem a na Igora!"

"Míno, myslím, že jsi při smyslech... Hlava tě nebolí?"

"Mám ji tupou. Kde je Igor?"

"Je tady. Jsme tady všichni."

"Počkej Halbi! Ten sen... To byla pravda? Mluvil Valen o Igorovi?"

"Všechno je pravda. Jsme tu zabarikádováni."

"Před kým?"

"Před zfanatizovaným národem, před tlupami vedenými adepty."

"Igor je přece neviditelný! Nemůžou mu nic udělat!"

"Ale nám, kteří stojíme při něm, ano. Jemu zabili dílo! Zničili je s nenávistí."

"Je tu tedy i Nakra a Bas?"

"A taky Ilva a její muž a ještě pár umělců, kteří mají tolik statečnosti, že nechtějí mít nic společného s vandaly."

"A co vláda?"

"Nařizuje klid. Jedná s delegací adeptů a... neměla bys raději spát?"

"Ne, řekni mi prosím všechno raději hned."

Abych mu dokázala, že snesu další i špatné zprávy, posadila jsem se. Bylo mi slabo, ale ospalost se vytrácela. Halbi zavolal tu dívku, co jsem prve zahlédla, a poslal ji pro trochu jídla a pití. Čaj jsem vypila, i když byl odporně přeslazený. A zas mi bylo o trochu líp.

"Tak tedy," začal Halbi. "Věc se má tak, že Valen mluvil znovu v televizi, ale ne z našeho vysílacího studia, nýbrž z jižního, a my jsme to přebírali."

"Taky o Igorovi mluvil?"

"Jistě. A o Bytostech, které se na nás hněvají a přenesly svou svatou lásku na jih, který nemá s Gemem žádné styky. A který byl Gemem napaden tou epidemií!"

"Halbi, já se snad zase svalím! A co ještě říkal Valen? Vždyť to vím! On a Bytost jedno jsou. Ale že adepti i tohle spolknou? Oni jsou opravdu všichni při něm?"

"Víš co je davová psychóza? Adepti řvou, že se musíme smířit s Bytostmi a Valenem, rozbili Igorovu Gemanku, chtějí ubít naši rodinu, naše přátele... To už nejsou lidi, už všichni zešíleli a strhávají s sebou další a další!"

"A Valen je k tomu povzbuzuje..."

"Valen taky zešílel, Valen už není tím, koho jsem já znal. Myslím, že to, co se tahy děje, prostě neunesl a blábolí."

"Blábolí to, co mu našeptávají Bytosti?"

"Vím já, Míno? To neví nikdo."

Co víme o Bytostech? I ony se můžou zbláznit!

"Halbi, neztratil jsi MeNu?"

"Ne... No vidíš! Prohlásili nás za nepřátele, které je třeba zabít, a nechali mi MeNu! A tobě?"

"Počkej." Snažila jsem se vybavit si Igora, a uviděla jsem ho úplně jasně, jak sedí u velkého stolu bez ubrusu, něco modeluje jen tak v ruce, něco malého, a jak Ilva sedí proti němu a dělá pro něho ladné pohyby jednou rukou. A choreograf je oba pozoruje a pokyvuje hlavou.

"Ani mně ji nevzali," řekla jsem Halbimu.

"A při tom dřív stačilo tak málo, aby o ní člověk přišel! Buď jim nic nevádí... Ne, já na nic nepříjdu..."

"Já taky ne."

Musela jsem zůstat ležet a ještě jsem usnula. Ale k večeru jsem už vstala. Jedla jsem sama v obývacím pokoji. Všichni z rodiny seděli se mnou, i můj otec číslo dvě. S Igorem si vzájemně nevadili a mezi Igorem a Ilvou bylo konečně to mnou vytoužené klidné, nic nepředstírající a nikam neunikající přátelství. Povídali jsme si všichni s naprostou otevřeností a vzájemnou důvěrou. Samozřejmě, že jsme s Halbim předhodili téma Zachovaná MeNa - a jediné, k čemu jsme došli, byla domněnka, že je sami o sobě ve skutečnosti zajímáme mnohem méně, než se národu předkládá, že Valen i Bytosti sledují jiný zájem, a to, jestli ještě žijeme a jak žijeme, je vedlejší.

"Já to říkám od samého začátku!" řekl Bas.

"No, pustíme si zprávy. Možná nám přednese pan Valen další senzační vysvětlení," řekl choreograf.

Pan Valen nám žádné vysvětlení nedal, a nikdo nic nevysvětloval. V televizi promluvil sám předseda vlády. Začal vybízením ke klidu, k zdravému rozumu. Oznámil, že Jižní svaz vypověděl Severnímu svazu nepřátelství. Neuvedl žádný důvod, už žádné fantazie o Gemu. Avšak to, že mají potvrzené spojení Jižního svazu s Bytostmi, a že Valen požádal o občanství na jihu, to řekl. Dnes v noci napadnou letadla Jižního svazu severní území. Jih je vyzbrojen. Letadla nezaútočí, jestliže o půlnoci budou na všech vysokých budovách bílé prapory, oznamující, že se Severní svaz vzdává bez boje, a že všechno své bohatství předá Svazu jižnímu. Poučení z dějin o síle Bytostí, rozhodli se členové vlády, že prapory vyvěšeny budou.

Pak začali hrát smuteční pochod.

Nakra skočila k televizi a vypnula ji.

Řekla: "To je konec."

21. kapitola

Halbi na chvíli odešel. Vrátil se a řekl nám, že všichni chtějí zůstat ve svých pokojích, se svými nejbližšími. Nedá se nic dělat. Jestli nás přepadnou lidé, ubrání nás Halbi sám jeřábem. Ale lidé nás s největší pravděpodobností nepřepadnou, budou to Bytosti, a proti těm jsme zcela bezbranní. Pohltí nás a promění nás v hady, či v něco, co se bude Jižanům hodit, nebo nás zabijí.

I my ostatní jsme chtěli být sami a přimknout se k sobě beze slov. Podívala jsem se ven. Ulice byly prázdné, jen vítr po nich hnal první podzimní lupení. Na divadle se objevil první bílý prapor...

Bas znovu pustil televizi, ale byl zde jen obraz sídla vlády - už také s bílým praporem. Bas k sobě přivínil Nakru, Ilva se držela choreografa za ruku. My tři zbývající jsme byli každý sám... A hrozebná půlnoc byla nedaleká...

A pak to začalo. Zpomaleně, jemně - už jsem byla osamocená!

Všichni v té chvíli byli odtrženi jeden od druhého a prožívali to samé: ujíždění obzoru, podjíždění půdy pod nohama, víření barevných obrazců, cinkání... Ale tohle bylo nové! Svijení

hadů, vzpínání se v trávě, deset hadů, stovky hadů, ještě víc! A nebylo to na ostrově! Konec jsem si ještě stačila uvědomit, když zprava doleva šikmo dolů letělo první světýlko a...

A výbuch!

Rozezněly se nějaké zvony a zezadu kupředu přímo na mě letěla modrá koule, která pohltila padající světýlka, a pak prásk, zase trojúhelníky, kola, čtverce, ale divoké, zběsilé kroužení, pískání, troubení a pád dalších jinobarevných trojúhelníků, kol a elips, a ty nové se zatínaly do těch šílených, pohlcovaly je - neviděla jsem najednou vůbec nic, jen se všechno třáslo, a pak najednou přišlo vanutí, lahodný zvuk vábící trubky.

Otevřela jsem oči. Neležela jsem! Nebyla jsem v nic proměněna. Ostatní stáli jako já. Nakra se první rozběhla k oknu. Obloha vybuchovala všemi barvami, jakoby nějakým gigantickým ohňostrojem.

Dívali jsme se po sobě a nikdo ničemu nerozuměl.

A potom...

Zacinkání za dveřmi, jemné, něžné...

Dveřmi pronikla zlatá zář. Zavřenými dveřmi!

Těmi zavřenými dveřmi vstoupil zlatý muž...

Igor vykřikl: "Robine!"

A vrhl se mu do náruče.

A my zatím, ve zlatém světle, jehož byla místnost plná, jsme se přece jen proměnili. Vlastně neproměnili. Vrátili jsme se každý k své pravé podstatě. Já a Igor jsme byli zlatí jako náš host. Ilva, choreograf a Bas zbledli tak jako jsou bledí lidé z jihu. Ale Nakra a Halbi! Ti oba se zjevili před našima očima zelení jako příšerky z pohádky.

Bas se od své ženy zděšeně odtáhl...

Tohle ještě musím připsat do zápisu, než začnu úplně novou kapitolu. Neztratila jsem MeNu! Soustředila jsem se - a uviděla jsem ulice plné jásajících severanů. A uviděla jsem sídlo vlády. Na schodech stál Valen!

Obrátil se k lidem, shromážděným kolem něho. Vztáhl k nim ruce: "Můj národe! Už není přesily Jižních! Už není nebezpečí okamžitého vypuknutí války! Bytosti opouštějí naši planetu. Bytosti rozmetaly zbraně Jižních, a já, po diplomatickém výkonu, jaký nemá v našich dějinách obdoby, se vracím domů. Avšak zůstanu spojen se svým božským Přítelem a zachovám jeho přízeň svému milovanému Svazu severních národů!"

Bouřlivé ovace!!!

Tak tedy mír...

22. kapitola

To už bylo za námi seznámení s Robinem, večere, na kterou jsme se všichni hladově vrhli, a tisíce otázek, na které Robin odmítal odpovědět hned. Jenom nás uklidňoval.

Já jsem všem sdělila novinku, kterou jsem popsala v předchozím zápise: "Bytosti odešly a Valen se vrátil."

Všichni ztichli a zadívali se na Robina.

"Vy jste je vyhnal?" zeptala se Ilva.

"Já?" zasmál se Robin. "Na to jsem slabý."

"Ale jsou pryč?" naléhala Ilva.

"Ano. Ale... Valen s tím nemá nic společného. To je pěkný vykutálenec! Využívá situace."

"Já jsem vždycky říkal, že podceňujeme nebezpečí Instituce. Já tomu moc dobře rozumím a nenechám to jen tak!" To promluvil samozřejmě Bas. Byl celý nesvůj. Nechtěl dát najevo, jak ho poděsila Nakřina proměna, ale neuměl to, a tak chudinka Nakra seděla celá schlíplá a neodvažovala se ani promluvit, aby ho na sebe neupozornila.

"Ale," řekl Halbi. "Valen se skutečně umí s Bytostmi domluvit."

"To potvrzuji," řekl Igor. "Alespoň s jednou, které říká Přítel."

"Ano, tomu věřím," pokývl hlavou Robin. "I u nás jsou lidé s tak velikými psychickými schopnostmi, že dovedou přijmout to něco, co se dá nazvat projevem Bytostí směrem k nám. A dovedou jim i odpovědět. Jenže je v tom mnoho nejasného a nejistého, dokonce i mnoho klamů. Nelze naprosto přesně rozumět někomu tak cizímu."

"U vás se taky projevují Bytosti?" zeptala jsem se já.

"Ale ne ty vaše! Ty Valenovy, ty jsou něco jako primitivní kmen mezi nejbližší vyššími Bytostmi. Ačkoliv o nich nevíme o mnoho víc než vy, poznali jsme, že jsou mezi nimi rozdíly, snad existují rozdílná plemena, možná jsou to rozdíly uvnitř jednoho druhu, možná že i uvnitř jednoho kmene. Myslím to takhle: Zřejmě jsou to rozdíly jako mezi lidmi, nic víc. Ale možná že jsou Bytosti rostliny, Bytosti zvířata a tak dále... Nikdo nemohl změřit jejich inteligenci, jestli vůbec něco takového v nich je. Nebudu to rozebírat. Víte všichni, jak nepopsatelné a nedefinovatelné je všechno co se jich týká."

"Ale přesto říkáš, že ty u vás jsou chytřejší!" namítl Halbi.

"Ne, to jsem neřekl, nemyslel jsem to tak. Ale jestli se množství moudrosti měří podle množství zdrženlivosti nevměšovat se do života bytostem nejbližší nižších, nezasahovat do jejich sporů, neušťědřovat jim... Jak jsi to říkal Halbi?"

"MeNu."

"Ale tady přece zasáhly!" promluvil choreograf.

"Pomohly jen na výslovné přání!" opravil ho Robin.

"Tys je požádal?" nadchl se Igor.

"Pátral jsem po tobě. A naši jasnovidci se sem na dálku podívali. Počkat! Ještě je něco, co o Bytostech nevíte! My nevíme kde a jak žijí. Ale jeví se nám to tak, že mohou mít současně s námi určité teritorium, aniž bychom se nutně museli vzájemně rušit. Lev vypudí ze svého teritoria lva, ale je mu lhostejná muška nebo červík. Chápete? Při tom samozřejmě to lví území je nezměřitelně větší než území hmyzu. Nevím, jestli území vašich a našich Bytostí sousedí, nebo

jestli jedny vnikly na území jiným. Z milionů informací letících vesmírem zachytíme a pochopíme sotva dvě, tři. Ale jedno víme jistě - že ty vaše Bytosti onemocněly. Že to bylo něco, totiž je něco, po čem, jak bych to jenom..."

"Že se zbláznily! To si myslím! Neříkala jsem to?" vpadla jsem vzrušeně do hovoru.

"To asi taky. A taky nějak ochrnou, ačkoliv, kdo si může představit ochrnutou Bytost, když i Bytost o sobě je nepředstavitelná!"

Bas se napřímil na židli. "To vám ty vaše Bytosti výslovně řekly?"

"Ano. A že je ta nemoc nebezpečná i pro lidi."

"Ale to už se stalo! Jih!" křičel Bas.

"A hadí?"

"To byl lék pro ně!" řekl Igor.

"Snad. Nějaký lék určitě hledali."

"A já už tomu rozumím! Nadělali si hadů plný ostrov!" Bas už neseděl, chodil a vykřikoval.

Robin pokračoval: "A já jsem se dozvěděl, že tu žije můj syn. Jasnovidci mi pomohli požádat naše Bytosti, aby mě sem vzaly s sebou, až sem poletí. Ony sem přišly vyčistit prostor, vyhnat ty nemocné, snad je i zabít. Nevíme, jestli se chovají tak jako zvířata, která likvidují neschopné života svého druhu, nebo jako lidé, kteří vybudují karanténu... Třeba někde na konci galaxie."

"Protože se ty naše Bytosti zbláznily, začaly si s jihem," odvážila se promluvit Nakra.

"Nebo vůbec nic neudělaly a všechno si jen vymyslel Valen?"

"To můžeme těžko rozsoudit u tohoto stolu," řekl Robin.

"Ale jak si to ty vaše Bytosti načasovaly na chvíli ultimata?" zeptala se Ilva.

"Bytosti se mohou navzájem sledovat! A přece si to Valen nevymyslel, jeho Bytosti opravdu zaútočily a v akci byly zneškodněny. Ale možná, že byly už tak ochrnuté, že začaly Valena poslouchat," mínil Robin.

"A jak tě mohly vzít s sebou?"

"Zkoušíme Bytosti jako dopravní prostředek. Tedy živý, myslící a jednající. Se stálým nebezpečím, se strašlivým rizikem, že se pořádně nedomluvíme, že nás nepochopí, nebo že my nepochopíme je."

"Tohle je nám jasné, ale jak to děláte?"

"Jasnovidce předá Bytosti cíl cesty. Zatím vždycky přesně pochopily. Pak cestovatele pohltní. Cestovatel zemře v šikmém dešti světél. A je proměněn. Je znovu stvořen ze své podstaty, ve stejnou jednotku psychofyzických hodnot. A takhle proměněný se probudí na místě určení. A vrací se stejnou cestou. Bylo učiněno jen několik pokusů, a zatím ještě nedošlo k žádné havárii. Tak jsem přiletěl já k vám. A zase odejdu. Doufám, že ne sám!"

"Hadi!" vykřikla jsem. "Co je s ostrovem?"

Už jsem je neposlouchala, soustředila jsem se na ostrov. Skupina lidí, bývalých hadů, lékaři, sestry, zoologové, všichni stejně bledí se dobývali do zavřené nemocnice.

Nechápali co se stalo.

"Rychle pomoc! Halbi! Oni přijdou o rozum!"

Halbi běžel k telefonu.

Vrátil se a řekl: "Z letiště za dvacet minut startuje záchranná četa. Letím s nimi."

"Já taky!" křičela jsem.

"Ne! Ty počkáš tady," řekl Halbi přísně, a všichni souhlasili.

"Mami," řekla jsem zoufale a sedla jsem si k ní. "Mami, pohlad' mě po vlasech, obejmí mě! Ať třeba ztratím MeNu!"

"Ale," zaprotestoval Igor.

Ale bylo už pozdě. Ilva mě objala. To objetí mě posílilo. Člověku nestačí slova, nestačí cítit srdcem. Přejde chvíle, kdy potřebuje bezprostřední kontakt, aby se přestal bát toho, že je živ a jednou živ nebude.

A pak vytáhla hřeben a česala mi vlasy. Pomalu mi je začala splétat do copů. Ostatní to pozorovali jako obřad a mlčeli.

"Míno, zkus to," zašeptal Robin.

"A co?"

"Tu tvou MeNu."

Soustředila jsem se. Viděla jsem: Letadlo je už ve vzduchu. Sedí v něm Halbi a několik dalších lidí.

"Mám ji!" řekla jsem s úžasem.

"Tak to není MeNa, myslel jsem si to," řekl Robin.

"Ale měla jsem ji! Měla jsem i jeřáb, ale o ten jsem přišla. Jasnovidnost mi zůstala!"

"Já bych řekl, že když jsi ztratila ten jeřáb, ztratila jsi MeNu celou. Jsi prostě jasnovidná."

"Tedy, tohle je zajímavé!" pravil Bas.

"Vrátím se s tebou na Gem," řekl Robinovi Igor.

"Ovšem. S tím počítám. Ale nejenom ty."

Ilva se polekaně na oba podívala.

Ale nikdo už pro tu chvíli o tom dál nemluvil.

23. kapitola

Ilva a choreograf se dorozuměli pohledem, zvedli se, dali nám dobrou noc a odešli. Chvíli po nich se zvedla osamělá Nakra, neřekla nic, přelétla nás plachým pohledem - jako kdyby byla chudinka kdovíco provedla - a beze slova zmizela. Bas, kterého bavilo, o čem se mluví, nějakou tu minutu váhal, ale pak řekl: "Promiňte, musím za ní."

Robin s Igorem si hned začali povídat o gemanských příbuzných, které Igor těch dvacet let neviděl. To na Gemu není skoro žádný čas, ale Igor žil tady. Mě by to bylo moc zajímalo, měla jsem je všechny z Igorova vyprávění moc ráda, cítila jsem vždycky, jak moc jsem s nimi spřízněná. Ale někdo jiný je mi ještě bližší, je milovanější, a s tím někým se právě teď něco děje! Chtěla jsem ležet ve tmě a přivolat si obrazy skutečnosti. Proto jsem taky, s výčitkami svědomí, od nich odešla, a Robina to mrzelo, a Igora ještě víc.

Ve svém pokoji jsem se ale nejdřív zastavila před zrcadlem. Na toaletním stolku ležely nůžky, ustřihnu si vlasy! Už jsem měla ostří ve vlasech, když se mi náhle připomněla ta scéna, ta představa mého Bledého - vjíždí mi rukama do vlasů a vlasy si ovíjí kolem rukou. No tak to se mu musí splnit! A moje vlasy po mé proměně ve zlatou dívku jsou jako roztavený, jako hořící kov...

Soustředění. Viděla jsem ho, ale ať se obraz měnil jak chtěl, vždycky byl v davu těch druhých, vyděšených, nic nechápajících, vysvobozených lidí. Jeho výraz byl stejný jako výrazy ostatních. Mihli se mi tam i oba mladí vědci a ošetřovatelky, a všichni byli stejní. Možná, že už všichni zešíleli! Nemluvili spolu, dělali jen posunky. Když uslyšeli letadlo, když je spatřili, děsili se, jako kdyby je viděli poprvé v životě! Ale když přistálo, vrhli se k němu a mačkali se a odstrkovali. Věděli, pochopili, že tady je záchrana.

Halbi a ošetřovatelé chtěli nástup organizovat. Ale Halbi už nemá MeNu, není na to zvyklý, cítil se jistě velmi oslabený. A navíc! Zezelenal! Pohled na něho už vůbec nemohli snést lidé v tak přetíženém nervovém stavu. Musel se schovat do pilotní kabiny. Ošetřovatelé se vzdali pokusů o seřazení podivných pasažérů a nechali je aby se nacpali do nitra letounu jak to sami dokážou.

A pak jsem usnula. Něco se mi zdálo, už musím mít sny.
Ale zapomněla jsem jaké.

Ráno byla v obývacím pokoji jen Ilva a její muž. Už snídali. Řekli mi, že ráno byla v rozhlase výzva, aby se všichni vrátili do práce.

"Pochybuji, že se ti bude chtít od Robina, ale přesto nemůžu odjet a nezeptat se, jestli nechceš být s námi."

"Mami, já musím čekat na Halbiho."

"Kdo ví, kdy ten přijede! Hlásili taky, aby všichni, kdo měli MeNu, se dostavili - já už nevím kam."

"O adeptech nic neříkali?"

"Ne, ale třeba to ještě budou opakovat."

Zasmála jsem se. "Co si bez MeNy počne chudáček Ferb?"

Popsala jsem jim ho a oni ho lítovali.

Pak přišel Bas, vedl Nakru pod paží. Byla zřejmě nemocná. Bas ji usadil, šel pro snídani, ale ona nic nejedla, jen vypila čaj.

"Máme objednané auto, protože musíme do divadla. Neměli byste jet s námi?" starala se Ilva.

"To bychom měli," přitakával Bas.

Ale Nakra nechtěla. "Jed' sám, jistě máš mnoho práce. Já bych raději zůstala tady."

"Ale já nechci od tebe odejít," řekl Bas.

"To mi stačí. Že nechceš. Ale jdi. Lépe se s tím vyrovnám, když nebudu s tebou."

Bylo to tak upřímné od ní a od něho prve taky, že se celkem snadno dohodli. Bas odjel a Nakra zůstala.

Zůstaly jsme spolu samy. Snažila jsem se ji rozptýlit.

"Všichni odejdou a nakonec v celé panelárně zůstanou jen strašidýlka."

"Já jsem byla strašidýlko i doma," odpověděla vážně.

"Fakt?" řekla jsem nevěřicně.

"Holka z komuny. Chodila jsem v hadrech, neměla jsem nic, pořád napůl hladová. Igor ti to neříkal?"

"Něco ano," musela jsem přiznat.

"Od včerejška na mne celá minulost doléhá, unavuje mě, celý posavadní život vidím jako břemeno, které jsem směla jen na chvíli odložit, které se mnou chvíli nesl Bas, které... Ale ono tu je."

"Ale Nakro! Snad se nechceš vrátit na Planetu devíti měsíců?"

"Nevím co chci, nevím co musím."

"Ale po čem toužíš? S čím budeš šťastná?"

"Byla jsem vychovaná k tomu, že na tom nezáleží. Kde je mě zapotřebí?"

K polednímu se vrátili Igor a Robin. Prohlíželi si planetu, využili své neviditelnosti, létali na nějakých děsně rychlých sedačkách. Byli veselí, jako malí kluci. Ale když se jich Nakra ptala, jak vidí politickou situaci, řekli, že se po planetě valí vlny nepřátelství mezi oběma Svazy. Jih má sice zničenou veškerou municí, ale uvažuje o zahájení výroby nové, a Sever si uvědomuje, že musí zbrojit. Bytosti se jim do toho plést nebudou. Nebezpečnou zápletkou se stala smrt Valena. To je novinka, kterou hlásil polední rozhlas. Valen onemocněl, poslední padlý v epidemii! Mělo to bleskový průběh. Za několik hodin mu ochrnul i mozek a přestal pracovat. Podle Jihu byl unesen a zavražděn.

Chtěla jsem se podívat za Bledým, ale soustředění mi už jde jen o samotě a nemohla jsem podruhé Robina opustit. Ale byla jsem tak nervózní, že jsem ani mluvit nemohla a celá jsem se třásla. Teprve pozdě odpoledne se konečně otevřely dveře - a Halbi byl doma! Oblečený v novém a ostříhaný na krátko. Milý, nezázračný, zelený Halbi!

"Přijel jsi sám?" běžela jsem mu naproti.

"Ale kdepak, přivezl jsem hosty, kteří tě prý musí vidět."

Odstrčila jsem ho a utíkala jsem po schodech do přijímací haly. To už proti mně do schodů stoupali oba mladí vědci! Také upravení, zdraví, ale jen oni dva!!!

"Kde máte doktora Bledého?"

"Ten je už v této chvíli za mořem. Vypravili jsme ho domů."

"A on chtěl? Nechtěl mě dřív vidět?"

"Neměl chudák co chtít. Musel. A my nejsme nic?"

Šla jsem, oba jsem je objala a políbila. Tomu druhému jsem se v náručí rozplakala.

"Neplač holka," těšil mě. "Válka ještě není. Můžeš mu napsat. Nebo on napíše tobě."

Příchod vědců znamenal pro všechny ostatní osvěžení. Vědci vtipkovali, jako na ostrově, připomínali veselé historky. Na dobu, kdy byli hady doopravdy, si vůbec nepamatují. Tím horší bylo, když najednou leželi všichni v trávě a váleli se po sobě.

"Někteří se drželi jako ve rvačce, a najednou nevěděli proč, nevěděli kvůli čemu se perou, nicméně syčeli ještě chvíli dál."

"A někteří byli spárovaní! Tedy samci se samicemi."

"Jako třeba já."

"No počkej, ještě budeš platit alimenty!"

"Já aspoň vím komu, ale ty víš houby o tom, s kým ses miloval jako had!"

Igor s Robinem se smáli. Ale Halbi je okřikl: "Bando, mějte ohled alespoň na přítomné rdící se dívky!"

Před večeří jsme si pustili televizi. Objevila se tam Ilva. Byl s ní rozhovor. Stála věrně při svém muži, když byl smrtelně ohrožen divokým davem. Byla s ním a s dalšími umělci zabarikádovaná

v panelárně. Pak mluvil choreograf. I on nekompromisně vyslovil slovem i skutkem své NE nepřítelům Gemu a ničitelům soch. Přišel na pomoc Igorovi, ačkoliv jsou oba v pikantním vztahu, když se oženil se ženou zdánlivě mrtvého. Ilva upřímně odpověděla, že se s Igorem rozvádí, zachovávajíc mu vřelé přátelství. Pak se objevilo v záběru letadlo s lidmi z Jihu, vraceli se v něm lékaři, zoologové, ošetrovatelky, poslední nemocní. Vládě Jihu bylo oznámeno, že se vrací její zachránění lidé. Nejfantastičtější událost planety!

Událost číslo dvě: Není perleťového lidu, všichni jsme bledí!

Rozhovor s doktorem Bledým.

"Jsem již pět let přítelem vašeho politika Base a přijal jsem jeho přesvědčení. Budu bojovat za spravedlnost na jihu. Zamíloval jsem si Sever. Nechávám zde několik přátel.

Nechávám na severu své srdce...

"Tak vidíš," řekl mi jeden z vědců šeptem.

"On to tak nemyslel," zaštkala jsem, šťastná a zoufalá zároveň.

Nejvíce pomohli vědci Nakře. Zapomněla na své trápení, totiž pozapomněla poněkud. Donutili ji smát se a vidět všechno ve světle Veliké Srandy, kterýmžto jménem nazvali vědci současný život na Perleťové planetě.

Už jsme se chtěli rozejít do ložnic. Ale vtom se ozval hluk někde v domě, nějaké hlasy. Halbi se zvedl a šel zjistit, co se děje. Vrátil se ustaraný, ale ne smutný.

"Představte si, že Bledého vyhostili z Jižního svazu. Je nežádoucí, je zrádce, slyšeli jeho rozhovor v televizi. Naše letadlo ho vzalo hned zpátky, aby si snad nevymysleli, že by bylo lepší ho zavřít."

"A kde je?"

"Kde jinde, než tady. Běž ho přivítat!"

24. kapitola

"Je už strašně pozdě," pravil Robin. "A všichni jste vyčerpaní a unavení, ale přesto vás prosím, abyste neodcházeli. Musím vám ještě této noci něco říct. Tak, jak tu jste, vás chci všechny vzít s sebou na Gem. Budu se vás ptát jednoho po druhém. Nejdřív vy, páni vědci."

Oba vědci ztuhli očekáváním. A překvapením!

"Jste farmakologové. A jistě nevíte, že kdysi žil na Zemi farmakolog Jan Halber, bez něhož by nebylo naší povedené rodinky na Gemu, a ještě ledacos jiného. Měli byste možnost se dozvědět mnoho nového, dělat výzkumy, pokusy - na Gemu můžete řešit jeden problém celé staletí - protože vás samozřejmě předpodstatním, abyste mohli na Gemu žít. Máme vás rádi. Jste naši lidé."

"Já jsem bez rozmýšlení pro," řekl jeden.

"Bodejť, chceš prchnout před těmi alimenty. Ale já jsem taky pro. Odjedu, jen bych se rád rozloučil s matkou."

"Stihneš to do zítřejšího poledne?"

"Stihnu, ona žije v hlavním městě."

"Výborně! A teď ty, Halbi."

"Já ne!"

"Skutečně ne?"

"Chci se vrátit domů, na Devět měsíců, mám tam práci. Doufám, že mi to umožníš."

"A víš, jaká je v tvém domově situace? A nezapomněl jsi, že už nejsi jeřáb?"

"Nemůžeš mi ho vrátit?"

"Já sám rozhodně ne."

"Tak tam půjdu bez MeNy."

"A ta situace?"

"Ty víš?"

"Celou Říši ovládla rodina tvého dědečka a tyranizuje i ostatní lidi na planetě. Všichni na tebe čekají. Tyrani po svém a chudáci také po svém. Co pro ně uděláš? Co jim řekneš?" ptal se Robin. Nakra mu skočila do řeči. "Půjdu tam s ním já! Já vím, co říct! Budeme bojovat! Severní svaz bude naším vzorem! Budu jim vyprávět o Basovi."

"Do týdne tě zatkou. A Halbiho s tebou. Potřebujete přípravu. A potřebujete si odpočinout. Ty, Nakruun, se musíš léčit a uzdravit se."

"Jestli mi nedovolíš jet domů, zůstanu u Base. Já musím sloužit!"

"Až budeš zdravá. A potom můžeš sloužit třeba tisíc let. A budeš k tomu patřičně vybavena."

"Nakruun," připojil se Igor. "Chceš opakovat komunu? Chceš být zase strašáček a umřít?"

"Pak tedy Bas."

"Který tě má rád, který ti nikdy neublíží, ale který tě nemiluje," řekla jsem já.

Divoce se na mě podívala.

Pak řekla: "Já vím. Ale mě nejde o lásku."

"Rozmyslete si to, vy dva, Halbi a Nakruun. Jděte třeba spát, ale zítra v poledne mi musíte říct, jak jste se rozhodli," uzavřel debatu Robin.

Halbi přistoupil k Nakruun a podal jí ruku. Nic neřekla, vstala, nechala ruku v jeho dlani, a tak spolu odešli. Dva zelení, tápající nešťastníci....

Pak Robin pokynul vědcům. Pochopili a také odešli.

"Jak se vlastně jmenuješ?" zeptal se Robin mého doktora.

"Galín," odpověděl a začervenel se.

"Půjdeš s námi, Galine?"

"Ztratil jsem vlast. Svou práci mohu dělat kdekoliv, učit se, to také potřebuji. Vzal jsem si k srdci to, co jsi říkal těm dvěma přede mnou. Osobně mi záleží na jednom jediném. Na Míne. Půjde-li ona, půjdu i já."

"Míno, tebe se vůbec nemusím ptát, co?"

"Kdepak! Cítím se Gemankou, toužím po Gemu, nemohu se dočkat Violense a Nasti a..."

"A studia geologie, nepochybně," smál se Igor.

"Náhodou máš pravdu," řekla jsem šťastně, ale vůbec jsem na žádnou geologii nemyslela.

"Tak dobře," řekl Robin "Od zítřka v poledne půst. Do poledne spát. Půjde to rychle, ale některé nepříjemnosti se musí dodržet, když jde o proměnu uvnitř Bytosti!"

Poslední zápis doma. Ne! Doma bude na Gemu! Strašně se těším! Budu šťastná! Budu mít zázemí, budu mít muže, kterého miluji, až mě jímá závrať, budu mít děti. Zasteskne se mi po Ilvě. Ale co se dá dělat?

Před chvílí ode mne odešel Galin a teď už se rozednívá. Měli jsme otevřené okno a dívali jsme se na hvězdy.

"Kde je ten tvůj Gem?"

"Někde tam," řekla jsem a mávla jsem rukou po celé obloze.

"Míno, ty nemáš žádné obavy? Bude to tam úplně cizí svět!"

"Cizí? Poslepu tě povedu domem naší rodiny! Poslepu zahradou! A vím, že podle hlasu poznám každého z příbuzných!"

"Jakou mluví řečí?"

"Gemansky, česky, devítiměsíčansky, rusky jako teta Naša. Všechno se naučíme! Nevšiml sis, jak Robin mluvil perlet'ansky? Jistě se to nemusel učit dlouho! Toho se bojím ze všeho nejmíň."

"Tak přece se něčeho bojíš?"

"Ano. Bojím se, že se rozeřvu, že se úplně sesypu, až konečně uvidím svou vytouženou a milovanou Pustinku...."